

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Penna.

Із Конференції Міжнар. Жіночої Ради у Вашингтоні:
Голова СУА п-ні Олена Лотоцька з президенткою Міжнар. Жіночої
Ради п-ні Е. Шуллер

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Липень ч. 7 July 1963

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XX. ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 7-8

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокі число 50 центів

Зміст:

Л. Мурович: Малюнок
М. Косовичева: Рідний луг
Чому зневірюємось?
Як їм допомогти?
Признання чи трюк?
Конференція Міжнар. Жіночої Ради
Постаті Конгресу
А. Вокер: Ген. Федерація Жіночих
Клубів
О. Соневицька: Дві рятівниці
Наша анкета у 1963 р.
О. Коренець: Олена Кульчицька
Л. Б.: Пам'яті піаністки
Зустріч із президенткою
Вислід Конкурсу Сатири
Школа українознавства
Т. Онуфрійчук: Травники
А. Сивуляк: Невелике прийняття
Н. Стефанів: Українська кераміка
Українська вишивка: Скатерть
Л. Полтава: Гойдалка
П. Кізко: Калина
П. Кізко: Дощик
Н. Наркевич: Дві мами
О. Цегельська: На зрубі
Г. Черінь: Горобці
Г. Черінь: Це моя земля
The 75th Anniversary Conference
of ICW
A. Volker: General Federation of
of Women's Clubs
M. Dushnyck: Diplomat Elected
President
L. Terlecky: Summer Dinner

OUR LIFE

Vol. XX JULY No. 7

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Austra-
lia 2 pound sterling per year. Sub-
scription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

FRANCIJA:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

ANGLIJA:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

AVSTRALIJA:

„Library & Book Supply“
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

oo

Віршики, оповідання, інсценівки

знайдете у відбитці

з «Нашого Життя»

Щебетали пташечки

Упорядкувала Марія Юркевич

Ціна 50 ц.

Замовляти у Централі США

oo

**ЛИПНЕВЕ
ЧИСЛО
Нашого Життя
побільшене
до 40 сторінок!**

Включає звіти з Конферен-
цій у Вашингтоні і Милвокі
та збільшену частину звітів
Відділів.

На терені США

26. жовтня 1963 — Вишивані Вечерни-
ці — 22 Відділ США в Шикао.

27. жовтня 1963 — Концерт хору 22-го
Відділу США в Шикаго.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1173 — 790 літ тому згинула на ко-
стрі НАСТАСЯ ЧАГРІВНА, боярська
дочка, що її полюбив князь Ярослав
Осьмомисл. Галицькі бояри не стер-
піли такої сваволі й приневомили кня-
зя її зречтися.

1843 — 120 літ тому народилась у
Харкові ХРИСТИНА ДАНИЛІВНА
АЛЧЕВСЬКА, видатна культурно-осв.
діячка. Вона заснувала в Харкові не-
дільну школу, що прославилась по
всій Україні. Видала підручник „Що
слід народові читати“, що дістав при-
знання на світовій виставці в Парижі.

1903 — 60 літ тому народилась у
Києві МАРУСЯ ТАРАСЕНКО. У 1921
році стала зв'язковою між повстан-
ськими штабами й обійшла в пере-
бранні селянки все Правобережжя.
Весною 1923 р. ЧК підслало прово-
катора й Марусю та багатьох інших
тоді заарештувало. Дня 27. серпня
1923 р. їх у Києві розстріляно.

КАНЦЕЛЯРІЯ США

Поручає

п'еску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всіх
роль) коштує 5.50 дол., разом із
пересилкою.

Наше Життя

РІК XX.

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, 1963

Ч. 7

Лариса Мурович

МАЛЮНОК ІЗ ПЕРСПЕКТИВИ

Ізблизька подивися — темна пляма,
Та здалеку — розцвіте панорама,
Що лентою Прута є перетята,
Біліє у лузі голубка-хата...
Чому думко тужиш усе, невинно?
Щоночі приснився, о Буковино!
... Човенце на хвилях, які втопили
Весло — і руками гребу щосили.
Шутливої хвилі чутно балачку:
Човенце, зробімо сьогодні „качку“!
Із берега кличе тривожно Мати,
Та я не боюся, Пруте, мій брате;
На хвилю лягаю й у срібній піні
Несеш мене Ти до сестрички-рині.
Над нею мелодії вітру ширші,
Там можна б писати яскраві вірші,
Бо променів сонця не зрахувати —
До серця мене пригортає Мати...
Крізь темряву літ і її заливи,
Малюнок цей бачу — із перспективи.

28. квітня 1962

Марія Косовичева

РІДНИЙ ЛУГ

Рідний луг, запашний буйний луг
На узбіччі подільського яру!
Луг: улюблений щирий мій друг,
Повен щедрого шуму і чару.
З лугу виджу в долині село, —
І хати, — і сади, — і городи, —
І ріку, що ясніє, як скло,
Блиском гожости — плесом погоди!
За селом, он, видніють поля!
Колосками шумлять ниви, ниви...
Поміж нивами шлях, битий шлях
В світ далекий, таємний, вабливий!
Серцем чую, що лишу село!
Мабуть, ген, в далині жити буду...
Все ж я пахощів зілля, що в лузі росло,
Ввік не вирву з душі, не забуду!

1939

Чому зневірюємось?

Від 1959 р. у місяці липні відзначаємо Тиждень Поневолених Націй, визнаний законом Американського Конгресу і підписаний Президентом Америки. Здобули цей закон українці та інші поневолені Москвою народи в боротьбі за опінію світа для справи звільнення народів СССР.

Не вважаючи на те, що Тиждень Поневолених Націй є покищо лиш суспільною дією і його цілі не покриваються з напрямними політики американського уряду, то це є велика моральна зброя в руках представників поневолених народів поза залізною заслоною і ми повинні використати цю зброю, підтримуючи Український Конгресовий Комітет Америки, що проводить акцію Тижня Поневолених Націй.

Все більше маємо доказів на те, що теперішня холодна війна — це війна ідей і світоглядів, змагань у ділянці цих ідей, у ділянці науки, техніки і культурних здобутків, боротьби за душу й думку людини, як і за її творчі діла.

І бачимо наочно, що в цьому світі духової боротьби становище, яке зайняла українська спільнота поза Україною, є дуже відповідальне й правильне.

Якщо часом нас огортає і зневіра, тому що не бачимо й ледве чи побачимо за нашого життя реальні успіхи нашої дії, здійснення бажань, за які поклали життя цілі покоління борців, то мусимо усвідомити, що шлях до самостійности кожного народу був важкий, а в теперішній духовій боротьбі він ще трудніший та повільніший. Але ми маємо наочні докази успіхів наших змагань — у першу чергу наші здобутки в ділянці культури й мистецтва. Їх вартість не лиш у тому, що вони увійдуть колись у загальний скарб культури народу, але і в ширенні правди про Україну, здобуванні опінії світу і вкінці — у змаганні з творчістю у сучасній Україні.

Творчість української еміграції змушує окупаційний уряд іти на уступки в культурній ділянці, а це є хіба найкращий доказ доцільности дії еміграції. Нерівні це змагання, але печесні і варті нашої снаги. Слова Митрополита-Ісповідника ВПреосвященного Кир Йосифа Сліпого, що кожна важлива дія еміграції дає концесії Рідному Краєві — є авторитетним потвердженням цього факту.

Тут слід підкреслити роль української жінки в загальному змаганні. Українське організоване жіноцтво, плакаючи наші морально-етичні вартості, дбаючи за молоде покоління і здобуваючи все більше позиції міжнароднього терену — продовжує традиції українського жіночого руху, що завжди служив справі свого народу.

На актуальні теми ЯК ЇМ ДОПОМОГТИ?

Лист 63 Відділу США у Дітройті*) викличе напевне багато думок і міркувань. Там у кінцевому уступі є запит про те, як допомогти відірваним родинам, що живуть далеко від українських осередків.

Справді, це важливе й актуальне питання. Безліч їх розкинуто по просторах Америки. Тільки зрідка, в дні великих свят вони можуть помолитись у своїй церкві або в часі літніх вакацій зустріти своїх людей. Мимоволі врастають у своє оточення й привикають до чужої мови. З тугою чекають вісток від своїх, що щораз рідше надходять...

А вже коли в родині є діти... Як розказати їм про ту далекую Батьківщину, що їх помочі потребує? Як навчити любити її мову й культуру?

Є вже деякі спроби зарадити цьому. З'їзди земляцтв, що стали тепер такі популярні, гуртують земляків із різних закутин. Сотні й тисячі миль лишають нераз за собою, щоб зустрітись із сусідами й поготорити про рідну околицю.

Пласт впровадив у свою виховну систему опіку над пластунами-самітниками. Писемним шляхом вдержує з ними контакт впродовж року, а влітку вони пізнають пластування в котромусь таборі, де зустрічаються зі своїми однолітками українцями.

Де згуртована хоч невелика українська громада, вона шукає сама свого шляху. Ось лист читачки з Тексасу в ч. 5 „Н. Ж.“, що клопочеться народнім строем для дівчаток своєї парохії. Це теж засіб навчити дітвору любити своє та пишатись ним перед ровесницями-американками. Дуже влучно!

Але ніде правди діти, що такі замало робиться в тому напрямку! Зокрема наша організація, що має організаційні, культ.-освітні й виховні завдання у своєму статуті, могла б охопити ними також оте далеко розкинене українське жіноцтво.

*) Гл. Н. Ж. ч. 6, 1963.

У нас уже писалося про член-

ство в Центральному Відділі США для тих, що не мають Відділу у своєму оточенні. Вплативши річну вкладку прямо до Централі вони тим самим включені в велику сім'ю зорганізованого жіноцтва. Можуть підтримувати всі почини США та вносити свої думки і проекти у його працю.

Та лиш невелике число жінок-заточенок належить до Центрального Відділу США. Над цим треба би попрацювати, щоб якнайбільше їх число приєдналось до США.

Та цей контакт тільки формальний. Його треба виповнити теплим, щирим змістом, щоб цей зв'язок був дійсно живий. І тому взаєминам із тими членками-заточенками треба присвятити велику увагу.

Чи було б трудно написати до такої членки раз на місяць листа? Де ми поінформували б її про на-

шу працю і наші пляни? Довідатись також про її умовини життя і праці та вислухати родинних новин! Адже те саме робимо із тутешніми членками щиро й безпосередньо.

Чи не могли б ми порадити такій членці в її виховних проблемах? Часом їй треба нот дитячих пісень, часом коралів до народного строю, а часом дитину відпровадити до табору.

А вкінці могли б ці взаємини довести до вакаційних відвідин чи навіть з'їзду наших членок-заточенок. Скільки це дало б вражень, як це скріпило б самопочуття отих розкинених по далеких просторах жінок-українок!

Врешті саме життя підказало б нам багато можливостей! Треба тільки захотіти і включити членок-заточенок у наш плян праці. Тут знайдеться завдання для Централі, Окружних Рад і Відділів США. Кожне матиме своє признание в тому важливому ділі.

Признання чи трюк?

Поїздка першої астронавтки в орбіту викликала спір. Вона схвилювала не тільки світ літунів, що лиш неохоче признає деякі літунські здібності жінкам. Але передусім 13 вишколених американських літунів, що з повним вишколом чекають висилки в орбіту.

Виявляється, що вони вже в 1960 р. перейшли потрібні випробування. І то не з урядового виклику, а тільки внаслідок своїх власних упертих домагань. Чекають безуспішно на лет аж до хвилини, коли осяг Валі Терешкової розворушив світ.

Чому поради зважились на те — питається в „Лайф“-і видатна американська журналістка Клер Бут Лус. Іронічно подає декілька голосів американських фахівців у відповідь на це питання. Більшість із них уважає це пропагандивним трюком советів, потрібним для розголосу.

Клер Бут Лус інакше пояснює це явище. На її думку, астронавт — це герой сучасної доби. Він являється втіленням мудрости й зарадности та найвищого служіння своїй країні. Довіряючи те саме завдання астронавці, Советський Союз хотів — згідно зі своєю програмою — символічно дати жінці участь у своїх найвищих осягах.

Клер Бут Лус іменем 13 вишколених

літунів кидає визов американському суспільству. Невже воно не розуміє глибоко захованого сенсу Валиного лету?

Але не розуміє його також сама Клер Бут Лус. Бо правда в цьому спорі лежить десь по середині. Коли б Клер Бут Лус прочитала нотатку в „Правді України“ про жіноче зібрання в Олишівці на Чернігівщині! Там ланкова Софія Сирик жаліється на надто високу норму пільної праці. Три гектори „пропашних“ або півтора гектара викопу картопель — ось що має жінка руками за день зробити! Та ще й навантажити це на підводу, яку поганяє мужчина.

Оце власне маскує політ Валі Терешкової! Він являється найвищим признанням для здібностей жінки, щоб закрити собою оте найбільше безоглядне використання її робітньої сили у світі.

Про працю жінки на будовах, на дорогах, при вантаженні тягарів і в копальнях на Заході знають. Про те, як воно впливає на її здоров'я та біологічні функції, можна здогадуватись. А проте — оце показне признання рівности ще неоцінене як слід у вільному світі.

Міжнародня Жіноча Рада

Сімдесят п'ят літ Міжнародньої Жіночої Ради — це не тільки перегляд шляху, що його пройшов увесь жіночий рух. Це також перевірка останніх шість літ праці, коли МЖРаду провадила її президентка Марі-Елен Ляфоше. І в тому зміслі Міжнар. Жін. Рада перейшла певну зміну, що її теперішній З'їзд зрозумів і оцінив.

Марі-Елен Ляфоше, член французького парламенту і член французької делегації до ООН, має поважну позицію у політичному світі. Вона й повернула зір цієї міжнародньої організації до найбільш суттєвого її завдання, до **впливу на терені Об'єднаних Націй**. Не можна сказати, щоб до того часу Міжнар. Жін. Рада не мала й не використовувала його. Але властиве напрямлення Міжнар. Жін. Ради на службу Прав Людини — це діло розуму й рук останньої президентки.

Оця декларація Прав Людини, ухвалена вчисто в 1948 р., каже президентка у своєму звіті, не сповнила сподівань, покладених на неї. Вже сам факт різного підходу до неї серед країн вільного й комуністичного світу зумовив це. Тоді коли правами людини розуміють тут право свободного віровизнання і думки, право на освіту й заробіток у сполучі з пошануванням людської гідності, то в комуністичних країнах людини „не можна вирвати з її суспільного середовища“ й її права окреслюють тільки у сполучі з цим. Те Право Людини можна назвати „правом маси“, або, як це там прикрашують — „правом народів“.

Та все ж — впродовж цього 15-літнього шляху, каже президентка — Міжнар. Жін. Рада багато зробила. До Комісії Прав Людини належали всі випадки дискримінації жінок. Не було ніодного випадку, ніодної інтервенції чи рекомендації в якій М. Ж. Рада не подала б своєї opinii чи свого домагання. А їх було безліч, починаючи від закону проти невірності й полігамії, аж до запевнення жінкам однакової платні за однаковою працю.

Оце становище Міжнар. Жін. Ради в ООН — це найбільший її осяг. Хоч здавалось би, що неурядова організація з консультативним статусом — це лиш декоративна „причіпка“ до цього великого міжнароднього організму. Але життя показало, що вона сильна своїми прикметами і своєю метою. На тлі міждержавних усобиць, що поділені й розбиті на бльоки, тільки тут, серед цих неурядових організацій ще зберігся справжній дух міжнародньої співпраці. Оці неурядові організації не знають натисків і компромісів, вони не торгуються й не уступають під впливом закулісових сил. Вони не мають права голосувати в ООН, і не займають у репрезентаційних рядах першого місця. Але їх ідеали вітають в ООН як відгук тих спонук,

ради яких була 75 літ тому заснована Міжнар. Жін. Рада.

Провід Міжнар. Жін. Ради перебрала на З'їзді у Вашингтоні канадійка п-ні Шулер. У своїй промові вона пригадала суттєвий уступ статуту: **покращання людських взаємин**. Хоч висловлений 75 літ тому, він досьогдні не втратив свого значення і його ніколи не втратить. Бо ці взаємини раз-ураз загрожені новими переворотами. Живемо в часі великих змін. І в цих потрясеннях, що його переходить новітнє суспільство, кожна Національна Жіноча Рада, а перш усього Міжнар. Жін. Рада шукає виходу для покращання людських взаємин, зберігаючи в цьому, як велику цінність, вартість людської особистості.

Десять днів тривав З'їзд Міжнар. Жін. Ради у Вашингтоні (19-

Представниці українського жіноцтва на Конференції Міжнар. Жін. Ради у Вашингтоні:

Перший ряд зліва направо: п-ні Олена Процюк, референтка зв'язків СФУЖО, п-ні Стефанія Савчук, голова ОУКанади, п-ні Олена Лотоцька, голова СУА, п-ні Катерина Миськів, б. голова СУКанади. — Другий ряд зліва направо: п-ні Марія Душник, орг. референтка СУАмерици, п-ні Олена Гнатишин, референтка зв'язків СУКанади, п-ні Анастасія Вокер, референтка зв'язків СУАмерици.

Ukraine women at the Conference of International Council of Women in Washington:

First row from left: Mrs. Helen Prociuk (World Federation of Ukrainian Women's Organizations — SFUZO), Mrs. Stefania Savchuk (Ukrainian Women's Organization of Canada), Mrs. Helen Lototsky (Ukrainian National Women's League of America), Mrs. Catherine Miskew (Ukrainian Women's Association of Canada). — Second row from left: Mrs. Mary Dushnyck (UNWLA), Mrs. Helen Hnatyshin (UWAC), Mrs. Anastasia Volker (UNWLA).

30. червня 1963). Пленарні Сесії були переплетені засіданнями Комісій, а в те були вплетені товариські зустрічі і прогульки. Була нагода для виступів, що давали вгляд в ідейні спонуки Міжнар. Жін. Ради, у живих дискусіях розгорталась програма праці. Особисті зустрічі наближували до себе людей різних рас і континентів і це може й найтісніше їх потім лучило.

Пробивались у звідомленнях і недоліки праці. Показуються, що в працю Жіночих Національних Рад у деяких країнах починають встрявати урядові чинники, накидуючи їм ті чи інші напрямні. Це є неспівмісне з дотеперішніми заходами Жін. Нац. Рад і тому глибоко хвилює їх центрально.

Також узгіднення праці з іншими міжнародними жіночими організаціями справляє певен клопіт. Із деякими з них удалось успішно впорядкувати співдію. А з Міжнар. Жін. Союзом є найбільше подібності в напрямних і ситуації й тому взаємне порозуміння є конечне, хоч воно дотепер не здійснене.

Найбільше місця в навітленні контактів займала Міжнародна Демократична Федерация Жінок. Оця міжнародна централа, основана заходами комуністичних чинників у вільному світі, в тому ж часі відбувала в Москві свій 3'їзд. Міжнар. Жін. Рада в промові уступаючої голови п-ні Ляфосе дала їй окреслення найбільш „урядової“ з-поміж жіночих організацій. На цій основі співпраця з нею неможлива, бо такі далекі від себе засоби дії й цілі обох централей.

Представниці українського жіноцтва теж взяли участь у цьому жіночому парламенті. Пов'язані з Національними Радами своїх країн поселення, вони включилися в дотичні делегації. І так Союз Українок Америки у рямках американської делегації заступала голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Вона репрезентувала свою організацію також у Почесному Комітеті Конгресу, що складався з видатних особистостей ЗДА. Поруч неї були приявні — п-ні Анастасія Вокер, містоголова і референтка зв'язків Гол. Управи США і п-ні Мері Душник, орг. референ-

Постаті Конгресу

Багато їх пересунулось через наради Конгресу... У веселих квіткових сукнях, у строго ділових костюмах, у розкішних шовкових сарі, у картатих африканських завоях... Постаті непомітні своїм виглядом. А які важливі у розбудові свого діла у власній країні...

Ось грекinya Ельміна Пантелакі. Вона очолює Нац. Раду Жінок Греції і входить до Екзекутиви Міжнар. Жін. Ради. Відзначила себе у суспільній опіці країни, займає впливове становище в Грецькому Червоному Хресті. Невтомно працює пером. Тепер очолює програму обміну дітей, що її започаткував грецький уряд на запрошення Америки.

А тут знов Шошана Гарелі, президентка Нац. Ради Жінок Ізраелю. Вихована в Америці, де закінчила Гангер Каледж у Нью Йорку й Університет у Шикаго, вона дала великий вклад у розбудову своєї батьківщини. Є містоголовою Міжнар. Ради Єврейських Жінок, членом урядової Комісії і співредактором газети.

Маленька італійка д-р Тересіта Сельба — вже зовсім старша жінка, а скільки в неї енергії й сили!

тка Гол. Управи США. Організацію Українок Канади заступала п-ні Стефанія Савчук із Торонто, а Союз Українок Канади п-ні Олена Гнатишин із Саскатуна і п-ні Катерина Миськів з Едмонтону у рямках канадської делегації.

Світова Федерация Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) вислала спостерігача в особі п-ні Олени Процюк, референтки зв'язків СФУЖО.

Делегатки-українки діяли в різних Комісіях. Але певні кроки плянували й проводили спільно. Одним із них було висловлення подяки п-ні Марії-Елен Ляфосе, уступаючій президентці Міжнар. Жін. Ради за її шляхетну акцію у справі звільнення Митрополита Кир Йосифа. Оцим поклоном українки підтвердили їй свою вдячність, уже висловлену листами. І дали цим доказ, що акція жіночих централей на терені Об'єднаних Націй є могутнім чинником моральної сили і поступу.

Вона очолює Нац. Раду Італії, а при тому провадить обширну лікарську практику, спеціалістка у педіатрії. Належить до Управи Міжнар. Жін. Ради й італійського комітету ЮНЕСКО, де прислухаються до її голосу.

Струнка Мадлена М'Боно-Самба це президентка Нац. Ради Жінок Камеруну. Вона — директорка дівочої школи в Ясунді, де допомагає жіночій молоді здобути якнайбільшу освіту. Вона ж співосновниця Нац. Ради Жінок у своїй країні, що заснувалась щойно у 1961 р.

Отакі — чільні постаті Конгресу. Вони ділові й обмежені у висловах. Їх час дорогий, бо вони прилетіли здалека, залишивши за собою варстати праці, поважні громадські пости та й власні родини. Лиш раз на три роки можуть зустрітись на такій платформі й посунути справу взаємного порозуміння жінок уперед.

Всі вони люблять свою країну й працюють для неї. З першого слова відчуваєте їх солідне знання, їх громадське вироблення. Вони привітні й відкриті для людських взаємин, бо в цьому школились і виростали. І тому легко з ними порозумітись. Із кількох слів вони розуміють ситуацію і знають до чого прямує.

Але нелегко здобути їх приязнь. Вони обережно вивчають людину, приглядаються і прислухаються до кожного кроку. Ставлять питання трохи жартом, а трохи насправді, цікавляться одним і другим. І щойно часом, переконавшись у правді чи обоснованні ваших слів, вони включають вас у коло тих, що з ними можна співпрацювати.

Ювілейний Конгрес Міжнар. Жін. Ради проходив під знаком Африки. Новостворені Нац. Ради в нових державах уперше прислали своїх представниць. Оці подвижниці жіночого руху ще трохи несміливі в виступах, не всі володіють світовими мовами. Але їх тяга до поступу, до піднесення своєї країни зворушує. Вони — на добрій дорозі.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Генеральна Федерація Жіночих Клубів

Вже вдруге припала мені честь заступати Централю Союзу Українок Америки на З'їзді Ген. Федерації Жіночих Клубів. Від 10.-14. червня 1963 Річні Збори цієї найбільшої американської організації відбувались у Милвокі, Віск.

Гаслом З'їзду було — „скріпити рам'я Свободи“ (To Strengthen the Arm of Liberty). Воно проймало кожен звіт, кожную промову весняним подувом. Дві тисячі делегаток і гостей живо відгукувались на це. Думки, ідеї, переконання — висловлені, проекти й програми — заплановані там — рам'я Свободи не тільки скріпили, але й продовжили.

Цікаве те, що наша програма, випрацьована й виконувана в Відділах США, майже однозгідна з планами Ген. Федерації Жіночих Клубів у ділянці громадської й виховної праці, суспільної опіки, культ. освітньої діяльності, зв'язків і т. д. Ми багатші своїм подвійним культурним корінням та подвійною відповідальністю перед українською й американською громадою. Тому українське жіноцтво має трудніші умовини праці.

Важко в цій невеликій статті зреферувати програму З'їзду. Та на підставі резолюцій зможу з'ясувати ширину зацікавлень і відповідальности Федерації. Ідеалістичне начало думання пробилось у резолюціях, що вимагали підтримки релігії у житті й вихованні дітей та вказували на важливість плекання пошани для патріотичної спадщини Америки. Дбання про родину проявилось у резолюції проти невпорядкованого подружнього порадництва. Завдання Федерації у ділянці суспільної опіки проявились у резолюціях у справі оборони дитини, допомоги неспроможним родинам, публичної безпеки, регуляції стимулюючих ліків і опіки над втікачами-імігрантами. В культ.-освітній ділянці Федерація закликала до підвищення загальної освіти та усунення неписьменности. Економіч-

не становище громадян узгляднила резолюція у справі раціонального зменшення податків.

Як бачимо, Ген. Федерація держить руку на живчику життя й відкриває своїм членкам очі на всі потреби й лиха сучасного дня. Тому треба нам пильно слідкувати за пляном праці впродовж року та користати з його напрямних, пристосовуючи дещо до нашого вжитку.

Слід пригадати, що Ген. Федерація Жіночих Клубів пильно підтримує контакт із своїми заграничними клітинами. На З'їзді були заступлені жіночі клуби з около 50 країн. Для нас цікаве те, що виступали в тій сесії представниці чеської і балтійських жіночих організацій, а по деяких заходах знайшлося місце й для нашої делегації. Окрім мене, що заступала Централю США, була присутня також п-ні Анна Васильковська з 22 Відділу США в Шикаго, що прибула в рамках делегації з Ілліной. Ми взяли участь — окрім сесії — також у міжнародньому обіді і поході всіх національностей.

Українська група проявила себе ще й при іншій нагоді. Третього дня місцевий Інтернаціональний Інститут влаштував чай у честь міжнар. представниць. У цьому чаю займав місце господинь, разом із іншими національними групами, 51 Відділ США з Милвоки із головою п-нею Софією Хамуляк на чолі. Поміж національним лечивом, подаваним на цьому чаю, були також українські торти, що мали великий успіх.

З цієї нагоди виявив себе ще один почин унутрі Ген. Федерації. Заходами п-ні Гаролд Міліген гуртуються там в окремій групі представниць національних груп у США. Оце вперше вони прибули на З'їзд і мали нагоду пізнати себе на цьому чаю. Треба сподіватись, що цей задум розвинеться.

Особисто зазнала я гарних, незабутніх вражень. Вперше почувала промову нашого віце-президен-

та Ліндона Джансона, що вшанував З'їзд своєю привітністю. Промовляло ще кілька видатних політиків і фахівців. У вечорах брали участь талановиті мистці. Але найбільше приємности принесла мені зустріч із давніми приятелями й знайомими. Наприклад п-ні Джізел Шов із Буенос Айрес. Це вона висловила на Конгресі в Істамбулі летючу фразу: „Жінки можуть мати велетенський вплив на цілий світ, тільки треба, щоб хотіли цього впливу вжити“. Як мило було знов побачитись із нею! Або п-ні Марія Роза Відаль з Порто Ріко, що вже нераз бувала в США. Вона розгорнула думку, як жінки могли б забезпечити світові мир. Ще приємніше було зустрітись із п-нею Лігією Белюкас, литовкою, що поставила собі за ціль популяризувати справу поневолених народів з-поза залізної заслони.

Найбільше охоти й надхнення дає такі теперішні голова Ген. Федерації п-ні Декстер Отіс Арнолд. Я старалась пізнати також делегаток із стейту Мішиген для дальшої з ними співпраці. Бо ця нитка, що тут зав'язується, отой потиск руки, та атмосфера, що вітає серед учасниць З'їзду — це той поміст, що єднає нас тепер і в дальшому. За цими зовнішніми позначками криється могутній світ думок і плянів та передові жінки, що їм надають життя. Це справді вдячне переживання і я хотіла б, щоб якнайбільше українок її відчуло і зрозуміло.

Анастасія Вокер

УСПИХИ МОЛОДІ

Поміж студентками, що закінчили цього року студії на Пеннсилвенійському університеті, слід згадати п-ну Наталку Скочиля, магістра політичних наук. П-на Наталка працює тепер при дослідній роботі у тому ж університеті. На II. Студентському Ідеологічному Конгресі в Нью Йорку недавно тому вона виступила з доповіддю „Українці на еміграції: їх ідеологічні заложення і їхня роль“.

Дві рятівниці

Присвячую: Ірині Голуковій
і Наді Кокольській.

Дзвонить телефон.

— Гальо! Ти вибиралася в гори на вікенд!

— Так, але не маю авта, а сьогодні вже п'ятниця...

— Отже мій Зенко їде саме сьогодні ввечері зі своїм джазом. Є одне вільне місце, можеш присісти.

— Дуже, дуже тобі дякую, що пам'ятаєш про мене. Я незвичайно радо скористаю з такої нагоди. Я вже казала тобі, що хочу скласти дуже милу для мене візиту в тій околиці...

Новеньке сіре авто точно в 7-ій год. вечора під'їздить під мій дім. На задньому сидінні чекає місце для мене між двома... бубнами, одним більшим і другим меншим; з-переду понад голову стирчить ручка контрабаса. При керівниці Зенко, а побіч нього грубенький Микола, той, що грає на трубі. Садовлюсь якомога найвигідніше й рушаємо в дорогу.

Поки виїхали на головну магістралю, авто повертає то вліво, то вправо, і я тоді, ніби на знак палички диригента, затарабаню мимохить у бубон, раз у більший, раз у менший. Зенко тільки підсміхається.

— Чути вже здалека, — каже, — що їде джаз.

При такім мимовільнім акомпаньяменті я виїздила до моїх приятельок із першою візитою. Від контрабаса я була безпечна, бо Микола цупко тримав його на колінах, аж ручкою запер у верх авта. Не знаю, чи виїхали коли в такім приемнім товаристві музик і музичних інструментів. Мені ця подорож видавалася оригіальною і веселою.

Минаємо місто, минаємо передмістя, переїжджаємо Гадсон, в якому романтично відбиваються світла реклами, а по-під довжелезним мостом проїжджають кораблі й моторові лодки. Лишаємо за собою вже й долину Гадсону. По дорозі праворуч заліснені горби й горбки, денде декораційні дімки,

ніби на поштових картках, розкішні модерні мотелі, положені часом дуже високо на горбах, а ліворуч здебільшого рівнина з групами більших чи менших доміг.

Легко несе нас авто по рівній, як стріла, магістралі. Така їзда вколює людину і я мимоволі попадаю в стан дрімоти.

...Аж тут авто раптом пристало. Я стрепенулася. Що це таке?

Розглядаюся і бачу: Молода, струнконога серна стоїть на краю дороги і дивиться здивовано золотистими очима. Це ж її час іти до потічка напиться водиці, а тут засліпили її рефлектори машини і вона розгубилась... Авто пристало, рефлектора погасли, і бистроного серна стрілою помчала в ліс, тільки гіллячки затріщали...

Наша подорож добігає до кінця і я заздалегідь радію, що вже незабаром побачу моїх приятельок. Але чи можна, питаю сама себе, тільки „приятелями“ називати тих людей, що вирятували тобі життя, або якщо за їх допомогою життя несподівано завершило на кращий шлях? І перед очима душі виринають незатерті картини...

**

Відень, 1945 року... Большевицька армія заскочила нашу родину, як і багато інших скитальців, у тім великім місті. Хто був там, пам'ятає той страх перед репатріційним табором у Бруку над Ляйтою, звідки висилали нещасних „на родину“. Який парадокс! Чи чув хто таке, щоб люди жахалися як найгіршого катаклізму повороту на рідну землю? Але сама згадка страшно московського слова „родіна“ приневольвала людей рятуватися, як хто міг, бо всі знали добре, що та „родіна“ сягає по Камчатку...

Ми жили тоді в 18-тій окрузі. Енкаведисти десь провідали нашу адресу і відшукали нас. Наказали винестися з помешкання до двох годин і ставитися на збірний пункт.

В божевільнім страху хапаємо клуночки, в першу чергу з хар-

чами, і виходимо з дому. Вечір... По сьомій годині ходити не можна. Недалеко під мостом ми рішилися провести тривожну ніч.

Коли я вийшла з укриття на хвилинку перевірити ситуацію на вулиці, несподіваний випадок хотів, що побачила знайоме ще зі Львова обличчя. Прохаю поради: що маю робити зі старою матір'ю, хворим чоловіком і малим сином?

Видно, Провидіння мало нас у своїй опіці. Не те, що наш знайомий узяв нас до хати, де ми могли перечекати ніч, але й порадив піти наступного дня до першої округи Відня, де його знайомі завідують пансіоном: може вони щось допоможуть.

До краю перевтомлена, зажурена, невиспана, беру хустку на голову, сина за руку й їду з другого кінця Відня до незнайомих мені людей просити порятунку. Чи жеврів у мене хоч промінчик надії? Майже ніякий! У таких страшних часах люди нерадо ризкують для когось, ще й незнайомого. Але потопаючий хапається й стебелінки...

— Чи можна у вас знайти пристановище... на якийсь час? — питаю на всякий випадок німецькою мовою і показую несміливо записку від знайомого. — Ми у великій небезпеці...

Адміністратор розвів руками.

— Немає місця в пансіоні, все зайняте.

В мене завмерло серце. От, вже і кінець мені і моїй родині. Перед очима страхіття долі поворотців, розкинутих родин, Сибіру...

— А може принаймні куточок для моєї старої матері? — кажу крізь сльози.

— На жаль, нема.

— Мати Божа, рятуй нас! Що я тепер зроблю? — в розпачі кличу українською мовою.

— Хто там говорить? — відзивається жіночий голос з сусідньої кімнати.

— Якась жінка хоче дістати кімнату, але я не маю рішуче нічого.

— Чи то українці?

— Так.

По хвилині:
— Що значить, нема кімнати?
Коридори широкі, в підвалі місце.
Тим часом перебудуть, а там побачимо...

Чи то янгол із неба, чи галюцинація? Ні, то реальна дійсність, то рятунок у найтяжчій хвилині життя.

...Ми залишилися в Відні в пансіоні, перебули зиму і на весні, як багато інших, штудерним способом вирвалися всі, ціла родина на захід, до Баварії. Нашою рятувницею була пані Ірина, жінка великого серця.

**

Фрайман — великий табір „діпів“. Восьмитисячна маса людей різних національностей тиснеться у величезному комплексі п'ятиповерхової будівлі, в колишніх казармах гітлерівських СС-ів, далеко на самому краї баварської столиці, Мюнхену. Живемо тут уже п'ятий рік, діти кінчають студії в Мюнхені, а чоловік і я працюємо в таборових організаціях зарібкової і культурної праці. Коротко, життя пливе ніби зовсім нормально.

Але нас починає раз-у-раз меншати. Щотижня висять в адміністративному будинку списки людей, що дістали афідавіти на виїзд за море. ІРО починає натискати на людей: або йдете, або... до залишенецького табору. В кого була рідня, чи добрі знайомі зі старої еміграції, той мав надію на швидкий виїзд. Але в нас нікогисінького. Щоправда, виїзять наші добрі знайомі, майже приятелі. Всіх їх відпроваджуємо до поїздів, усі сердечно обіцяють, ще через вікно поїзду кричать:

— Як переїдемо щасливо через море, зараз висилаємо вам афідавіти!

Ми в тім моменті навіть віримо... і чекаємо. А тим часом записалися і на буряки до Канади, (але беруть молодих і здебільшого самітніх!), і до Парагваю (вже щось там будемо робити, хоч би й ліс корчувати!). Але наша родина численна, п'ять осіб, ніхто не квапиться брати.

Тим часом уже й наші найближчі сусіди з-за коца піднесли голови вгору, бо вже ось-ось поїдуть. Замовляють солідні скрині

з міцним окуттям, купують фотоапарати, нові убрання, і взагалі не дивляться на нас, а якщо й дивляться, то згори. Бо ніби що ви варті, коли ніхто вас не потребує? Лишається на погали з хворими й старими. Ми може з ласки пішлемо вам пачку...

В таборі зовсім прорідилось. Управа ІРО остерігає, що табір розв'язується, бо казарми потрібні для війська. Тоді вже пишемо й пригадуємося знайомим, що колись сердечно обіцяли афідавіти, навіть без нашого прохання. Нічого. Нізвідки. Висимо, як то кажуть, на волоску.

Аж одного ранку прибігає сусідка з-за коца.

— Слухайте, ви виписані до Америки! Хто вам прислав афідавіт? Бо щось ви нічого не казали...

— Ми... виписані? Неможливо. Адже наші обіцявальники порадили нам, що буде краще для нас

вагалася взяти на плечі новий тягар.

І так нагло змінилося наше життя. Ми не поїхали ні на буряки, ні до Парагваю, а поїхали як рівноправні емігранти до Америки, і то не на безімнений афідавіт, але до приятелів, що вийшли по нас до корабля і забрали до себе.

**

В житті трапляються часом дивні, просто неймовірні випадки. Бо ж яке було моє здивування, коли я довідалася, що якраз обі мої рятувниці, жінки великого серця, які змінили круговорот нашого життя, одна енергійна й рішучої вдачі, друга ніжна й романтична, хоч і ніколи в житті не знали одна одної, по дорозі еміграційної мадрівки познайомились, заприятелювали і купили спільно тут у Кетскільських горах романтичну оселю. З якими радісними

сидіти в Німеччині. Мовляв, що будете тут робити? Тут же безробіття. Ми самі ледве устаткувалися.

Отож біжу притьмом під управу. Є! Насправді є виписана вся наша родина... Що за чудо? А може то помилка?

— Ні, таки правда, — каже урядовець, — завтра ставайте до комісії!

Хто ж це зробив? Так, це моя добра приятелька з юних літ, з якою вже давнім-давно життя нас розділило. Хоч у неї самої велика родина і свої клопоти, не за-

почуваннями я їхала привітати їх у новонабутому домі!

Завертаємо „гайта“ й ідемо вузькою дорогою, так ніби вже не цісарською мурованкою, а пільною. По дорозі минаємо декілька присілків; здалека блимають у вікнах світла, хати порозкидані по полях. І мені чомусь звивається, ніби то я не їду автвом, а возом, і шпаркі коні форкають вдоволені, що вертаються додому наніч. Ще кілька хат, ми беремо на „вісьта“ і з розгоном в'їжджаємо легкою серпентиною на горбок.

Авто пристало. Перед нами ве-

ликий білий будинок із блискучими темними вікнами: тільки в однім блимає світло. Чекають на пізніх гостей.

Перед довгим ганком стоять, ніби на варті, високі смереки, а старі, розлогі плакучі верби мають своїми довгими, зеленими косами. З-поза дому вибіг, голосно гавкаючи, пес. Чи то я в Конюшках на „приходстві“? Ні, я в Америці, але Конюшки живцем перенеслися на цей континент: бо ось виходить моя приятелька Надя і от так із серцем по-стародавньому вітає мене:

— Ну, нарешті приїхала, а я вже вечерю кілька разів пригрівала... Ти напевне дуже голодна... Якраз пригріваються вареники... Прошу, ходи сюди!

Яка невимовна приємність почути таке щире звернення, що пригадує нам давні звичаї!

По дорозі до бічного входу, бо на веранді свіжо помальована підлога, кланяються нам мальви. Чи ж не ілюзія старого галицького парохіяльного дому?

В біленькій ідальні повно квітів у фляконах. Пахне рідним домом...

Довго ще вніч гуторимо, згадуємо-пригадуємо наші молоді, шкільні літа. Лежу з розплющеними очима, а через вікна заглядає місяць і плакучі верби своїми косами злегка кидають довгі тіні. На вікнах завісочки з китицями фіялок, улюбленим квітом моєї приятельки. І вже перед моїми очима стоїть її образ із фіялками в волоссі при фортеп'яні, образ із тих давніх-давніх часів, коли ми обидві співали стрілецьку пісню „Фіялки сині, білі бози...“, що тоді була така популярна.

Пора заснути, бо завтра зранку відвідаю мою другу рятівницю. В погідному настрою примикаю очі і Морфей, злетівши на безшелестних крилах, навиває сон на мої очі...

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

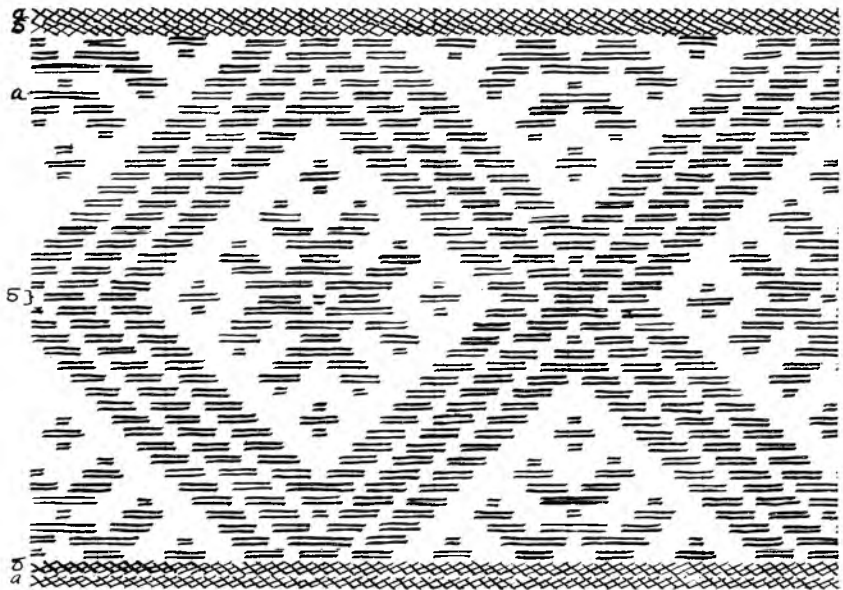
З нагоди вечора, влаштованого в честь уступаючої голови 26 Відділу СУА в Дітройті, присутні зложили 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Щире Спасибі!

Наша анкета в 1963 р.

Знов подаємо новий взір відмінною технікою шитий. Це вже шостий рисунок у нашій анкеті, опертій на взорах із різних околиць України.

Рівночасно впроваджуємо щось нового, а саме — показ примінення наших узорів, так як їх подають учасниці нашої анкети. Показується, що є дуже цінні думки і проекти в надісланих листах. Можна буде переконатись про те в Пораднику Нар. Мистецтва, де вміщений перший зразок.

Прохаємо й надалі брати участь в анкеті й надсилати свої проекти примінення!

1. Яким швом вишиваний взір?
2. Із якої околиці він походить?
3. Для якої частини одягу чи хатнього предмету був створений і як примінений?
4. Як можна його примінити в сучасному міському побуті?

Для учасниць цілої анкети, що дадуть найкращу відповідь на всі питання, призначені три нагороди у формі альбомів узорів.

Олена Кульчицька у моїх спогадах

В сьогоднішньому часі появляється багато спогадів про визначних людей із різних ділянок творчості. Читачі приймають їх здебільша прихильно, бо це вже є у людській природі, що пізнаючи твори, водночас цікавимося їх автором. А спогади дають якраз нагоду, так сказати б, зробити з ним особисте знайомство, стрінутися з ним віч-на-віч і поза творцем побачити людину. Це теж наближує і твори до публіки, вони стають їй ближчі, як речі створені знайомою людиною.

Тому і я, накреслюючи тут декілька, може й незначних, фактів і помічень з життя мисткині Олени Кульчицької, хочу показати її постать такою, якою я її бачила і знала і цим може й наблизити дещо її твори до глядача.

Олену Кульчицьку пізнала я в час її учителювання в Перемишлі. Близько ріки Сяку була її хата і моя також, тільки через дорогу. Вона жила у багатолюдній, триповерховій кам'яниці (тоді одній із найвищих у місті) зі своєю матір'ю і старшою за себе сестрою Ольгою. Їхнє мешкання визначалося милим, культурним кліматом. Зокрема залишилася у моїй пам'яті велика фронтова кімната, що трьома вікнами дивилася з висоти другого поверху на міський ринок, а вся була заставлена картинами, килимами та зеленню вазонкових рослин. Враження доповнювала широка, червона, з білого гуцульського сукна доріжка, що бігла долівкою від порога до вікон, ділячи кімнату на дві частини. Мешканки цієї симпатичної хати мали визначну товариську і загальну культуру, мати з дещо штивними, аристократичними манерами, а дочки, зокрема Олена, з приятним, теплим підходом до людей. Батько Олени тоді вже не жив. В одній із кімнат, у затишному кутку над канапою висів його портрет природної величини, до якого родина ставилася з видимим пієтизмом. „Мій добрий дух“, казала Олена про свого батька. З її розказів про нього виходило, що батько, любитель

природи й мистецтва, тонкий естет, уже в дитячих роках відкривав їй очі на красу природи, зокрема рідної. З того часу датується її вишукане, дуже щире захоплення Гуцульщиною. У взаємовідносинах сестер відчувалося гармонію; вони мали подібні зацікавлення і уподобання, а передусім лучило їх, над усіма іншими панівне, замилювання до мистецтва. Різницю їх тільки, дещо відмінне життєве наставлення: більш реалістичний, може практичний, підхід Ольги, та суто-ідеалістичне світосприймання Олени. У дійсності Ольга підпорядковувала себе (без зависти) своїй молодшій талановитій сестрі, признаючи її авторитет. При цьому вона оточувала Олену майже материнським піклуванням: дбала, щоб Олена мала квіти до малювання, гарні предмети у довірлі й естетику в устроєнні хати. До неї належало взагалі оформлення щоденного життя. Свої артистичні замилювання виявляла Ольга зокрема у роботах прикладного мистецтва, головню у виробі килимів, які за взорами Олени ткала на спеціальному верстаті. Свій добрий смак і практичне вміння проявляла також у сукнях, які шила для себе й Олени; у висліді її праці обидві сестри були завжди у доброму стилі і з тонким смаком одягнені.

Перше моє знайомство з Оленою Кульчицькою склалося на терені жіночого товариства. У тому часі я дістала з Києва „Історію України“ Аркаса, яка мені подобалась інтересним поданням історичного матеріалу. Я запропонувала членкам товариства скликати щотижневі сходи для спільного, голосного читання цієї книжки. Пропозицію прийнято. На сході стала приходити Кульчицька і брала у них живу участь. Після деякого часу мені прийшла думка, щоб слухачки, для кращої пам'яті, переповідали заслухане. Кульчицька зараз живо підтримала мою думку і з притаманним собі запалом стала проказувати прочитане. Та назагал моя пропози-

Молодиця з с. Чесники в Рогатинщині
Young woman from Rohatyn county,
West Ukraine in her native dress.

ція не подобалась; вона викликала невдоволення, а то й обиду з боку деяких членок — мовляв, „це не школа і ми не школярки“ — і я, рятуючи читання, — мою пропозицію, мимо живого протесту Кульчицької, відкликкала.

Зі знайомства з Кульчицькою скористала я, щоб здійснити мою давню мрію — вчитися рисунку. Я попросила мисткиню давати мені лекції. Вона погодилась і я стала ходити до неї два рази в тиждень на науку. Хтось подумав би, що моя вчителька віднесеться до моєї аматорської науки легко-важно, а що найбільш поблажливо, та така поведінка не була в її стилі. Кульчицька не вмівла нічого робити через половину, чи абияк; тож поставилася до мене як до учениці, мимо мого дилетантизму, зовсім серйозно. Коли я приходила, моя вчителька ставила перед мене предмет, що його я мала відрисувати, степенуючи від простих контурів до складніших, і виголошувала цілий виклад про засади рисунку і перспективи. Поза цим лишала мені свободу рисувати так, як бачу. Щойно коли я рисунок скінчила, вона проводила на ньому кілька штрихів, від яких млявий, непевний

Пам'яті піаністки

Вже небагато людей пам'ятає постать Оксани Бірецької, а ще менше є тих, що чули її гру. А все ж це була у своєму часі яскрава індивідуальність, що не могла пройти незваженою в товаристві чи в громаді. Тим більш трагічна її доля і її самотня смерть.

Оксана Бірецька народилась у 1888 р. у Городку в родині Озаркевичів. Її дитинство пробігало в культурній атмосфері родинного дому, де перехрещувались мистецькі і громадські зацікавлення. І хоч літературно-громадські впливи тітки Наталії Кобринської та політичні батька д-ра Лонгіна Озаркевича змагались із собою, проте переважив музичний талант матері. Її мати Олеся походила з музикального роду Бажанських, де диригентські й композиторські здібності передавалися з роду в рід. Тому згодом у навчанні Оксани музика взяла верх.

Після початкової школи в Городку вона вступила до Дівочого Інституту в Перемишлі, що був під управою знаменитого педагога Марії Примівної. Молода дівчина була також у домі своєї тети Тереси Несторович, родом Шашкевич. Тут на літературних вечорах читали свої твори Василь Щурат, Григорій Цеглинський, бував також д-р Іван Франко. Це без сумніву залишило свій вплив на молоду душу.

Для доповнення музичної освіти та вивчення німецької мови вислали батьки Оксану на навчання в німецьку школу Сестер у

Вайсвассері на Шлеську. Закінчивши цю загальну освіту у 1906 р. вона продовжувала музичну в Інституті ім. Лисенка у Львові, що її закінчила в 1908 р. Тоді львівська публіка пізнала цю молоду надійну піаністку на випускному концерті і відчула її талант.

У 1910 р. Оксана вийшла заміж за д-ра Костя Бірецького, що був конципієнтом у канцелярії її

Оксана Бірецька
Ukrainian pianist Oksana Biretska
died in Lviv, Ukraine.

батька. Подружжя осіло в Щирці біля Львова, де чоловік відкрив свою канцелярію. Оксана не порвала зв'язку з музичними кругами Львова. Навпаки, вибух I. світової війни дав їй ще кращу змогу вияву. Коли чоловіка покликано до армії, а вона опинилась на еміграції у Відні, тоді побира-ла науку у відомого педагога Віденської Академії проф. Лялевіча. По повероті до Львова вчилась у професора консерваторії Мінцера.

По закінченні війни подружжя осіло в Городку, де д-р Бірецький перебрав канцелярію свого тестя. Заходами Оксани заснувалась тут філія Українського Муз. Інституту ім. Лисенка, яку вона провадила. Її учні склали іспити перед комісією, що ставила їм звичайно найкращі оцінки. Водночас Оксана продовжувала удосконалювати

своє знання і брала участь у концертних курсах проф. Маріяна Домбровського у Львові. Виступала на численних концертах в честь Т. Шевченка й інших зі сольовими точками чи супроводом. Рахувалась до найкращих українських піаністок того часу. А в своєму домі в Городку влаштувала домашні концерти, притягаючи до того місцевих музик.

Коли вибухла II. світова війна, чоловік пішов на еміграцію, а Оксана залишилась із стареньким хворим батьком під большевицькою окупацією. Дня 13. квітня 1940 р. вивезли д-ра Лонгіна Озаркевича, а Оксана, не хочачи залишити його напризволяще, подалась із ним у далеку дорогу. Через Київ, Пензу, Урал вони прибули в село Веденка, Кустанайської області в Казахстані. Тут серед неймовірно важких умовин пробула вона до 1946 р. У 1943 р. на її руках помер старенький батько. Заробляла на прожиток шиттям мішків у столовій і т. д. Після війни старанням директора Музичної Консерваторії у Львові проф. Василя Барвінського вона повернулась до Львова.

У 1947 р. почала вчити фортепіану в 10-річній музичній школі при Львівській консерваторії. Тут оцінили її глибоке музичне знання і спрямували її на ділянку композиції. Вона стала вивчати гармонію і музичні форми у проф. Сімовича і згодом написала низку творів для учнів музичної школи (3-7 класи) невеличких формою, збудованих на основі народних пісень Зах. України. Її композиції з успіхом виконували учні на полисах та в радіо.

Оксана Бірецька померла після короткотривалої недуги 21. лютого 1959 у віці 69 літ. Згідно з її бажанням церковний похорон при участі двох священників відбувся на Личаківський цвинтар у Львові, а її тілліні останки спочили в гробниці її діда о. Порфірія Бажанського поруч матері. Великий гурт її приятелів-музик та учнів відпровадив її на вічний спочинок. Провела її також до машина номічниця, що була для

Із зустрічі представниць українського жіноцтва з б. президенткою Міжнар. Жін. Ради п-ні Марі-Елен Ляфоше: Зліва направо: п-ні Стефанія Савчук, голова ОУКанзиди, п-ні Олена Процюк, референтка зв'язків СФУЖО, п-ні Марі-Елен Ляфоше, п-ні Олена Лотоцька, голова СУАмерици, п-ні Марія Душник орг. референтка СУА, п-ні Катерина Миськів, б. голова СУКанади.

At the Conference of International Council of Women in Washington:
Ukrainian women thanking Mrs. Marie-Helene Lafaucheux, p. President of IWC for her endeavors at the United Nations on behalf of His Excellency Metropolitan Joseph Slipy.

Зустріч із президенткою

Із п-нею Марі-Елен Ляфоше, президенткою Міжнар. Жін. Ради, українки зустрілись уперше на Конгресі в Монреалі. Тоді на підвищенні, поруч уступаючої президентки, схорованої д-р Едер станула худошава, чорно зодягнена французженка. — Це нова президентка, шепнув хтось. — Член французького парламента.

Про працю нової президентки

неї підтримкою в останні роки. Промов не було.

Так закінчилось життя цієї культурної одиниці, що немов остання вітка у своєму роді зацвіла талантом. Своє обдарування вона подарувала українській громаді, при помочі концертів і педагогічної праці. Багато її учнів живе також у вільному світі і напевне вдячно згадає цю свою талановиту вчительку.

Л. Б.

і новий напрям, що вона надала Міжнар. Жін. Раді, почули ми на Конгресі в Істамбулі. Там українки — пп. Анастасія Вокер і Олена Гнатишин побачили її в дії. Про ту „політичну“ спрямованість її каденції подаємо на іншому місці. Тут хочеться побачити її саму, що так сміливо станула в обороні нашого імені...

Марі-Елен Ляфоше — це поstattь у Франції відома. Її приємна зовнішність і виїняткові здібності висунули її скоро на передове місце. Однією з перших вона закінчила студії політичних наук та поглиблювала далі своє знання й коли вийшла заміж і осунувала родину. Її чоловік був відомим у Франції промисловцем.

Вибух 2. світової війни та поразка Франції потрясли подружжям Ляфоше. Як справжні патріоти вони не приєднались до політи-

ки маршала Петена, а віддали свої сили підземному спротивові. Це змагання коштувало їм багато сил. Але в 1945 р., коли відродилась республіка, до голосу п-ні Ляфоше і їй подібних прислухались. Французженки дістали громадські права, що їх до того часу відмовлялись признати.

З того часу Марі-Елен Ляфоше репрезентує свою партію у парламенті, а від кількох літ вона є членом французької делегації до Об'єднаних Націй. Хоч сім літ тому стрінуло її велике особисте горе — помер її найближчий друг-чоловік — і здавалось, що вона не матиме охоти до дальшої праці, проте сила її характеру перемогла. Від тієї хвилини Марі-Елен Ляфоше все з'являється в чорному й лиш дуже зрідка усмішка розпромінює її обличчя.

Вістка про те, що Марі-Елен

Ляфоше весною 1962 р. передала представникові УРСР у Комісії Прав Людини прохання французьких інтелектуалістів за звільнення Митрополита Кир Йосифа, була несподіванкою для всіх. Найменше може для українського жіноцтва, що вже знало й бачило в праці цю непохитну жінку. Випробування її підпільної діяльності, важкий удар долі зробили її більш уважним і чулим до людського горя. І вона теж приклала своїх рук до цієї акції. Бо перейнявши листу з рук видатних французів вона доповнила її підписами учасників французької делегації в ОН.

Отже ясно, що на Конференції Міжнар. Жін. Ради у Вашингтоні треба було українкам побачити її. Хотілось подякувати й потиснути ту руку, що зрозуміла й відчула недолу достойного В'язня, дарма, що походив із далекої їй і мало відомої країни. Але був їй братом во Христі, за якого вона вважала за потрібне заступитись.

Нелегко було знайти відповідну хвилину. Адже вона — уступаюча президентка Міжнар. Жін. Ради мусіла завершити своє успішне головування. Але радо погодилась нас зустріти. Коли тільки перейшли головні сесії й Конгрес наближався до кінця, відбулась наша зустріч.

Напруження Конгресу позначилось утомою на обличчі Марі-Елен Ляфоше. Але її струнка постать піднялась привітно, коли ми увійшли до готелевого голю. Пані Олена Лотоцька, що мимохіть стала головою делегації, висловила коротку подяку й представила всіх, що прибули. Це були — референтка зв'язків СФУЖО п-ні Олена Процюк, голова Організації Українок Канади п-ні Стефанія Савчук, місто голова Союзу Українок Канади п-ні Катерина Миськів і організаційна референтка Союзу Українок Америки п-ні Марія Душник.

Марі-Елен Ляфоше собі заслуг не приписує. Вона радіє, що Митрополит уже на волі і що принайменше для нього скінчився час випробування. Вона добре орієнтується в ситуації та в шляху „мовчазної“ Церкви.

З зацікавленням вислухали ми епізоду, що трапився, коли Марі-

Вислід Конкурсу Сатири

Літературний Конкурс, проголошений Союзом Українок Америки, що мав за тему сатиру на сучасні теми, закінчився постановою Літ. Жюрі на засіданні 30 червня 1961 р. Жюрі у складі — Ніна Лужницька — голова і Іванна Савицька й Лідія Бурачинська — члени, розглянули 24 твори, що надійшли на Конкурс. Хоч Конкурс був розписаний на сатиру, проте в надісланій кількості творів виявилось певне число сенок комедійного жанру. В виду кількості й доброго рівня порішено взяти їх до уваги у призначенні нагород і відзначень.

Нагороди признано, як слідує

Першу нагороду (100 дол.) поділено між два твори, а саме:

Євшан-Зілля, сатира, якої автором по відкритті конверти виявився **Василь Софронів**, Торонто.

З'їзд у Сошо, комедія, якої автором по відкритті конверти виявилась **Софія Наумович**, Париж.

Другу нагороду (75 дол.) поділено рівнож між два твори, а саме:

Будинок культури, сатира, якої автором по відкритті конверти виявилась **Оксана Керч**, Філадельфія.

Бюро патентів, сатира, якої автором по відкритті конверти виявилась **Стефанія Качуровська**, Нью Йорк.

Третю нагороду (50 дол.) признано за твір:

„...А курка в рурі...“, сатира, якої автором по відкритті конверти виявилась **Уляна Терлецька**, Шикаго.

Окрім того **Жюрі** відзначило кілька праць, що заслуговують на увагу:

Книжко, моя книжко, сатира — **Діма**.

Ах, ті діти! сатира — **Стефа Гурко**.

Яким Лукіянович Гаманець, сатира — **Емілія Кулик**.

Інтер'ю з дебютанткою, сатира — **Ніля Стецьків**.

Весілля не відбулось, комедія — **Олександр Зозуля**.

Дістав ногу батька, сатира — **Гриць Мотика**.

Дальше Конкурс виявив ряд вартісних сценічних творів, що заслуговували на нагороду та не підходили під вимоги Конкурсу. Це були (прізвища авторів подаємо під псевдонімом):

Гава: Свої люди, п'єса.

Петрик: Тестамент, п'єса.

Талій: Мінігранти з Томкін Скверу, трагікомедія.

М. Вересень: Три королі, п'єса.

Жюрі стверджує живий змісл гумору і вміння спостерігати в усіх учасників Конкурсу й заохочує їх даліше працювати в тому напрямку

Ніна Лужницька — голова
Іванна Савицька
Лідія Бурачинська — члени

Елен Ляфоше, збираючи підписи на терені ОН, звернулась також за тим до представниці УРСР. Холодна усмішка й збентежений здвиг плечей були їй відповіддю. Немов виражаючи здивування, що з тим до неї звертаються.

Закінчилась наша коротка розмова. Пані президентку кликали обов'язки, а нас дальша участь у Конгресі. Але враження від зустрічі залишилось — сильне і незатерте.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС АУКП
Гол. Управа Асоціації Української Католицької Преси проголосила в 1961 році Літ. Конкурс на повість про життя й діяльність Митрополита Андрея Шептицького. Реченець надсилання рукописів закінчується 31. грудня 1963 року. Тому АКП пригадує ще раз умовини Конкурсу й заохочує до участі всіх талановитих, що володіють пером. Повість повинна обняти цілість або одну з ділянок життя й діяльності Митрополита.

Школа Українознавства

Про школи українознавства багато пишеться в нашій пресі. Є між ними кращі й гірші, більш численні або невеликі. Але про школу, що її заснувала й провадить Союзянка — ще мови не було. А вона існує!

У місцевості Лудлов, Масс., існує українська католицька парохія. До неї належить певне число родин з-поміж давньої і тут народженої громади. Більшість їх уживає вже англійської розмовірної мови між собою. Але хотіли б, щоб діти з третього покоління українську вивчили. Як це досягнути?

І от Союзянка, що не бажає подати свого наймення, запропонувала свої послуги. Договорилась із батьками, що охоче відгукнулись. А тому, що діти були різного віку, треба було їх поділити. Почалась наука в різні дні по обов'язковому навчанні в парохіяльній школі. Батьки дуже пильнують умовлених годин і привозять та відвозять точно своїх дітей.

В кожній групі треба почати від букваря. Але з меншими дітьми треба проходити його поволі, а з більшими скорше. Та й більшим дітям додати потрохи відомостей із історії й географії України. А також вивчити пісень.

Трапляються несподіванки. Діти зауважують, що їх учителька вживає інших слів чи вимовляє їх інакше, як батьки. Чому так? Питаються батьків, розпитують учительки. Треба обережно в'яснити, задоволити дитячу цікавість.

Яка була радість, коли діти ввели на Різдво Вертеп українською мовою! Або коли в роковини великого Кобзаря вшанували його пам'ять невеличким концертом! Треба було бачити, які вони горді були і як сяяли очі батьків!

Це справді вдячна праця! Чи не могли б подумати про те й інші Союзянки в далеких місцевостях? Всюди, навіть де є лиш кілька дітей, можна оснувати курс українознавства і прищипити дітям любов до рідного слова й до рідної пісні!

Із курсів українознавства в Лудлов, Масс.:

Оці діти тут народжених батьків учаться охоче української мови й письма. Children of American born parents of Ukrainian descent attended a Ukrainian course in Ludlow, Mass.

НОВІ КНИЖКИ

Марія Пастернакова: УКРАЇН-СЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІ. Накладом Союзу Українок Канади з Фондації ім. Наталії Кобринської. Вінніпег-Едмонтон, 1963. Обкладинка Мирона Левицького. Стор. 216.

У нас не було дотепер огляду мистецького танку й тому авторка цієї книжки заповнила нею поважну прогалину. Хоч народні танки в нас доволі популярні й відомі, проте дальший розвиток танку у формі клясичного балету чи виразового танку не має належного зрозуміння серед широких мас. А в цих ділянках проявились талановиті мистецькі сили. Тому — після характеристики танкового стилю — авторка дала їх силуетки, так як вони себе проявили на еміграції і в рідному краю.

Треба вітати, що Фондація ім. Наталії Кобринської включила таке видання у свій плян.

Theodore Onufrijchuk: LANDSCAPING. For modern Canadian living in the prairie provinces. Стор. 94.

Ця коротка книжечка подає загальний огляд і практичні поради для влаштування городу, а властиво хатнього доквілля. Її автор походить із Волині. Закінчивши вищу гортікультурну школу в Любліні, він працював усе своє життя в тій ділянці. Прибувши у 1949 р. до Канади, пізнав кліматичні умовини цієї країни та доповнив їх курсом городової архітектури в ЗДА, у стейті Айова. Тепер працює в міській городовій управі в Йорктоні, Саск. Канада.

В поодиноких розділах автор обговорює планування малих присадибних городів, садження, догляд рослин, шкідливих комах, щіплення, живоплоти, дерева, кущі, квіти і кам'яні городи. Один зі уступів „Травники“ подаємо у зкороченому перекладі. Л. Б.

Приєднуйте нових членок до Відділів СУА!

ІЗ ЛИСТІВ ДО ВІДДІЛІВ СУА

До п-ні Осипи Грабовенської
голови 43 Відділу СУА
Філадельфія, ЗДА

Високоповажана Пані Голово!

Я одержав від Високопреосвященнішого Архієпископа Кир Івана Бучка Вашого листа, а в ньому 30,850 іт. лір. Прохаю прийняти мою сердечну подяку за вислови пошани й відданости, а зокрема за таку велику жертву, яку приймаю не для себе, але на наші церковні й народні цілі.

З подивом гляджу на жертвенну працю й на усильні молитви українського жіноцтва і я переконаний, що вони принесуть обильні плоди та захистять наш народ від виселення й винародовлення.

Благословення Господне на Вас!

✠ ЙОСИФ, Митрополит

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

У травні загостила до Централі СУА п-ні Стефанія Пауш, голова Союзу Українок Канади. Прибула в товаристві письменниці Докії Гуменної, що супроводила її під час об'їздки по сході Америки. Канадійську громадську діячку зустріла п-ні Олена Лотоцька, голова Централі, й інші члени Гол. Управи СУА. Розглядаючи спільні заінтересування жіночих організацій, мило проминув час на розмові. Союз Українок Америки і Союз Українок Канади — завжди були в дружніх взаєминах і це мило було ще раз ствердити.

У червні відвідав Централю СУА п. Михайло Добрянський. Прибувши з Німеччини до ЗДА, цей керівник українського відділу радіо „Свобода“ зустрівся з п-ні Оленою Лотоцькою, головою Централі й іншими членками Гол. Управи. В короткій розмові порушено спільні теми а зосібна передачі для українського жіноцтва, що проходять крізь радіо „Свобода“.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

До уфундування передплати для старшої жінки-залашенки зголосився новий фундатор, 25 Відділ СУА з Потакет. Щира дяка за те!

З-поміж давніх фундаторів відновила свою фундацію п-ні Ірина Кушмелін із Філадельфії. Також п-ні О. Росляк з Едмонтону провела, як щороку, збірку поміж знайомими. На цю фундацію зложились по 1 дол. пп. Марія Дитиняк, Анна Залеська, Вікторія

У змагу за Наше Життя

Літньою порою подорожуємо. Зустрічаємось із далекими знайомими, буваємо в нових місцевостях. Тоді власне можна придбати нових передплатниць нашого журналу, які будуть вдячні за посередництво.

Пригадуємо умовини змагу: за п'ять приєднаних і вплачених передплат можна дістати книжок видання СУА вартости 5 дол., або одну передплату Нашого Життя даром.

Придбали нових передплатниць в останньому часі:

Іван Голуб, Бронкс	1	Олександра Шуст, Бриджпорт	1
Ольга Муссаковська, Івінгтон	1	Інж. Зінаїда Витязь, Ресе	1
Анна Наконечна, Маямі	2		

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Мартинюк, Надія Романків і Анна Ярма. Щиро дякуємо!

Ще залишилось кілька невідновлених фундацій у 1963 р. Прохаємо фундаторів продовжити їх, щоб наші „бабусі“ й надалі втішались журналом.

ПОДЯКА

Всім приятелям і знайомим, що в часі моєї хвороби виявили мені стільки сердечности й уваги, цією дорогою складаю якнайсердечнішу подяку. Зокрема дякую всім за молитви, а дорогим Союзянкам за несподіванку. Замість окремої подяки складаю на фонд „Мати й Дитина“ 10 дол.

Люба Тимчук
голова 49 Відділу СУА
у Бофало

ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА

У вересні ц. р. відбудеться посвячення площі під пам'ятник нашого Пророка у Вашингтоні. Треба сподіватись великого з'їзду людей, що зацікавлені у двигненні пам'ятника. Адже посвячення площі — це вступ до всіх, із пам'ятником пов'язаних, урочистостей.

Двигнення пам'ятника вимагає ще дальших грошових засобів. Дотепер багато жінок зложило поважні грошові суми. П-ні Марія Малевич із Піттсбургу веде перед сумою 125 дол. Слідують Єва Чернецька з Фініксу сумою 75 дол., дальше Франціска Дахнівська і д-р Фішер-Слиш із Шикаго по 50 дол., а пп. Михайлина Шиманська з Бриджпорту, Анастасія Крик і Марія Паш із Маямі пожертвами по 25 дол. Це доказ жертвенности української жінки!

В кожній українській хаті повинна знайтися грамота пожертви. Хто ще її не має, повинен свою пожертву доповнити.

НОВІ СПОГАДИ

У цьому числі нашого журналу закінчуємо оповідання Ганни Черинь „Це моя земля“. Ми раді, що могли познайомити читачок із більшим прозовим твором нашої поетеси. А коли вона більше уваги приділить тепер цьому жанрові, то й наша в тому невелика спонука.

У черговому числі готуємо читачкам несподіванку. Нам удалось запросити сестру Лесі Українки п-ні Ізидору Борисову написати спогади про їх родинну садибу „Зелений Гай“ біля Гадячого на Полтавщині. Широком подихом описане будівництво й життя цього житла, що стільки радості і вдовілля принесло своїм мешканцям. Літньою порою проживала в ньому й Леся Українка. У 50-ті роковини її смерті бажаємо причинитись цим матеріялом до вшанування її імені.

ПОДЯКА

На Фонд суспільної опіки при 28 Відділі СУА в Ньюарку зложили:

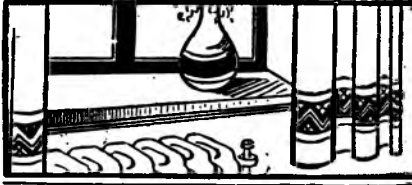
П-ні д-р Олександра Ярош у пам'ять померлої дочки Христини	\$50.00
П-ні Анна Настюк замість квітів на могилу бл. п. Марії Грушкевич	10.00
Пп. Ірина Рунчицька і Ольга Муссаковська замість квітів на могилу бл. п. Іванни Гринецької	10.00
П-ні Марія Наорлевич	5.00
П-ні Михайлина Мосора	5.00
П-ні Варвара Зайцева	2.00

За ці жертви складаємо всім жертводавцям щирю подяку.

УПРАВА 28 ВІДДІЛУ СУА
В НЬЮАРКУ

Чи Ви вже вирівняли вкладку у Вашому Відділі?

У НАШІЙ ХАТІ

Травник

Коли стараємось оформити окруження нашої хати, то травник має тут своє окреме декоративне завдання. І то тим важніше, що він є тлом для дерев, кущів і квітів. Без мурави не може бути ніякого городу! Це є підстава, з якої виростають усі прикраси.

У великих містах травник має ще одне призначення, допомагаючи стримувати порох. Тут мурава сповняє завдання санітарно-гігієнічне. Тому навіть найменші клаптики землі, перед домами, бульварі й парки повинні бути покриті травником.

Чому це таке конечне, спитаєте?

В модерних містах вулиці вимощені асфальтом чи іншим прикриттям. Це все сприяє творенню куряви, особливо в часі найбільшого вуличного руху. Вітер її розносить по околиці. Курява в першу чергу шкідлива для очей і віддихових органів та загально-го здоров'я мешканців. Спричинює багато інших хворіб, як дифтерія, бронхіт і туберкульоза. Досліди виказали, що міська людина вдихає 7—10% тієї куряви, а з того половина осідає в легенях.

Окрім того курява й мряка спинають соняшне світло в дорозі до землі й зменшують його ультрафіолетні проміння.

Є доказано, що травники й дерева послаблюють негативну силу куряви й бактерій, що з неї виходять. Травники не тільки стримують вітер, але притягають куряву. Також земля, прикрита муравою, не нагрівається так сильно впродовж дня, а вночі стримує її від надто великого охолодження. Отже — травник регулює температуру землі.

Окрім того трава має певні складники, зокрема "Phytoph", що обороняє її від знищення бактеріями й комахами. "Phytoph",

що знаходиться в траві "Festuca Rubra", дозволяє їй усунути в короткому часі небезпечну інфекцію. Такі самі прикмети має трава "Thymus" і "Phlox".

Отже завдяки цим функціям трави допомагають прочистити повітря від інфекцій, впливають на землю й воду й оберігають їх від шкідливого елемента.

Травник перед хатою треба особливо добре плекати. На те потрібно: доброї врожайної землі, доброго здорового насіння і дбайливого піклування.

Площина, яку засівається, повинна бути злегка похила, щоб вода мала де спливати. Інакше вода придушить молоду травичку, що не має як віддихати. Доброї городової землі, вимішані з погноєм, треба навезти щонайменше на цілу стопу завглибшки. Потім поверхню вирівняти, щоб вона творила одну рівну площину.

Щодо насіння трав, то їх є багато родів з тими чи іншими прикметами. Докладніше про те подаю у книжці. Сіяти треба в травні або на початку червня. Влітку не слід сіяти, хіба що є змога травник обильно зрошувати водою.

Коли травник підросте до 2—3 інчів, його треба пристригти. Коли трава виросте вище, вона тоді слабше тримається в землі і її під час стриження виривають. А стрижена правильно що два тижні скріплюється, згл. міцніє в корінні.

Поливати треба раз на тиждень, але обильно так, щоб земля замочка 4—6 інчів. Це є найбільш корисне для росту трави. Частіше і не надто глибоке поливання заквасніє землю і спричинює зміну хемічних процесів у ній. Через те коріння трави слабне й під час невеликої вже посухи — висихає.

Висохлий або никлий травник можна поправити погноєм. Для

цього послужить добре компост, перестоялий гній або мелена кість. Найкраще наложити його пізно восени перед заморозками, рівномірно розсипаючи по цілому травнику.

Дуже часто травник заглушує бур'ян. Для знищення його існують окремі препарати, що продаються в городничих крамницях. Про спосіб застосування також пишу докладніше у своїй книжці, бо це не вмістилося б у рамках невеликої статті.

Теодор Онуфрійчук
городовий архітект

ЧИ ДБАЄТЕ ПРО ЗУБИ ВАШОЇ ДИТИНИ?

Зубо-лікарська опіка дитини складається з двох частин. Одну полагає лікар у своєму кабінеті, а другу повинні взяти на себе батьки.

Ось із чого вона повинна складатись:

1. Не дозволяйте дітям їсти між устанавленими годинами харчування, тобто не їсти між сніданком і обідом, чи обідом і вечерею, за винятком молока чи садовини.

2. Тістечка, морозиво та різного роду лакоминки повинні належати до столу, як частина харчування.

3. Уникати в харчуванні дітей солодощів, головню цукорків, гуми до жуття й білого м'якого хліба.

4. При чищенні зубів треба посувати щіточкою по горішніх зубах згори вниз, а по долішніх зубах знизу догори. Все чистити так, як зуби ростуть: долішні ростуть угору, а горішні вниз. Також чистити не пізніше, як п'ять хвилин по їдженні. Коли б не можна чистити зубів щіточкою, тоді дати з'їсти сире яблуко, моркву, що при жуванні частинно заступають чищення.

5. Щоб забезпечити достаточне число вітамінів-мінералів, потрібних для росту зубів, треба давати дитині відповідний харч. Про те написав я в ч. 5 Нашого Життя окрему статтю.

Д-р Іван Дідюк
дентист

ДО НАШОЇ АНКЕТИ 1963

До тепер появилось п'ять узорів із різних околиць України та різними швами шитих. Наспіло багато листів із різними здогадами й проектами. Про вислід походження взору проголосимо щойно з закінченням анкети. Але проекти примінення такі багаті й різномодні що варто зазнайомити з ними читачок журналу вже тепер.

ХРЕСТИКОВИЙ ВЗІР ІЗ Ч. 2, 1963 Р.

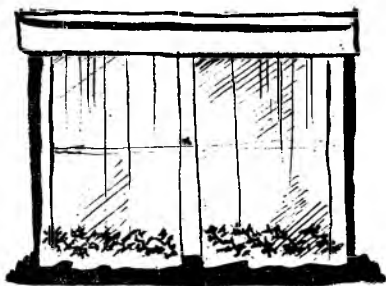
П-ні Надія Цинцар із Едмонтону, пише:

У сучасному міському побуті можна його різно примінити. Якщо хочемо подати взір у цілості, не розбиваючи на поодинокі мотиви, то можна б вишити ним:

1. **Рушничок чи доріжку** для посвячення паски. Взір примістити на довгих кінцях рушничка чи доріжки і дати мережку з обох боків узору. Вишивати червоною і чорною нитками на білому льняному полотні.

2. **Завісочки до кухні.** Взір умістити на долинці бічних, бо згорі край завіски наморщений, а буває, що й прикритий дошкою. Обидві лінії, що обрамлюють взір, слід пропустити. Взір вишивати у двох відтінках синьої краски.

3. **Альбом на світлин.** Взір примістити при лівому боці, а кілька моти-

Кухонні завіски, прикрашені вишивкою „хмеликом“ у двох красках

вів із нього можна розкинути по площині на право. Лінії, що обрамлюють взір, теж слід пропустити. Як матеріал нам послужить панам сірої або піскової краски, а до такого тла можна вишивати чорною й червоною нитками.

Мешканевий порадник

ЗА СТИЛЬ У НАШІЙ ХАТІ

Хотіла б я щоб у Нашому Житті появились статті про примінення укра-

їнського народного мистецтва у нашій хаті. Маю тут на думці вишивки, кераміку й тканини. Думаю, що це дуже придалося б тоді, коли хочеться достосувати народне мистецтво до модерної обстановки в хаті. Корисно було б знати, які регіональні відміни народного мистецтва можна мішати, бо вони годяться з собою, а які ні. Щоб це можна зробити, не влаштовуючи хати на зразок музею чи виставки народного мистецтва, мусимо щось знати про кожен стиль. Буду дуже вдячна, коли поінформуєте нас, молодих господинь, про те.

Арета Колодій

Завважається щораз більше зацікавлення народним мистецтвом у наших читачок. Зокрема радіємо, що молоді господині, як пишете про себе, хотіли б повчитись про примінення народного мистецтва в сучасному мешканні. Як гарно Ви сказали про „музей“ чи „виставку нар. мистецтва“! Деякі наші мешкання справді мають той відпечаток через суміш або переваження вишивками.

Та тут одним-двома реченнями не можемо відповісти. Підготозляємо серію статей, що насвітлять це питання на тлі можливостей сучасного американського мешкання.

А коли хочете пізнати регіональні відміни української вишивки, слідкуйте за нашою анкетною 1963 р. Там подамо 10 головних зразків вишивки у загальному; подрібно зможете це доповнити альбомами зворів чи іншими виданнями.

Ред.

Порадник народного строю

ВІНОЧКИ

Щиро дякую за листа й вияснення в журналі. Коли дозволите, то Вас ще розпитаю про подробиці строю. Ми тут розглянули світлину обоїх дітей з Едмонтону й не все нам там ясне та зрозуміле.

Наприклад — дівочий віночок. У дівчинки Наталки Лишак є коси і мама уложила їх гарним вінком понад чолом. Але більшість дівчаток тепер кіс не має а тільки короткі кучерики. Як причесати їх головки до народного строю? Може все ж таки зважитись на віночки? У листі Ви згадували, що віночки небажані в малих дівчаток, бо це привілей дорослих. Та чи

Головку дівчинки найкраще прикрасити стрічкою до народного строю

головка, оповита стрічкою, не буде вбого виглядати?

Читачка з Тексасу

Навпаки! Спробуйте гільки прикрасити голівку дівчаток червоною, зеленою чи синьою стрічкою а побачите скільки чару додасть їм ця скромна прикраса. Дівчинка зі стрічкою — зібрана справді по-дитячому, як і личить для її віку. Коли бажаєте її ще більше прикрасити, тоді додайте по квіточці, застромивши її над вухом із обох сторін. У кожному разі не віночок, що якомсь пристарює дитяче личко.

Та й стрічка обійдеться Вам дешевше, навіть із двома квіточками. Бо в листі згадуєте, що стрій не повинен Вас дорого коштувати.

Ред.

ЧИ В ВАС ТЕЖ ПЕЧУТЬ НОГИ?

Улітку мені дуже дошкулювало взуття, особливо там, де згрубіла шкіра. Ноги невиносимо пекли і важко було ходити по розпечених кам'яних хідниках. Мені казали, що в краю дуже помагало — ходити вранці чи ввечері по росі, себто босоніж по травнику. Та в мене тут немає городу і тому я випробувала рідину, якою натираю стопи вранці перед взуттям, а ввечері перед сном. Ось припис на цей „лік“:

Вимішати 2 ложки цитринового соку, 2 ложки гліцерину і 2 ложки колонської води і зберігати у пляшечці.

Коли це вживати послідовно, печення пройде. Тією самою рідиною можна натирати також руки, порепані від роботи в городі.

З д о р о в а

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.

Замовляти в Централі СУА.

- Ukrainian Woman -

The 75th Anniversary Conference Of ICW

About 600 delegates from 59 countries attended this Conference on June 19-30, 1963 in Washington, D.C. The assembly comprised a great number of women from different nations, races and religions. The 12 days seemed too few to achieve understanding and unanimity. But although circumstances vary, women's interests are equal. The family is her first consideration, in her striving, regardless of whether she comes from an industrial or agricultural surroundings.

The slogan of the Conference "Heritage from the Past" and "Responsibility for the Future" involved much work in forming. The heritage from the past are the 59 countries whose women made great progress, in their own way. The heritage was also legislative changes concerning women, the enacting of which was prompted or supported through ICW.

And the responsibility? A tremendous one was put on this Conference. Not only women's problems, from advanced countries, like "equal pay for equal work," but also the elementary needs of women in the newly founded African countries where illiteracy has first to be overcome. And this has to be managed in a world of permanent crisis and cold war.

The International Council of women is conscious of this task. The schedule of the Conference was interspersed with plenary sessions, committee sessions, panel discussions and social events. After the solemn opening where one felt the greatness of the movement you were plunged into official reports of the plenary sessions or the actual discussion of the committees. And finally came the pleasure of a

dinner or concert and the meeting with old friends or finding new ones.

To understand the basic work of ICW you had to attend the Committee meetings. There were 14 in all: Arts and Letters, Health, International Relations and Peace, Migration, Radio and Television, Child and Family, Home Economics, Laws and Suffrage, Press and Publicity, Trades and Professions, Cinema, Education, Finance, Housing and Moral Welfare.

To give you a picture of the work take Trades and Professions, with part-time work for women, or effects of automation and absenteeism. It was revealing to observe that while in general part-time women workers are needed by industry, some countries like Belgium, France and Italy do not welcome part-time work idea. They are afraid it may cause elimination of full-time women workers from the labor market, thus lowering working standards and decrease productivity in industry. Women do not seem to be prepared to meet the needs of the age of automation. New skills will be needed; and there will be far less room for unskilled or semi-skilled workers. Absenteeism is another problem that worried the Committee. However, research proves that on the overall basis women tend to be conscientious workers.

Social events should also be mentioned for their variety and fine level. As part of the hospitality program several noted Washington hostesses, including Mrs. Perle Mesta and Mrs. Mildred Nabrit entertained Conference guests at their homes. Included were a concert at Howard University, teas, dinners at embassies and visits at art galleries.

On a tour of the White House ICW members were greeted by Mrs. Hugh Auchincloss, who represented her daughter, the First Lady. On June 24 several hundred members visited Mount Vernon, the estate of George Washington and enjoyed a boat ride on the Potomac River.

And now to Ukrainian women who attended this unique conference. The President of the Ukrainian National Women's League, Mrs. Helen Lototsky was a delegate to the Conference and member of the Honorary Committee. Mrs. Anastasia Volker, UNWLA Vice-President and Public Relations Chairman and Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Organization Chairman also attended the Conference. Delegates from the Ukrainian Women's Association of Canada were Mrs. Helen Hnatyshyn, Mrs. Katherine Miskew and Mrs. Mary Pylypiuk. The President of the Ukrainian Women's Organization of Canada, Mrs. Stefanie Sawchuk was also present. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) was represented by Mrs. Helen Prociuk, Public Relations Chairman.

One event united the delegates. At a meeting with the former President of ICW, Mrs. Marie-Helen Lafauchaux, the Ukrainian delegates expressed to her their warmest thanks for her endeavor in the liberation of our Metropolitan Joseph Slipy from Soviet imprisonment. Early in 1962 she handed a petition from French intellectuals to the Commission of Human Rights at the United Nations. It was a striking proof of the noble move of a woman's heart in this then hopeless case.

Besides that another thought arises. We can state that in pro-

General Federation of Women's Clubs

Convention Report

It was an honor and a real privilege to be the official representative of the Ukrainian National Women's League of America at the 72nd Annual Convention of the General Federation of Women's Clubs, which met in Milwaukee, Wisconsin, June 10-14.

Theme

"To Strengthen the Arm of Liberty" was the theme of the convention, which breezed through every session, every speech, and every report like a breath of spring, and into the hearts and minds of some 2,000 delegates and foreign visitors. With the ideas, the thoughts, the convictions expressed, and the projects and programs planned around this theme certainly the Arm of Liberty will not only be strengthened, but lengthened.

Program

Interestingly enough our program well coincides with that of the GFWC in the field of civic activities, education, citizenship, welfare, arts and crafts, home life, youth programs, international affairs, etc. But, with these added ingredients; the dual cultural background and doubled responsibility to the Ukrainian community, and the general American community. Ukrainian women must work harder.

---

gram, in planning and in discussions of this women's parliament, we Ukrainian women are not behind. The same problems, the same achievements, the same difficulties move us as confront other women of the world. And we are proud to fulfill the place women from Ukraine are denied to achieve.

As reported by our delegates.

Our Participation

While space does not permit detailed report, emphasis on the nationalities, the international clubs, and our participation will be of significant interest to our readers. The Convention was host to delegates representing nearly 50 countries. The following delegates reported on the work of the clubs in their respective countries: Argentina, Bahamas, England, Germany, Greece, Israel, Italy, Japan, Jamaica, Netherlands, Philippines, Puerto Rico, Czechoslovakia, Lithuania, Latvia and Estonia. We participated in the International Luncheon and Session. And at the procession of the International delegates, Mrs. Ann Wasylowsky, from Chapter 22 of Chicago took part as a guest of the Illinois Federation of Women's Clubs, wearing her Ukrainian costume. We also participated in the session presenting the National and Associate member organization. The tea honoring international delegates, at the International Institute of Milwaukee, involved our Milwaukee Chapter 51, and its president, Mrs. Sofia Chamulak and her Vice-President as hostesses.

Resolutions

The most important resolutions were those maintaining the influence of spiritual values in the life and education of our children; and the fostering of appreciation for our patriotic heritage. It reveals the watchfulness of GFWC for the spiritual needs of our community.

Many resolutions were dedicated to the welfare program of GFWC: aid to dependent children, protection of children, safety, use of stimulating drugs, safeguarding of the American home and refugees. The basic objectives and work of GFWC are aimed towards fulfillment of these requirements.

Personal Impressions

Interesting and impressive were the convention highlights interspersed with world personalities. It was exciting to hear Vice-President, Lyndon Johnson, Edward R. Murrow, Ambassador Francis T. P. Plimpton, and others; to listen to the heart-rendering strings of Mischa Elman's violin, to see the incomparable Hildegard, and Robert Preston. Equally interesting, exciting and heartwarming are the delegates and the friendships made at such gatherings. To know Miss Visele Shaw of Buenos Aires, Argentina is a delight. I had the pleasure of meeting her in Istanbul. She reportedly spoke at the luncheon, saying: "Women can have a tremendous influence on the world, but they have to be willing to use it. After all, women rear men, and they influence their husbands." Mrs. Maria Rosa Vidal of Puerto Rico expressed her idea that women can play a part in assuring world peace. Or to meet Mrs. Ligia Bieliukas, a Lithuanian exile pleading the cause of captive nations. Inspiration personified is the president of GFWC, Mrs. Dexter Otis Arnold, and to become acquainted with your own State delegates is a delight. The warmth of a handshake, the friendliness, the joy of being together as club women sharing common interests and goals adds magic to the convention. The impact of ideas, the vital personalities. Such fellowship creates an electrifying atmosphere to be shared and long remembered. It is truly a rewarding experience, and my wish is to find a way for more of our women to share in this experience of a GFWC convention.

Anastasia Volker
Public Relations Chairman

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

W F U W O N E W S

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

July 1963

No. 1

Editorial

UNITY OF WOMEN'S ORGANIZATIONS

It is amazing how little we know about each other. Entire ethnic groups, far from their native country live and strive beside us in the Free World. And especially women.

We women have much in common as mothers, wives and human beings. But we differ in our methods of striving for better human conditions and cultural values. This difference in thinking and acting is of inestimable worth, a peculiarity we are proud of. We like it in ourselves and we look for it in other communities. It makes for a variety of ideas on the same subject.

To those who understand us are these pages destined. Ukrainian women and their organizations are scattered throughout the Free World. But they are united in WFUWO (World Federation of Ukrainian Women's Organizations) in order to unify and strengthen their work.

While living and striving in the Free World let us share our goals and achievements with other women's groups and organizations. And, let us inform those who wish to be informed that we are their ally in their various endeavors. The changing world with its problems around us requires strength and good will, from everyone. Only with a firm faith in God and our goal can we cope with it.

The Ukrainian woman in our native country is denied the free word. Barred from the Free World by the Iron Curtain, she cannot express her true feelings nor join the striving of free women's organizations. It is our duty to give a picture of her real life and difficulties.

Women's Organizations Behind the Iron Curtain

The women's organizations of the Ukrainian Soviet Socialist Republic is called Women's Council. Its cells are attached to various centers of work, i.e. to economic and cultural institutions. Therefore their program varies. For instance the cell of building administration takes care of lectures for women. Women's Council at town centers (City Halls) see to it that streets and squares are kept clean and beautified. The cells at collective farms (kolhosps) take care of the organization of kindergartens. The cells at schools help with new school programs. The cells at factory level encourage women workers to accomplish the working norm.

On the surface these tasks seem to be naturally connected with the position of women. But, on considering them more intimately, one gets another, and more realistic view of their work.

Although Women's Councils are very numerous, their cells are small in number. The reason for this is that only party members or verified individuals can join it. Women's Councils are not centralized nor do they form their own program. Their work is directed through party politics and adjusted to local party needs. Women's Councils do not have press organs. In the magazine "Radyanska Zhinka" (Soviet Woman) they occupy only one or one and one-half pages for their problems and directives.

The Women's Councils have another and sinister significance. They are far away from the women's organizations in the

Free World with their independent program and voluntary membership. Their role is instead that of a woman's police who watches over executing the Party's directives.

Let us consider its main achievements in this light. The lectures for women, in the building administration, are aimed specially against the practice of religion in the family circle. The work for embellishment of cities is a heavy load for over-worked women, who have to contribute to it on Saturdays and Sundays. The organization of kindergartens at collective farms involves manual work in the construction and maintenance of them. In school programs the temporary help of children, in farm labor at harvest or spring time must be supervised by Women's Councils.

Therefore the program and work of Women's Council is a new burden for women in Ukraine. It is the supervising arm of the party, stretched into domains of life like religious or family feelings. Its aim and work deprives the Ukrainian woman of the rest and privacy each human being needs.

How hard the circumstances are we can read official statistics of the government. Not long ago the result of conscription in USSR gave us the fact of a declining birth rate in the last few years. In a country barely risen from an agricultural into an industrial type this is surprising. The true reason for that is the heavy burden the Soviet woman carries on her spine.

Irene Pelensky

WORLD MOVEMENT OF MOTHERS (W.M.M.)

In 1947, when Europe started to rebuild its moral and economic strength a Congress was called in Paris. Here under the slogan "Mother — Worker of Human Progress" the World Movement of Mothers was founded.

Ukrainian women attended this Congress. Having left their country, where the destruction of family ties was part of the Soviet regime, they found a special delight in supporting this program. The role of the mother then was of special importance to them. Being on the move, Ukrainian families tried hard to keep its members together. In the country of transition or in the new settlement Ukrainian parents tried hard to found a new home. How often this task fell on a woman alone, there being many widows or wives without husbands, after the war.

In 1950 WFUWO became a member of W.M.M. Now, Ukrainian families are mostly settled, having overcome their first difficulties. But the role and importance of mothers is even more accentuated. Ukrainian communities dispersed in the Free World, need women's heart and mind more today than before.

Our membership in M.M.M. was helpful to us. There are principles in the Mother's Chart we tried to apply in our community. First — the awe and appreciation of mother's task and second — mother's obligation to dedicate herself to family life without sharing her time between profession and her children.

Our two representatives in the International Council of W.M.M. are: Mrs. Helen Lototsky and Mrs. Angele Kowalsky. Thanks to their cooperation an understanding of our needs and ideas grew. In the March issue of "News and Documents," the magazine of W.M.M. the tragedy of mothers who fell victims of the man-made famine in USSR was mentioned on its 30th anniversary. L. B.

WFUWO Seminar for Mothers

Ukrainian communities in the Free World were facing big educational problems. The crisis of youth all over the world hit all countries in a similar way. But the Ukrainians had their aggravated through the controversy of two worlds — the old traditional upbringing of parents and the new revolutionary trend of their children. The language barrier added even more to this conflict because newly settled parents could not always follow the new educational trends of the country.

This situation prompted WFUWO to seek help. It concerned mostly mothers who needed educational directives. They could be reached in women's organizations through lectures and seminars — to give them moral guidance and a new approach.

The first seminar for mothers was started in February 1960 in Philadelphia. It included 4 classes with the following topics: Educational ideal, Religion in Education, Educational Difficulties, Mother's Work and Profession. The lecturers were teachers, physicians and social workers. In the audience mothers were scarce. Those attending were mostly educators, active members of women's organizations and . . . grandmothers who took care of the children, during mother's professional work. Discussions were very animated, and aroused public opinion. The following seminar had more mothers than the first one. It dealt with youth's sex maturity, and was composed mostly of mothers of teenagers. During the following years seminars in all Ukrainian community centers of the USA were arranged.

The same program was started in Canada. Ukrainian communities live there in large centers, especially in the Western prairie provinces. These seminars immediately attracted mothers. They were started in 1960; and were divided into three cycles — fall, winter and spring. Each cycle had only two or three lectures,

which were adjusted to the time of the year. Beside that practical courses were planned. For instance in Montreal a course of Ukrainian embroidery was offered and the sewing of national costumes for children was held. Further courses are in preparation.

In smaller communities educational lectures were organized. Branches of women's organizations introduced them into their program. In Australia, where seminars could not be organized, almost all Ukrainian centers had lectures.

The Seminar program was worked out through WFUWO's Educational Committee. First founded in Philadelphia in 1951, it soon proved necessary to create similar ones in other countries also. Now we have an Educational Committee in Toronto, Canada and another in Sydney, Australia. The best of the seminar lectures are printed and distributed.

In addition to seminars Educational Consultation was introduced. At the request of parents these were published in several women's magazines and newspapers. These published consultations proved successful as they reached all readers and aroused interest in educational questions. There is now a trend to introduce topics in Ukrainian radio translations, in order to reach every Ukrainian home.

Educational tasks are now alive within the Ukrainian community prompting young mothers to join, in groups, or found branches of women's organizations with educational goals. The best proof — their educational conscience is awakened and seeking new ways. I. P.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

The Conference of the International Council of Women

My impression of the ICW Conference in Washington was formed first by two addresses, the report of the President, Marie-Helen Lafauchaux, closing her triennial but really six-year term; and the address by Mrs. Erwin Schuller, newly elected President.

The task of ICW as consultative member of the United Nations has a deep meaning for the future of ICW. Its endeavors to remove the discrimination against women were based on the Declaration of Human Rights. Although these Human Rights are now expressed through different points of view of United Nations members, nevertheless the non-governmental organizations keep their true international spirit in serving them.

The ICW Motto, that has led them during the 75 years of their organization was an abiding concern for the quality of human relationships. This principle is timeless. It helped survive periods of trial, pain and darkness in human history; and will continue to influence the work of ICW today.

In general, new trends seem to stream into the life of the ICW. New countries are applying for membership, Regional Committees are being formed. Up to date an European Committee is already working. There is a plan to establish a literary prize and a "Best Film" award.

As far as the "internal" and "external" policies are concerned, the International Council deeply deplores the fact that some of its member-organizations are dominated by the Governments of their countries, thus preventing them from participating actively in works of the Council. The Council stands strictly on the principle of government non-intervention while at the same time welcoming government's understanding and co-

operation. It ever holds that the interests of the National Councils should not be interfered with.

ICW also clarifies its stand toward the International Federation of Democratic Women. Judging by discipline, conformation and persistence, with which activities of this international organization are conducted, it would seem that it is Communist government sponsored. Moreover, the abuse of international forum for political ends by the Federation, and the abuse of the principle of neutrality makes cooperation between ICW and the named Federation practically impossible. However, ICW would welcome a round table discussion with the International Federation that might result in mutual understanding, provided the problems would be discussed frankly and open-mindedly.

While we, Ukrainian women support ICW's good will and efforts toward understanding and cooperation among all people of the world — we more, than anyone else feel that in the case of the International Federation, such an understanding is almost impossible to achieve. Let us remember the endless discussions of the Geneva Conference on Disarmament and similar ones at the Commission of Human Rights in New York.

In general I left the Conference with the impression that all women have essentially the same needs. Only intensity and sequence of problems vary from time to time, from place to place, — so that some times one problem may seem more important than another.

Let us work together!

Helen Prociuk, M.S.

Two good talkers . . . not worth one good listener.

Chinese Proverb

COUNCILWOMAN MARY BECK

Among outstanding women of Ukrainian descent, Mary Beck manifested her interest in Ukrainian women in a special way. By creating a Literary Award she encouraged literary talents towards a successful goal.

The American-born daughter of Ukrainian parents, young Mary inherited their affection for the old country; and completed even part of her high school education in Ukraine. On returning to the United States she helped with organizational work, at the Ukrainian National Women's League of America. Her first oratory and organizational successes were earned in this work.

After finishing her law courses, Mary Beck applied for a position in the juvenile court. This work opened her eyes to the needs of a large city. She realized that the governing of a city required a woman's heart and mind. No woman was then a member of the City Council of Detroit. It seemed almost hopeless to run for it. Four times she started the struggle and finally won it in 1949; and has held it since then, thus strengthening the position of women. She was many times acting Mayor; and for one term President of City Council. She became indispensable in great Detroit's governing body.

L. B.

Condensed from "Our Life."

WFUWO EUROPEAN CONFERENCE

Vast WFUWO activities, on a world-wide scale, precludes frequent WFUWO meetings. Thus continental conferences of WFUWO, oriented towards their own Ukrainian women's organizations are indicative and fruitful. This coming European Conference aims to review activities of the Ukrainian women's movement in Europe, tracing its development, highlights and shadows; identifying the cooperation of various organizations among themselves and strengthening ties with WFUWO.

The agenda will consist of lectures, discussions and resolutions embracing the ideological frame and actual activities of WFUWO and those of European women's organizations towards organizational, educational, social work, cultural, public relation, publicity. The Conference will also take a stand on the position of the woman in Ukraine, behind the Iron Curtain; and on a planned Ukrainian World Congress in the Free World. Deserving attention will be given to the exchange of information with local Ukrainian and English citizens through press conferences, press releases and social events.

Those who will participate are members of Executive WFUWO in Europe (Vice-Presidents and Officers), members of WFUWO Council (Presidents of member organizations of England, Germany, France, Belgium and Austria), and delegates of same. The election of the vice-president of WFUWO, in Europe will complete the organizational ties of WFUWO with its European members.

Arrangements for the Conference are undertaken by the Committee of representatives of European organizations, headed by the current Vice-president for Europe, Mrs. Nina Kovalenko of Paris. The committee resides in London.

The Conference is scheduled in November, 1963 at Nottingham, England, seat of a large Ukrainian community.

REVIEW

UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION IN CANADA

On May 8, 9 and 10, 1963 the 20th Convention of our member organization was held in Toronto, Ontario. The wide picture of its life and striving was revealed in reports and discussions.

The first Branches of UWO were founded in 1930, when new immigrants settled in Canada, after World War I. Ukraine's struggle for freedom was fresh in the memory of its members. Therefore the programs of UWO were based on preserving old traditions, studying Ukrainian folk art, help for the needy in the old country; and the upbringing of children, in the Ukrainian spirit. All actions of UWO were marked by an ardent patriotism that tried to serve the Ukrainian cause. The patron of UWO was Olga Basarab, an underground worker, who died in prison, without having betrayed a single word of all the secrets entrusted to her.

With the passing of years the work of UWO became more elaborate. UWO published "Woman's Page" in an Ukrainian weekly, which later became the magazine "Woman's World." UWO created an auxiliary fund called "Ukrainian Gold Cross" before World War II, which served to help war victims and refugees. To foster Ukrainian folk art UWO published the first booklet about the folk costume, as well as many other books and materials for the cultural development of their members.

As citizens of Canada UWO members wish to contribute to Canadian life. During World War II UWO cooperated with the Canadian Red Cross, and was active in other Canadian endeavors. In 1947 UWO became a member of The National Council of Women of Canada, and is cooperating in different fields.

Mrs. Stefania Sawchuk was re-elected President of UWO in Canada. She is simultaneously the Vice-President of WFUWO in Canada.

UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION IN BRAZIL

Ukrainian settlers came to Brazil in 1890's, but the first news about a woman's group is not noted until 1922. Then an Ukrainian Association was founded in Porto Union, Parana; and a Women's Division established there. Women helped organize the social life there, and took care of the children.

The Ukrainian settlement then consisted of farmers who strove hard in their dispersed "colonies" as farms then were called, to earn a living. Therefore new branches could not easily be founded, or women farmers organized. But, in the 20's several other Women's Divisions were founded.

A new life started in the 30's when new immigrants came. The Women's Division in Curitiba, Parana led the program and work. But the governmental law in the late 30's, which stopped the work of non-Brazilian organizations, interrupted this growth. Only after World War II was the Women's Division in Curitiba re-activated. Other Divisions followed.

In 1952 the Women's Division was changed into the Ukrainian Women's Organization and all Divisions transformed into Branches. Its headquarters is in Curitiba. Special by-laws were established. Its work consisted of cultural affairs, fostering of Ukrainian folk art, educational efforts, welfare actions and animated relations with other groups.

On March 16 and 17, 1963 a Meeting of Branch Presidents of UWO as well as Ukrainian Sisterhoods was organized. After reports from the branches two lectures were held; the first about modern trends in the upbringing of children and the second about Ukrainian folk art.

The President of UWO is Mrs. Olga Horachuk. Simultaneously she is WFUWO's Vice-President in Latin America.

Diplomat Elected President of International Council of Women

By Mary Dushnyck

Mrs. Mary Craig McGeachy Schuller of New York City was elected President of the ICW at its 75th Anniversary Conference in Washington, D. C., on June 25, 1963. She was presented as a candidate for the ICW presidential post by the NCW of Great Britain.

Born in Sarni, Ontario, Canada of Scottish parents, Mary Craig McGeachy was educated at the University of Toronto, the Sorbonne in Paris and at the Institute of Higher International Studies at the University of Geneva. Following extensive travel in Europe for the European Student Relief, she became the youngest member of the Permanent Secretariat of the League of Nations in Geneva, with which she remained for 9 years. While in this post, she had contacts with international voluntary organizations and represented the League of Nations at the 50th anniversary of the ICW in Edinburgh.

As an expert on European affairs, in 1940 she was asked to join the Ministry of Economic Warfare in London which dealt with conditions in countries under enemy occupation. In January 1941 she was sent to Washington, D. C. as a member of the British Information Office and while in this post, she was appointed First Secretary at the British Embassy in Washington, the first woman in British history so honored.

In 1944 she was appointed Director of Welfare Division, United Nations Relief and Rehabilitation Administration (UNRRA), and initiated systems enabling voluntary service organizations to go abroad under UNRRA auspices to begin relief work even during the military period of occupation. In December 1944 she was married and in 1947 her husband's work took them to Johannesburg, South

Africa, where they remained for 6½ years. While there Mrs. Schuller served as chairman of the Child Welfare Society, governor of the Institute of International Relations and chairman of the Peace and International Relations Committee of the Na-

Schuller became liaison officer at the UN for the ICW, in which post she remained until recently.

Tall and attractive, the friendly Mrs. Schuller is the mother of two children — Janet, 18, who is interested in nursing, and John, 16, a student at Upper Canada College.

The ICW is indeed fortunate to have at its helm a woman of Mrs. Schuller's wide experience in the diplomatic, official, social and organizational fields, and we

At the Conference of International Council of Women in Washington: From left to right: Mrs. Anastasia Volker, Public Relation Chairman of UNWLA, Mrs. Rama Rau Dhanavanti, delegate of the National Council of Women of India, Mrs. Yarnall Jacobs, President of the National Council of Women of US, Mrs. Helen Lototsky, President of UNWLA.

tional Council of Women.

In 1954 the Schullers moved to Toronto, Canada, and Mrs. Schuller was made Liaison Officer at the UN for the Canadian NCW and was active in Toronto's musical life.

In 1959 the Schullers came to New York City. Here Mrs.

are heartened by her statement upon being elected President that she would "cherish the integrity and extend the scope of the ICW—described in the words of our founders as 'the enlightenment of women for the benefit of humanity.'"

Mnohaya Lita, Mrs. Schuller!

LOVELY HATS

UNWLA Branch 37 in Detroit Mich. is successful in embroidery projects. Its ideas in producing aprons and fingertip towels was already discussed in our magazine; and the members credited with it. Now another project has won the admiration of other Branches — their lovely hats.

The modern pillbox hats were

used for this project. The round hat stem is made of an embroidered ribbon, put on a small cardboard.

The creator of this charming model is Mrs. Rose Draginda, a talented member of Branch 37. Her daughter, the talented Yonna, member of UNWLA Br. 58 is skillful in painting Easter eggs.

Summer Dinner

Often guests arrive in summer time. Relatives from far away or dear friends drop in from nearby. You would like to have them for dinner and enjoy their company. How is this managed easily?

It should be prepared in advance. The day before or the same day you could do most of the work, if you wish to have it home made. The heating-up will take only a few minutes, after the guests have arrived.

A few recipes follow to delight your guests.

Menu

Fruit Cocktail Salad
Meat Rolls
Lettuce Salad
Fedore Torte
Coffee or Tea

Meat Rolls

3 lbs. meat (veal and pork mixed)
1 egg
2 onions
1 tbsp. fat
1 tbsp. bread crumbs
2 tbsp. sweet cream
2 mushrooms
3 boiled eggs

Cut the meat into small pieces. (All left-overs of meat may be used). Put into pan with grease, one chopped onion and mushrooms. Add a little water and stew it under cover until soft. Then put it into the meat cutter adding bread crumbs soaked with sweet cream. Now fry the other chopped onion and chop also the boiled eggs. Add all that to the meat and mix it well. Form rolls, powder with flour, dunk into the beaten egg and bread crumbs. Put into pan on hot grease. Fry a little, turning around. Put in a deep covered pan. Can be frozen and warmed up.

Note: With recipe made of ground meat, the meat must be perfectly kneaded through, until it forms one mass.

Lettuce Salad

1 lettuce head
½ cabbage head
2 cucumbers

2 big apples
1 bunch radishes
1 bunch green onions
1 cup sweet cream
2 cups sour cream
1 tbsp. sugar
1 lemon (juice)

Chop the cabbage, salt it and let stand a while. Chop the lettuce, peel the cucumbers and apples and cut it in into small squares. Chop the onion with the green and the radish. Mix it up well and finally add the squeezed cabbage. Mix all ingredients well, salt and pour mayonnaise on it.

Mayonnaise: Mix the sour and sweet cream well, add sugar and lemon juice to your taste.

Fedore Torte

For layer:

6 ounces almonds
6 egg whites
6 tbsp. confectioned sugar
Vanilla flavor

Wipe the almonds with a dish cloth and grind it. Beat egg whites stiff adding the sugar little by little. Finally add the vanilla flavor. Mix it lightly with the almond. Put it into buttered and flour sprinkled pan. Bake in pre-heated oven on 325 degrees for three-quarters of an hour. The layer has to be level.

Chocolate Filling:

2 yolks
4 tbsp. sugar
2 ounces chocolate
½ lb. butter
2 tbsp. sweet cream

Rub the yolks with sugar until white. Boil the sweet cream with vanilla flavor, add them to the yolks. Put this into a double boiler and mix while water is boiling. The cream will slowly thicken. When thick enough remove from range.

Chocolate has to be dissolved with a teaspoon of hot water on the range, without boiling it. Rub butter until foamy, add 1 tablespoon confectionary sugar and rub further. Now mix the two ingredients thoroughly: add

to the cooled cream a tablespoon of butter and mix it in well. When the chocolate cream is ready, divide it into two parts.

Nut Filling:

2 tbsp. sugar
1 cup ground nuts
1 tbsp. butter
1 tbsp. confectioned sugar

Dissolve sugar in a cup of water and let it boil. Then add 1 cup of ground nuts and put it into a double boiler. Mix while the water is boiling until the cream thickens. Then put it to cool. Rub the butter with confectioned sugar and add other ingredients, when cream is cool, adding one tablespoon at a time.

Put one half of the chocolate filling on the layer, later the nut filling and cover it with the chocolate filling again. You can cover it with icing or sprinkle with ground nuts.

Note: The fillings can be put on a wafer instead of a layer.

Zenovia Terlecky

INTERNATIONAL MEETING OF WOMEN BEHIND THE IRON CURTAIN

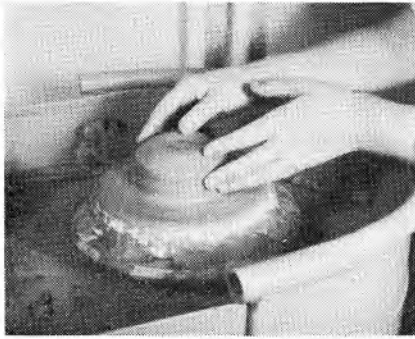
As the Bulletin of the National Council of Women of the United States notifies, Moscow has paid The International Council of Women a great compliment by scheduling an international meeting of women at the same time as the Washington Conference. A bold trick to lure the attention of organized womanhood of the Free World in the Soviet direction.

NEW UNWLA CHAPTER

Thanks to the endeavors of Mrs. Lidia Kolodchyn, Organization Chairman of the Regional Council in Detroit, Mich., an Initial Committee was founded in Warren, Mich. On March 10, 1963 a founding meeting was held and Mrs. Anna Fedenko elected President, Mrs. Myroslava Baranyk, Vice-President, Mrs. Natalia Hewko, Secretary and Mrs. Maria Kolba, Treasurer. The Branch received the No. 76.

Українська Кераміка

Відвідуючи музеї в великих містах Америки не раз подивлялися ми старинні вази, починаючи з неолітичних часів. Головно кераміка з Єгипту, Персії,

Обіймаючи руками грудку глини ганчар формує конус

Греції, Китаю, Кореї, Японії й багато інших приковувала нашу увагу досконалістю техніки й декорації. І тут разом закрадався сумнів, чи можна щонебудь поліпшити тій ділянці. Адже ми тепер не всімі відтворити тієї краси й блиску! І відчуваючи тоді прямо духовий контакт із гми, що творили ті безсмертні пам'ятки, постановляємо творити щось нове, інше, а не наслідувати й завертати давнину!

Дійсному керамікові-мистцеві не слід зневірюватись. Краще старатись у хронологічному порядку мистецьких осягів народньої творчості підпорядкуватися новій добі. Шануючи традиції наших предків, отримати наші народні елементи з новітніми технічними засобами, а це дасть змогу прогресувати нашому народньому мистецтву. Можливо, що тоді деякі зразки української кераміки 20-го стол. не уступлять місця вартісним керамічним творам інших народів.

Обзнайомившись із стрічковою технікою та іншими ручними ліпками студент керамічного курсу радо, часто із захопленням, переходить до найбільш цікавої техніки виготовлювання посуду та складнішої декоративної кераміки на ганчарському колі. Вивчивши цю техніку докладно, майстер має широке поле до попису у виконанні проектів, як моделей для форм,

так і оригіналів у менших і більших розмірах. Праця виконується скорше та з більшою досконалістю і дає змогу шукати нових форм або наслідувати цінні здобутки майстрів минулого.

Ганчарське коло це знаряддя, якого початок губиться в даліній віків. Уже передісторичних похоронних горбках Єгипту чи Китаю знайдено тонко виточений посуд, а це вказує на існування колеса. Правда, не всюди воно було поширене і наші предки в часи неоліту ганчарського кола не знали. На наших землях датується його вживання приблизно з перших століть по Христі.

Тепер маємо різного роду керамічні кола — ручне, ніжне та електричний керамічний круг. Початківцям найкраще вживати ніжного кола, бо на ньому краще контролювати швидкість. Електричне більш відповідає для професійних кераміків.

Звичайне ганчарське коло — це сполука двох кружків, верхнього та спіднього, прикріпленого на вертикальній осі до землі. Вона переходить крізь планку, злучену із сидженням ганчаря (лавою), на якій він складає все знаряддя: воду в посуді, ножки, металеву або дерев'яну півкруглу плитку, губку, дротик і т. д.

Задуману форму мусимо маги в рисунку (контури й величина) або в уяві. Від цього залежить об'єм брили й конусу. Кидаючи грудку глини на верхній круг, впроваджений перед тим ногою в рух (по нижньому колі)

Вінця посудини викінчується кінчиками пальців

зліва направо, ганчар кладе зверху на неї звогчені долоні. Обіймаючи її міцно з обох сторін та спрямовуючи її постійно до центру кружка — рівночасно формує її, скроплюючи водою тільки тоді, коли руки забагато липнуть до брили.

Точних вказівок, як формувати посудину, не можемо подати в рамках короткої статті. Згадаємо тільки, що по сформуванні конусу — „відкриваємо“ його, себто входимо пальцями в середину і звогчуючи постійно, поширюємо заглибину. Витискаючи глину на боки, наприклад у дзбанку, формуємо „вичеревок“ із середини, а звуження обома руками назовні. Вінця посудини розгинається з середини назовні й викінчується кінчиками пальців.

Формування кожного типу посудини вимагає інших вказівок. Форма (профіль) — це основа успішного керамічного твору, що її слід обдумати не тільки за послідовністю народньої творчості, а й за принципом пропорції та симетрії її окремих частин і їх відношення для ужиткової чи мистецької цілі. І так на інших засадах будемо плянувати горщик, тарілку, макітру, дзбанок або попелничку, а на зовсім інших декоративну вазу, чи іншу складну композицію, що не має ужиткового призначення. Бо — функції керамічних предметів диктують їхню форму.

Наталія Стефанів

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО!

ВІСТІ СФУЖО

Річники 1956—1959

у брошурованій оправі

Ціна 1.50 дол.

Замовляти в Централі США.

Користаймо з досвіду

Анна Сивуляк

Невелике прийняття

Нераз приходиться приладити несподівану гостину та ще й у пісний день. Як це скоро і смачно подати?

Недавно тому, коли наша голова п-ні Олена Лотоцька повернулася із своєї об'їздки, членки Гол. Управи захотіли її привітати. Як це скоро й непомітно зробити? На мене припало це завдання. Стравоспис легко було уложити. А виконання вечері не зайняло більше одної години. Все всім смакувало й домагались конче подати це й у нашому журналі.

Та не тільки приписи тут важні, а й поступ роботи. Риба, картопля і будинь мусять бути спечені в печі. Отже починаємо від того, що найдовше триває — від картоплі. Найперше її засуваємо до печі. Потім приладжуємо городину до риби і саму рибу. Засунувши рибу до печі, можемо порізати булку і приладити додатки до неї. У міжчасі картопля спечеться. Її можна вийняти, а на місце засунути накіпльак. Начинивши картоплю, засуваємо її також у руру. До години вже ціла вечеря була готова.

Стравоспис:

Помідоровий сок

Риба печена

Салатка з огірків

Стручкова фасолька

Печена картопля (начинювана)

Бішкоптова руляда, гл. Н. Ж. ч. 5, 1962, або

Накіпльак із булки

Кількість обчислена на 6 осіб

Печена риба

Потрібно:

1 ф риби

1 цибуля сер. величини

пів моркви

пів зеленої паприки

ложка січеної петрушки

ложка оливи або ложка масла

Обмити рибу, посолити до смаку. Покришити цибулю, покроїти

пів моркви і пів зеленої паприки, ложку січеної зеленої петрушки. Покласти рибу на сковороду (пательню), перед тим покроївши її на частини. Покрити городиною і полляти зверху кожен кусок риби дрібною оливи (коли хто не любить оливи, може дати малий кусник масла). Дати до печі на 350° і пекти 1/2 год.

Картопля начинювана

Потрібно:

3 великі картоплини

трошки оливи

ложечка масла

ложка сметанки

соли й перцю

Обмити картоплю добре щіточкою, обмазати зверху трошки оливою і поколотити вилками. Дати на лист (бляшку) і спекти в печі на 350°. Коли готова, вийняти і розрізати по половині навздогж. Вийняти м'якуш, додати трохи масла, соли й перцю і розбити добре зі сметанкою. Коли вже пухка, начинити половинки, посипати зверху червоною паприкою, вложити на лист і дати на 5 хвилин до печі, щоб запеклося.

Салатка з огірків

Потрібно:

1 зелений огірок

1 ложечка цукру

1 ложечка оцту

1/2 головки салати

2 ложки сметани

Обібрати огірок і посікти на тонкі скибки. Посолити і поцукрувати до смаку, полляти оцтом і нехай постоїть 10 хвилин. Потім усе відляти. Взяти пів головки салати і покроїти дрібно, як капусту. Вимішати огірок із салатою і додати квасну сметану. Вимішати добре і подати.

Накіпльак із булки

Потрібно:

2 сухі булки

2 яйця

1/2 горнятка цукру

1 горнятко молока

1/4 горнятка родзінків

1 ложка масла

До підливи:

1 горнятко молока

1 ложечка ванілевої есенції

1 ложка цукру

1 жовток

3 ложечки крохмалю (corn starch)

Булки покроїти на кістку. Розтерти 2 жовтки з цукром. Додати пів горнятка молока, вимішати. Вилжити булку до ринки і полляти жовтками з молоком. Обмити родзінки можна посипати зверху, щоб увійшли у рідину. Тепер вбити білки, вимішати з пів горнятком молока і полляти масу. Зверху посипати кусниками масла і трошки цинамону. Поставити до печі на 350° на пів год. Подається зі сметанкою або підливою.

Підлива: Заварити молоко з ложечкою ванілевої есенції і ложкою цукру. Розбити один жовток з 3 ложечки крохмалю. До кип'ячого молока поволі потрохи вливати і мішати. Коли відповідно густе, відставити.

Городничий порадник

Як плекати олеандер?

Прошу порадити мені, як плекати олеандер, бо чомусь на листках виступає щось таке, як роса і ще й липке. Чи це є шкідливе?

Передплатниця з Вискансин

Трудно є, не бачивши листка, визначити шкідника. По всякій правдоподібності це будуть мшиці — "Thrips". Роса на листках — це їх виділення. Коли б вони сильно розмножились, олеандер може пропасти.

Найкращим способом для їх усунення — це змивати листки олеандра час від часу літньою водою губкою або бавовняною стирочкою. Можна також оприскувати нікотинним препаратом „Блек Ліф 40“. Дістати можна в городничих крамницях, спосіб ужиття на опакуванні. Уважати — сильна отрута! Змивання листя дає кращі висліди, як оприскування.

На літо добре виставити олеандри на повітря у соняшному місці.

Роман Коцик

Українська ВИШИВКА

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

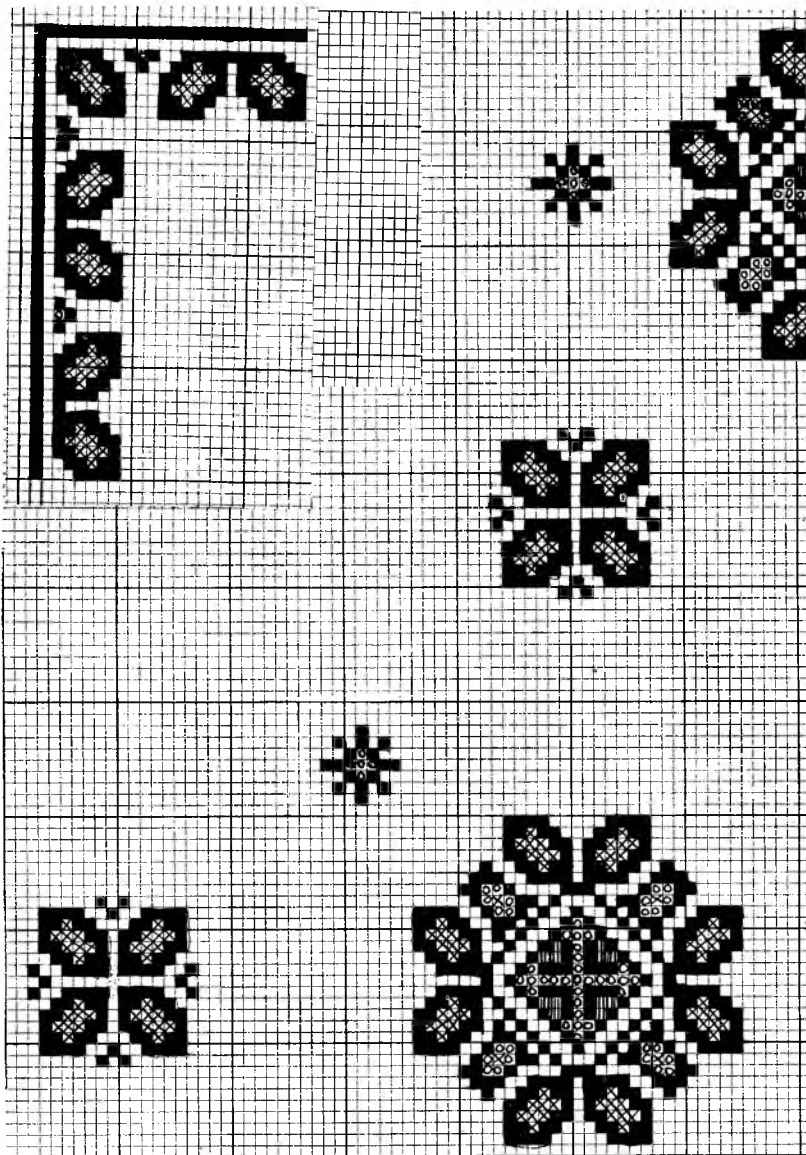
Проект скатерті

Кожна українська господиня мріє про вишивану скатерть. Це найкраща прикраса її стола для гостини чи іншої святочної нагоди.

Та воно нелегко здобується на неї. Адже скатерть — це багато вишивки, трудне розміщення, вміле виконання.

Але все залежить від проекту. Добре й зі смаком розміщений взір не мусить бути працьовитий. Правда, треба наперед добре обрахувати площину й розміщення взору. Але ця робота оплатиться, коли зважити, що й трудний взір її вимагає.

Матеріал. Для скатерті використовуємо звичайно панаму подвійної ши-

Взір для скатерті: чорна ■■, червона х х, жовта ||, зелена ••. До вишивання вживати ниток Д.М.С. червона ч. 321, жовта ч. 743, зелена ч. 905.

Проект скатерті

рини у білій або кремовій красці. Можна користуватись також грубше тканим ірландським полотном. При цих матеріалах можна вишивати прямо на полотні. Добре також фабричне полотно або готова скатерть із серветками, але тоді мусимо вживати канви.

Розміщення взору. Хрестиковий мотив уложений віночком по середині стола пересипаний дрібними мотивами. Це — головна прикраса скатерті.

Краї скатерті обведені тяглим узором, що відповідає головному.

На серветках в одному розі середущий мотив.

Скатерть обведена рубцем $1\frac{1}{2}$ інча завширшки, що вкінчений мережкою „прутиком“.

ЗАМОВЛЯЙТЕ В ЦЕНТРАЛІ СУА

Ювілейну Книжку

СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

(1925—1940)

видану з нагоди 15-тих роковин.

Ціна 1 дол.

Загальний огляд праці Централі
і Відділів СУА.

НАШИМ МАЛЯТАМ

Леонід Полтава

ГОЙДАЛКА

Я на гойдалці
Гойдаюсь,
Як умію —
Розважаюсь:

Раз — угору!
Два — униз!
Хоч дивись,
Хоч не дивись!

Я на гойдалці
Гойдався,
Як умів, так
Розважався:

Підлітав я
До висот,
З мене виросте —
Пілот!

Петро Кізко

КАЛИНА

Посадила Галина
У садочку калину.
Та забула Галина
Поливати рослину.
А калина в садочку,
Хоч була в холодочку
Без води та й зів'яла.
Праця Галі пропала.
Що ж тепер їй робити?

Ніна Наркевич

Дві мами

Вони були добрі друзі: біленька, хохлата курочка „Сніжинка“ та велика з розумними чорними очима й довгою пушистою вовною собака „Квіні“.

Коли виникла ця приязнь, вони не пам'ятали, бо обое були малі. Про це знала лиш їх маленька господиня Галинка. Сталося це так. Ранньої весни маленька Сніжинка, що була тоді курчатком, осиротіла. Її мама загинула, а після того згинули її братіки й сестрички. Бідну сирітку Галинка забрала до хати, годувала, напувала та влаштувала для курчатка

Знов калину саджала.
І щодня на розсвіті
Дерезце поливала.
Рада, рада Галина,
Піднялася калина.
Ягідками, мов сонце,
Червонить у віконце.
І відтоді Галина
Знає — кожна рослина
Потребує напитись,
Щоб рости і щоб жити!

Петро Кізко

ДОЩИК

Дощик крапає дрібненький,
Крапельки — малі-маленькі.
Наче зерно маківок
Висипає із хмарок.
Дощику! Дощику! Припусти,
Сійся більший та густий!
Бо казали мені мама,
Що під дощика краплями
Виростають капусті...
А я хочу теж рости!
Дощику! Дощику! Дощику,
Сійся більший та густий!

Збірник для дітей

„ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

не прокинулось. Отак виринула взаємна приязнь цих двох тварин. З того часу Сніжинка завжди вкладалася спати на спині в собаку, а часом вишукувала бліх в її хвості і лиш тоді Квіні легенько гарчала на Сніжинку, коли вона замість блошки дзюбиком ударяла Квіні по хвості. Отак пройшло літо, зима й не зчулися друзі, як підресли та стали мамами. Сніжинка нанесла яечок та вивела курчаток, а Квіні народила дев'ятеро цуценяток. Сніжинка дуже любила своїх діточок, турбувалася, коли вони далеко від неї відходили, вчила їх шукати поживи, захищала від небезпеки та ніколи їх не покидала. Вона дивувалася, що Квіні часом покидала своїх діточок самих. Вони були такі безпорадні, сліпенькі, так жалібно вищали та крутилися в кошику, де їм зробила ліжечко Галинка!

Якось Квіні пішла, а Сніжинка ходила по подвір'ю та почула, як скавучать цуценята. Вона підійшла до кошика та почала квокати, видно хотіла їх потішити, але цуценятка не розуміли курячої мови та провадили своє. Тоді Сніжинка злетіла на край кошика, розпустила свої крила над псиками й вони поволі затихли. Добре й захисно було їм під крилами чужої мами. Вони враз заснули. Коли Квіні прийшла, Сніжинка відступила їй місце. З того часу так і повелося, що Сніжинка гляділа малих цуценяток, коли їх мати відходила. Коли це побачила Галинка, то дуже тішилася та дивувалася. Сусідські діти, а потім і дорослі, стали приходити, щоб подивитись, як курка доглядає цуценят.

Коли одного ранку Галинині батьки забрали куряток від Сніжинки та продали їх сусідам, курка ще більше стала дивитися за цуценятами. Тепер вже не тільки сусіди, але приїздили з міста репортери, фотографували цю „найкращу маму в світі“, як прозвала Галя свою Сніжинку.

На зрубі

— Татку, а що це таке „зруб“? — спитав Павлик, що перший раз у житті був з батьками на вакаціях, на фермі у стрійка.

— Зруб, синку, — відповів татко, — це таке місце, де раніше був ліс. Великі дерева там зрубано, а на їх місці лишилися самі пеньки і денеде малі кущики. А назва цього місця де зрубано ліс — „зруб“. А по хвилині батко спитав:

— Чому тебе, Павлику, цікавить „зруб“?

— Та то Микола каже, що на зрубі дозріло багато суніць. Каже, що, якщо татко позволить, то він нас обоє, з Данусею, забере сьогодні на суніці.

А треба вам знати, що Микола то вже дорослий студент, кузин дігей, Павлика і Данусі. Він якраз зі стрійком складав сіно на горіще, коли татко гукнув:

— Миколо, ти хочеш йти з дітьми на зруб по суніці? А будеш уважати на них?

— Буду стрійку, напевно зомною не заблудять!

— Ну то йдіть, із Богом. А вертайтеся перед вечором.

І, на радощах, обоє діти, враз із великим братом, побравши дзбаночки на суніці, пішли.

Микола вів їх зразу дорогою, потім стежкою попри великий ліс. По дорозі Павлик вирізав собі з куща ліщини тугий прут, ляскав ним немов батіжком і підскакував. Коли вже були близько зруба, мусіли ще впоперек перейти, по камінцях, невеликий потік. Та й уже були на зрубі.

— Бачите, — сказав Микола, — скільки тут суніць?

— Ах! — скрикнули діти — аж червоно від них! — Вони тут наче віночком довкола кожного пенька. Микола, а їсти зразу можна?

— Скільки захочете — всміхнувся брат — лиш одне вам кажу, держіться біля мене, не відходьте далеко!

Дануся чемно трималась біля кузина, але Павлик — ого! — незамітно став віддалятися, як лиш дірвався до волі. Ляскає прутом, посвистує, йде і не оглянеться. А ягідки більше в рот, ніж до дзбаночка.

Так вони собі всі троє поступають уперед, сонечко гріє, ягідки пахнуть, лобом, тихо. Несподівано, мов той грім з ясного неба, перервав цю тишу страшний крик Павлика. Микола і Дануся заніміли з переляку.

— Що це? Що сталося?

А тут уже Павлик біжить до них із криком, капелюх з голови йому злетів, простоволосий, переляканий... А за ним... За ним навздогін велика гадюка. Вона, то зів'ється на місці, мов пружина, то миготом підкине себе вперед, розтягнеться і знов звивається і знов кидається за Павликом. Вже ось-ось біля його ніг. Ох! — вже обив'ється довкола ніг і вкусить на смерть. Та Павлик втікає, а гадюка його наздоганяє. Боже! Які страшні хвилини! Чи втече Павлик, чи ні? А Микола безрадий. Що ж діяти? Однак, це лиш хвилинка. Микола добре знав гадюку. Тож, крикнув Павликові навздогін:

— Біжи прямо в потік! Скач у воду — у воду! Гадюка у воду не вскочить!

Ще хвилинка тривоги. Микола і Дануся і собі біжать у бік потоку. Вже без духу добігли. Та й відітхнули з полетшею. Дивляться, а Павлик вже по пояс у воді, а гадюка десь щезла. Богу дякувати! Про збирання суніць вже не було мови.

Павлик мусів скинути свій мо-

Ганна Черінь

ГОРОБЦІ

Ой, за нашим, за будинком,
Горобці щебечуть дзвінко.

Їхня пісня стоголоса

Розбудила пса Барбоса.

Обізвась Барбос: „Гав-Гав!“

Горобців перелякав.

Полохливі горобці

Розлетілись в три кінці:

Перша згряя — у долину,

Друга згряя — на калину,

А найбільшу, третю згряю

Під віконцем я вітаю:

— Зараз вам я їсти кину!

Щебечіть тут без упину,

Скільки хоче щебечіть!

В нас ніхто у день не спить.

Із листів до Редакції

Високоповажана Пані!

Щиро дякуємо за розміщення
наших змисочки в журналі
„Наше життя“. Радо читали
цікаві байочки.

В нагороду від нас перекинали
до Вас на фонд бабушки у
Німецьки.

Шлимо щирий привіт всім Вашим
Дітям з Ноттінгему Англія.

крий одяг і сушити на сонці. Потім посідали всі троє спочивати по цій страшній пригоді. Тоді Микола запитав:

— Ну, скажи ж тепер, братчику, як це скоїлося?

— Та як, — каже Павлик, — збираю я собі ягідки біля одного пенька, аж дивлюся, на цьому пенькові звинена в клубок гадюка лежить. Це мене розсердило. Думаю: Ах ти погана! Будеш мені тут заважати збирати ягідки? Геть звідсіля! Та як не лусну її своїм прутиком по голові. А вона як не зірветься, як не зашипить! Та й до мене — ну, а я в ноги...

— Погано ти, Павлику, зробив. Сам собі напивав лиха. Гадюка могла тебе вкусити і ти міг умерти. Гадюка тебе не займала, лежала собі спокійно, грілась на сонці, а може цей пеньок, це якраз її житло. А ти її роздражнив. Знай на будуче, ніколи не дражни гадюку, бо вони подразнені — дуже люті. Відтепер, якщо побачиш гадюку, не займай її, а коли вона перетне тобі дорогу, — вступися, обминай. Бо це чиста ласка Божа, що тобі сьогодні вдалось врятуватися.

Довго вони ще так гуторили. Микола розповідав дітям про життя і звичаї гадюк.

А коли по вакаціях вернулись до міста, пішли з татком до зоопарку, де пізнали вужів та гадюк різних видів. **О. Цегельська**

Вітаємо!

Подаємо останню листу новоприєднаних членок Окружної Ради в окрузі Ілліной. Дуже приємно нам ствердити, що хоч Окр. Рада США тут недавно відновила свою діяльність, але вислід приєднаних членок в окрузі нічим не уступає давно чинним Окр. Радам. Уже й не згадуючи невчислений гут новостворений 74 Відділ США в Шикаго.

В окрузі Ілліной вступили до Відділів США:

22 ВІДДІЛ, ШИКАГО:

Меланія Гасюк
Ольга Гюевич
Наталія Давидович
Анна Дячун
Катря Іллюк
Ореста Клюфас
Анна Ощипко
Галина Ривак
Євгенія Рихтицька
Марія Сацюк

29 ВІДДІЛ, ШИКАГО:

Ореста Андрушко
Емілія Вишницька
Марія Гриневич
Тамара Гюбнер
Зеновія Ковальська
Ліна Косик

Михайлина Лесейко

Дарія Маркус
Євгенія Палій
Олександра Савин
Надія Хом'як
Вероніка Чермерс

36 ВІДДІЛ, ШИКАГО:

Галина Малинишин
Стефанія Овчарчин
Пелагія Стецина
Анастасія Харин

51 ВІДДІЛ, МИЛВОКІ:

Володимира Гулай
Ксеня Кузенко
Марія Лучин
Дарія Олексинин
Євдокія Пійович
Галя Петренко

ЕКЗЕКУТИВА США

На Конгресі Міжнар. Жін. Ради

Хоч усі публікації називали цей З'їзд Конференцією, проте не можемо тут застосувати тієї назви. Хіба З'їзд, що має представниць 64-ох країн, отже около 600 делегаток і ще кількесот гостей — можна назвати Конференцією?

Відкриття його відбулося 20. червня. Голова США п-ні Олена Лотоцька прибула вже 19. червня для вчасної реєстрації. Вона ж член Почесного Американського Комітету що сповняє функцію господинь Конгресу.

На відкриття прибули вже й інші українські учасниці. Це п-ні Стефанія Савчук, голова Організації Українок Канади з Торонто, п-і Олена Процюк, референтка зв'язків СФУЖО з Нью-Йорку. Далше п-ні Олена Гнатишин, референтка зв'язків Союзу Українок Канади з Саскатуну і п-ні Катерина Миськів, б. голова тієї ж організації з Едмонтону. Союз Українок Америки заступала ще п-ні Марія Душник, орг. референтка. П-ні Анастасія

Вокер, референтка зв'язків США, прибула пізніше.

Дня 21. червня радили Комісії. Наші представниці поділились згідно зі своїми зацікавленнями. П-ні Олена Лотоцька взяла участь у Комісії Міжнародних Взаємин та Комісії Міграції, а потім у Комісії Родини. П-ні Олена Процюк прислухалась до Комісії Професійної Праці, а п-ні Марія Душник до Комісії Преси.

Дня 22. червня відбулось засідання Управи з головами організацій. Тут узяли участь пп. Олена Лотоцька й Стефанія Савчук, прислухаючись до жіночих нарад у світовому масштабі. Ввечорі було прийняття й концерт в університеті Гавард, в якому взяла участь п-ні Олена Процюк.

В неділю, 23. червня, всі учасниці вирушили на прогулюку Потомаком, щоб оглянути історичні місця Америки. Це зокрема обов'язувало делегаток з Америки, що мали дбаги про розвагу учасниць. Хоч подорож уто-

мила, проте залишила багато вражень. Те саме можна сказати про оглядини Білого Дому слідуєчого дня. Приймала учасниць Конгресу п-ні Очінклас, мати п-ні Кеннеди.

Дня 24. червня знов радили Комісії. Наші пані продовжували свою участь, а п-ні Олена Процюк навіть стала у своїй Комісії офіційним перекладачем для французької мови, якої там бракувало.

Дня 25. червня знов була пленарна сесія Конгресу, получена з панелем на тему праці Комісій. Те саме в середу 26. червня. Ввечорі відбувались прийняття в різних гостинних домах. Наприклад п-ні Марія Душник завітала до відомої в Вашингтоні гостинної пані Перли Места, а п-ні Олена Процюк відвідала прийняття п-ні Нейбріт, дружини президента Гавард університету.

Дня 27. червня відбулась зустріч українських делегаток Конгресу з українським жіноцтвом Вашингтону в залі української правосл. церкви. Зустріч відкрила голова Секції п-ні Варварів і привітала п-ні Олену Лотоцьку, голову Централі США. З черги п-ні О. Лотоцька представила пп. Анастасію Вокер, Марію Душник, провідних членок США, і п-ні Пилип'юк, видатну членку Союзу Українок Канади. В короткій промові п-ні О. Лотоцька накреслила перебіг Конгресу та подала дані про нашу участь у ньому. Доповнили це своїми поясненнями пп. Анастасія Вокер і Марія Душник. Згодом членки Секції розказали про свою працю, що розгортається внутрі громади.

Дня 28. червня Комісії закінчили свої наради. В суботу, 29. червня, відбулась прощальна вечора з рамени Держ. Департаменту. Учасниця Конгресу вітала дружину держ. секретаря Д. Раска, що передала привітання від свого чоловіка. В елегантному приміщенні Держ. Департаменту зійшлися востанне всі учасниці Конгресу. Союз Українок Америки заступали пп. Олена Лотоцька і Марія Душник, а до них приєднались дві українки з Вашингтону, пп. Бень і Дячок. Решта українських учасниць Конгресу вже були роз'їхались.

Участь українок у Конгресі залишила ще один слід. Голос Америки перевів із ними розмову для пересилки в Україну. З рамени Голосу Америки п. Приходько розпитав п-ні Олену Лотоцьку про цілі й напрямні Конгресу та Міжнар. Жіночої Ради. Даль-

НЮАРК, Н. ДЖ. Окружний З'їзд СУА

Дня 24. березня 1963, о год. 3-тій по полудні, зійшлися в Укр. Централі Управа Окр. Ради і представниці Відділів. З'їзд відкрила молитвою голова п-ні Ольга Салук і привітала всіх присутніх. До Президії вибрано п-ні Олену Кононенко головою, а п-ні Анастасію Харченко секретаркою.

Слідували звіти **Управи**. Першою промовляла п-ні Ольга Салук, голова. Праця, пророблена в минулому році, йшла головню на скріплення Відділів та наладнання співпраці з Окр. Радою. Допомогли в тому спільно проведені імпрези й підприємства. Наприклад, Свято Жінки-Героїні в 1962 і 1963 рр. було поставлене силами всіх Відділів округи. Під протекторатом Окр. Ради 28 Відділ у Ньюарку влаштував пікнік у Випані, в якому масову участь узяли всі Відділи, а Відділ із Пассейку дав показ народніх танків. Частина доходу з тієї імпрези призначена на стипендійний фонд ім. О. Гординської, що постав за ініціативою Окр. Ради. Дотепер вислано на цей фонд понад 500 дол. Переводячи підсумки того року п-ні Салук ствердила, що Відділи добре співпрацюють з Окр. Радою та між собою. Сама п-ні голова тримала з Відділами добрий контакт, неодноразово відвідувала їх і всюди зустрічала тепле прийняття та відданих своїй організації Союзянок. Намічується теж заснування нових Відділів в окрузі, а також другий Відділ у Ньюарку. На кінці п-ні Салук широко подякувала членкам Управи за співпрацю, підкреслила їх ідейність і ширість та зазначила, що така співпраця й сила нашої організації позитивно впливають на українську та американську громаду. Подякувала всім Відділам округи за

ше кожну з учасниць прохав розказати про ціль та працю своєї організації. Це закріпилось на стрічці, щоб досягнути українське жіноцтво на рідних землях. І так З'їзд Міжнар. Жіночої Ради у Вашингтоні матиме там краший відгук, як конгрес Міжнародної Демократичної Федерації Жінок, проведений у тому самому часі в Москві. Але про нього іншим разом.

зрозуміння і дбання не лиш за інтереси свого Відділу, але й за силу цілої організації.

Слідували звіти секретарки п-ні Ірини Левицької і скарбнички п-ні С. Андрушків, що поінформували по черзі про технічні справи діло- й книговодства.

З-поміж референток першою звітувала п-ні Оксана Тарнавська, імпрезова. (Культ.-освітня референтка п-ні Хруцька хворіла й не мала можливости щонебудь зробити). П-ні Тарнавська поінформувала про підготовку до Свята Жінки-Героїні й пікніку, що вимагали великого вкладу праці. Про ці імпрези вже була мова в журналі. П-ні Тарнавська рівнож подякувала всім за співпрацю. Референтка сусп. опіки п-ні Ольга Муссаковська спинилась ширше над працею Окр. Ради у цій ділянці. Головним її осягом є стипендія ім. Олени Гординської, а її фонд започатковано на згаданому пікніку. Звіт референтки зв'язків п-ні Пелагії Кучкуди обіймав показ писання писанок із поясненням англ. мовою та доповідь на День Матері у Випані. Референтки — організаційна й пресова не були присутні.

Слідували звіти **Відділів**. Їх зложили від 24 Відд. п-ні І. Левицька, від 28 Відд. п-ні Е. Онишкевич, від 61 Відд. п-ні К. Гураль, від 65 Відд. п-ні Ганна Ратич, від 67 Відд. п-ні А. Харченко. Представниці з 70 Відділу в Пассейку не було.

В **дискусії** п-ні Салук підкреслила моменти співпраці між Відділами, а саме — взаємне відвідування імпрез, взаємне запрошування доповідниць і мистецьких сил. Одначе ще не всі Відділи запрошують Окр. Раду на свої річні збори, а це є необхідне. П-ні Муссаковська повідомила присутніх про вибір стипендистки у Франції, що користатиме з фонду ім. Олени Гординської. Її обцяв підобрати КоДУС. П-ні І. Левицька поставила внесок, щоб повести заходи в наших парламентарів відносно зниження високих оплат, що їх побирає советський уряд при висилці рідним в Україні.

Іменем **Контр. Комісії** промовила п-ні Олена Кононенко. Вона ствердила, що книги були ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсо-

люторії, що збори одногосно ухвалили.

До **нової Управи** ввійшли: п-ні Ольга Салук, голова; пп. Софія Котис і Ольга Граб, містоголови; пп. Ірина Левицька й Анастасія Харченко, секретарки; п-і Софія Андрушків, скарбник. Референтками стали — п-ні Ірина Свистун організаційною, п-ні О. Кусій культ.-освітньою, п-ні Оксана Тарнавська імпрезовою, п-ні Ольга Муссаковська сусп. опіки, п-ні Пелагія Кучкуда зв'язків, п-ні Олена Кононенко пресовою.

Контр. Комісія: п-ні Ганна Ратич, голова, пп. Топорович і Харченко, члени.

**Олена Кононенко, голова
Анастасія Харченко, секр.**

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свято Жінки-Героїні

Цьогорічним гаслом Свята Жінки-Героїні стали роковини Лесі Українки, що тісно сплелися з нашим поклоном. Бо ж на її словах виростала геройська молодь, її ідеали запалили її до боротьби. І тому п-ні Ніна Лужницька, імпрезова референтка Гол. Управи випрацювала програму, в якій ціла наша академія в честь Жінки-Героїні побудована на словах і картинах Лесі.

Окружна Рада СУА задалегідь почала підготовку. Хотілось бо точно виконати свято в задуманому стилі і в відповідно достойному вигляді. А це вимагало багату уваги, праці та доброї волі цілого гуртка. І коли дня 30. березня публіка сходилась до залі в Кук Гайскул, то серця всіх хвилювало очікування: що принесе нам це свято, який буде наш поклін геройським жінкам словами нашої поетеси?

Програму відкрила п-ні Марія Євсєвська, містогорова Окр. Ради. Вона підкреслила значення цього свята, його силу і виїнятковість. По цьому короткому вступі хор СУА під орудою проф. Ірини Чумової відспівав дві пісні Лесі Українки — „То була тиха ніч“ і „На зеленому горбочку“, муз. Недільського. Дбайливе виконання пісень впровадило публіку у відповідний настрій і вона з увагою вислухала доповіді п-ні д-р Наталі Лазуняк на тему „Героїка в творах Лесі Українки“. У логічній побудові доповідниці накреслила психологічний ріст поетки, як його можна було простежити в її творах. Із хвилини сумнівів і зневіри вона черпала дух спротиву. І вінці,

по довгих ваганнях, дійшла до постави поета-борця, що призначення бачить у своєму післанництві.

Слідувала сценічна картина поетки „Гршниця“. Під умілими руками мистецького керівника п-ні Ніни Лужницької заговорили її постаті. Ведуча (п-ні Анізія Мірчук), гршниця (п-ні Ярослава Оранська), і черниця (п-ні Анастасія Сагата) втілили на мить оту велику трагедію молодого борця, що спіткнувся об певдачу. Але вогонь його запалу не погас і вказує шлях на майбутнє. Вистава була проведена майстерно.

В осередку програми стояв виступ співачки-солістки Ізабеллі Фоменко-Орловської. При супроводі п-ні Євгенії Чапельської вона відспівала три пісні Лесі Українки — „Романс“ „Надію“ і „Горить моє серце“. Дві перші — це була композиція її покійного чоловіка Миколи Фоменка, зладжена на запрошення Окр. Ради США у Нью-Йорку. Як остання його передсмертна праця — вона особливо нам дорога. А в милозвучному виконанні дружини явилась немов прощальним привітом цього талановитого музики.

Велику несподіванку справила публіци мело-деклямація „Сім струн“. Виконали її молоді студентки з гурта п-ні Ніни Лужницької, а саме — пп. З. Сохор, Л. Капій, А. Євсєвська, Г. Сагата, І. Гнатюк, М. Мамчин і Л. Михайлишин. У цю трудну деклямацію п-ні Лужницька внесла багато різноманітності — не тільки зовнішнім оформленням, як світлом і музикою — але й виразом. Кожна з виконавців говорила свій вірш відповідно до його змісту й настрою і деклямація стала якимсь чудовим гимном у честь Батьківщини, так що патос цієї деклямації-молитви відчули всі присутні. Супроводила проф Ірина Чумова.

Програму закінчив виступ хору США знов двома піснями до слів поетки. Відспівали „Хотіла б я піснею стати“ і „Гетьте думи“, комп. І. Білогруда. Могутнім акордом закріпились дотеперішні враження.

До співу акомпаніювала вміло п-ні Оксана Білик.

Програма тривала точно півтори години. В її продуманому укладі й проведенні видно було руку вправного керівника. Це був справді глибокий і достойний поклін, як його можна було сподіватись від зсрганізованого жіноцтва.

Л. Б.

Зв'язки Окружної Ради США

Окружна Рада США співпрацює з Інтернаціональним Інститутом і через те має нагоду до контактів і зустрічей. Референтка зв'язків Окр. Ради п-ні Вероніка Цегельська відвідує засідання Інтернац. Інституту і є в курсі всіх починів на тому терені.

Дня 6. травня ц. р. відбулась у Філадельфії **Конвенція Червоного Хреста** з нагоди 100-річного ювілею цієї міжнародної установи. Це була голосна подія й нагода для участі національних груп. Запрошено й українську. В найбільшій залі Філадельфії зійшлись того дня офіційні представники і численна публіка. По середині залі повис у повітрі освітлений земний глобус. На сцені показався живий образ, що представляв діяльність Червоного Хреста. За хвилину закрив його ліс прапорів, що виринули перед публікою на авансцені — прапори цих держав, де встановився Червоний Хрест.

Тепер почали виходити на сцену національні групи. Проголошені через голосники вони показувались публіці й уставлялись на своє місце. Україна мала за азбукою місце при кінці. Дев'ять учнів школи СС. Василянок (7. і 8. кл.) в народніх строях лишили гарне враження. Це були — Христя Швед, Тетяна Артимішин і Олег Цюк у полтавському, Мотря Кушнір, Микола Куліш і Орест Кулиняк у гуцульському, Христя Білинська і Христя Ощипко в лемківському та Роман Ярош в історичному козацькому строю. Краса їх одягів і молодість полонила всіх.

Коли закінчилась презентація груп, тоді з залі під музику вмашерували представники Червоного Хреста з своїми прапорами. Уставившись на сцені з національними групами, вони створили кінцеву картину свята.

Участь молоді у цьому ювілею була переживанням для неї. Подяка належить сестрі Хризанті, ЧСВВ, директорці школи, що звільнила учнів на цілий день, а перед тим на пробу. П-ні Вероніка Цегельська проводила тим виступом.

Дня 17. травня Інтернаціональний Інститут влаштував свій щорічний **Баль Національностей**. Окр. Раду запрошено, як шороку, до співучасті та виступу в показі національних груп. Після вечері, що відбувається в елегантній готелєвій залі, на естраду виходить по кілька осіб у народньому строю. Освітлені рефлектором при за-

темненій залі ці групи виглядають ефективно.

Окр. Рада США запросила до виступу студентську молодь. У лемківському строю була Дарія Новаківська (Пеннсилв. університет), у гуцульському — Мирослава Новаківська (Пенн Стейт Каледж), Юрко Данилів (Ля Саль Каледж), Ніна Туренко, працівниця Інтернац. Інституту, — в полтавському Ольга Цегельська (Академія св. Василя) і Ярема Тимків (Пенн Стейт Каледж). Група виглядала дуже привабливо, ще й коли музика загра на її честь козачка, якого звуки розворушили всіх.

Окружну Раду США репрезентувала на цьому балю п-ні Вероніка Цегельська, що теж була в стилевому полтавському вбранні. Молодь під її проводом забавлялась до пізна. Треба відмітити, що в обох випадках молодь охоче взяла участь, жертвуючи свій час і заходи. Так допомагає вона Окр. Раді США репрезентувати нашу групу в американському світі. **Присутня**

СИРАКЮЗИ, Н. Й.

Свято Жінки-Героїні

Дня 12. травня 1963 Окружна Рада США у Рочестері влаштувала це свято для цілої округи. Воно припало на День Матері, тому на початку перед завісу виїшла Оксана Сенік і прочитала вірш „На свято матері“ Ганни Черинь. Мала дівчинка так упевнено й просто переказала цей віршик, наче вдома своїй мамі, а не перед залю, по береги переповненою слухачами. І це мудрий був лочин свята, бо саме він нагадав присутнім, на який день свято припадає.

Саме свято відкрила вступним словом голова Окр. Ради п-ні Марія Когутяк, відмітивши, що в нас увійшло в традицію влаштовувати Свято Героїнь. Та цього року припало й 50-річчя з дня смерті Лесі Українки, тому воно присвячене її постаті. Саме вона все своє життя у своїх творах змагалась за краще майбутнє України і своєю поезією причинилась до виховання багатьох героїв, що покладали голову за свою Батьківщину.

Доповідь про творчість і життя Лесі Українки прочитала п-ні Люся Демиценко, небога поетки. Нам не приходилось ще чути такої яскравої доповіді про всі етапи творчості нашої Поетеси. І присутні щиро подякували доповідниці гучними оплесками. Після доповіді виступив квартет „Веселка“ з Ю-

тики в складі пп.: Маріяни Бурак, Осипи Кропельницької, Зої Луценко та Володимири Смик, що проспівали: „Гетьте думи“, муз. Безкоровайного, „Ше не зникли золотії терни“, муз. Колісниченка, обидві до слів Лесі Українки та „Вечірню пісню“ муз. Стеценка. Звучність і виразність виконання зразу ж полонила слухачів, тому не дивно, що заля винагородила виконавців рясними оплесками. Та так і повинно бути, бо диригентом квартету є всім знана п-ні Олена Кокодинська, добрий знавець хорового співу. Вона ж вела фортепіановий супровід квартету.

Далі за програмою виступила п-ні Оксана Ленець, що виконала на скрипці „Сонатину“ — муз. Гайворонського, „Пісню“ — муз. Барвінського та „Чабарашку“ — муз. Людкевича. Нам приходилось чути багато світової слави скрипалів і ми дуже раді, що маємо також великого майстра скрипки п-ні Ленець. Супровід вів мгр. Зенон Савицький, цей досвідчений майстер фортепіану і своїм супроводом відтіняв найкращі точки твору.

Наступною точкою був виступ пластунок 34-го куреня ім. 500 Героїнь Кінг'ру, що відчитали „Епілог“ Лесі Українки. Нас радує, що наші діти так досконало вивчають свою літературу і виконують заповіт Кобзаря: „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь“. На закінчення першої частини поставлено сценічну картину Лесі Українки „Грішниця“. Роллю „грішниця“ виконувала п-ні Леся Лисак, а вступ до картини та роллю черниці виконала п-ні Ніля Стецьків із Бофало. Ми не можемо передати словами чудову гру п-ні Лисак, — це треба було бачити, але мусимо відмітити дивне перетворення п-ні Нілі Стецьків, яка рецитувала вступ і потім відіграла черницю, та так досконало, що всі глядачі не розпізнали в цих двох ролях одну й ту ж саму особу. П-ні Стецьків саме й була постановщицею цієї прекрасної сценічної картини.

Другий відділ розпочався деклямацією п-ні Софії Ліщинської з Амстердаму, яка відчитала: „Де поділись ви“. Треба дивуватись тій великій праці, що вклала п-ні Ліщинська, засвоюючи цей твір, бо тільки велика любов до творів нашої Поетеси сприяли досконалому вивченню цього капітального твору.

Виступ широко знаної у нас п-ні Галини Тимочко зустріли гучними оплесками. Дорога гостя з Рочестеру

виконала: „Горить моє серце“ — муз. Лопатинського, „Не співайте мені цієї пісні“ — муз. Січинського та „Вже сходе зоря вечерова“ — муз. Левітова. Досвідчену співачку тепло зустріли присутні і кожна її гочка викликувала бурхливі овації. Та неменш уваги приділено дуже гарному супроводі, що його вела абсолювентка „Іст скул оф Мюзік“ п-на Люба Цегельська.

Свято закінчилось третьою дією твору Лесі Українки: „Боярня“, що її виконала театральна група СУА міста Сиракюз у складі: п-ні Ніни Новохатько в ролі Оксани, п. Івана Слонського в ролі Степана та п. Миколи Новохатько в ролі Гостя. Прекрасна гра всього ансамблю захопила присутніх, але створений п. Іваном Слонським тип Степана, що вів подвійну гру „і вашим, і нашим“, викликала щирі огиди до такого роду людей. Тож саме ця невелика сцена показала нам, що Сиракюзці мають міцні артистичні сили і нам дивно, що тут до цього часу не створено мистецького колективу, який міг би обслуговувати всю нашу Округу.

Свято закінчилось і присутні на залі встали і проспівали наш національний гімн, наче стверджуючи, що не згнула надія нашого народу на сили нашої еміграції, яка не погодилася жити під ярмом новітнього окупанта України і тут, у вільній країні, Америці, гартує свої сили та чекає слушного часу йти на звільнення своєї Батьківщини від московської комуністичної навали.

Є. Є.

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Свято Матері

Відділ 17 СУА в Маямі влаштував це традиційне свято дня 12. травня 1963 р. в Українсько-Американському Клубі при численній участі членок і запрошених гостей. Заля й столи були прикрашені квітами. На сцені виднів образ Божої Матері пензля молоді студентки Л. Остап'юк.

Програму відкрила голова Відділу п-ні Л. Візняк. Вона щиро привітала гостей та попросила присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять матерів, що відійшли від нас у вічність. Брати МекКей відіграли гімн Союзнок і пісню в честь Матері. Добре опрацьований реферат про роллю матері в родині та суспільстві прочитала п-ні М. Венгльовська. Після цього виступили знов брати

МекКей і їх сестра Валя, що заспівали кілька пісень при звуках акордеону. З черги п-ні Е. Остап'юк прочитала вірш о. Мусяйчука „В День Матері“, в якому представлені тернистий шлях української матері та різні приклади сповнення її надлюдського і національного обов'язку.

Після закінчення святочної програми відбулась спільна вечера. П-ні Костів вибрано почесною матір'ю 1963 року. До пізньої ночі забавлялись присутні, танцюючи та співаючи народні пісні.

Е. Остап'юк, прес. реф.

ФИЛАДЕЛФИЯ, ПА.

Зустріч із проф. В. Кубійовичем

Відбулася вона в неділю, 12. травня 1963 р., в залі Українського Клубу на Найставні, а влаштував її місцевий Відділ УККА при співпраці 20 Відділу СУА, якого членки вложили багато старань і доброї волі, щоб зустріч та прийняття в честь достойного гостя випали святочно й гарно. Треба підкреслити, що це паням уповні вдалося.

Зустріч відкрив голова Відділу УККА у Філадельфії проф. Б. Гнатюк, вітаючи проф. В. Кубійовича, присутніх представників організації і гостей. З черги забрав слово проф. Володимир Кубійович. Він поінформував про став видання Української Енциклопедії в українській і англійській мовах, про важливість створення 3-мільйонного фонду для дальших наукових видань НТШ та про умовини праці українських науковців у Сарселі при великій недостатці потрібних людей і фондів. Постійні датки останніх місяців від деяких пластових частин і Відділів СУА мають для них дуже велике значення.

Від поодиноких організацій вітали проф. Кубійовича, голову НТШ в Європі і головного редактора Української Енциклопедії, п. Алексевич (ОбВУА), інж. Скіра (Братство Дивізійників), інж. Лучаківський (Т-во Інженерів). Д-р Микола Ценко підніс вагу вдержання Наукового Осередку НТШ. На його думку, певна кількість спонзорів, які давали б річну сталу допомогу, може розв'язати справу вдержання такого потрібного українцям Наукового Осередку в Сарселі і сам започаткував таку листу спонзорів НТШ своєю декларацією. Д-ра Ценка підтримав д-р В. Пушкар. Він ствердив також, що Науковий Осередок у Сарселі, а зокрема Україн-

ська Енциклопедія, не потребували б збірок і жебранини, як би українці масово передплатили Енциклопедію Українознавства, що повинна знаходитися в кожній українській хаті.

П-ні Михайлина Чайковська, голова 20 Відділу США запропонувала, щоб кожна українська організація у Філадельфії давала місячно постійний, хоч бо мінімальний даток, що уможливить Науковому Осередкові мати сталий бюджет, чого не можна досягнути принагідними збірками.

Збірка на видання Української Енциклопедії, переведена під час зустрічі, дала около 700.00 дол.

Тут слід згадати, що 20 Відділ США під проводом своєї голови п-ні Михайлини Чайковської дає від початку 1963 р. постійну грошову допомогу для Наукового Осередку в Сарселі, чим виявив розуміння для потреб української науки для закріплення й розвитку української культури. **І. П.**

Градуючий вечір 20 Відділу США

Наш Відділ торік підняв щасливо ініціативу Градуючих Зустрічей. Після першого вечора, що знайшов загальне признание, було бажання це продовжувати, хоч не всі членки були цієї думки. Але увага для нашої молоді переборолася і 9. червня 1963 р. Зустріч відбулася. Комітет Батьків під проводом п-ні Ірини Гнатюк доложив усіх старань, щоб Зустріч пройшла якнайкраще.

Милою несподіванкою було для нас те що так багато тієї молоді прибуло. Правда, 33 градуанти — це ще не всі молоді українці, що закінчили середню школу у Філадельфії й околиці. Але все ж їх багато більше, як торік. Із ними прибули їх батьки чи свояки, явилось також багато з-поміж студентської молоді. Численна громада засіла того вечора за гарно прибрані столи в Нар. Домі.

А по-середині, при столі градуантів, сиділи: Олег Бак-Бойчук, Мирон Батенчук, Богдан Волощук, Зенон Вонторський, Богдан Воскрес, Борис Гайдучок, Ірина Гнатюк, Василь Дунас, Богданна Казанівська, Степан Квятковський, Оксана Коженівська, Борис Колиб'як, Таня Кравців, Борис Леочко, Марія Леськів, Патриція Лизнюк, Олег Лисяк, Люба Лукасевич, Павло Михайлюк, Олег Никорович, Ігор Новоженюк, Мирослава Олійник, Юрій Паладій, Роман Пастушак, Борис Прокопович, Андрій Процик, Юрій Рудакевич, Божена Скальчук, Дарія

Скамай, Богдан Скульський, Іва Терлецька, Любомир Хаць, Петро Януш.

Вечір відкрила п-ні Софія Герасимович, містоголова Відділу, у відсутності голови п-ні М. Чайковської, що не могла на час прибути. Вона передала провід вечора п. Теофілеві Бак-Бойчукові, представникові батьків. Цей з черги попросив до слова о. крилошанина Романа Лободича. Привітавши молодих градуантів, о. Лободич розказав про переживання своїх молодих літ та зосередив їх увагу на відношенні до далекої Батьківщини. Слова промови зворушили всіх. Головною темою Зустрічі було „Значення науки“, яку опрацював для молоді д-р Григор Лужницький. Його навіглення викликували охоту й зацікавлення в молодих людей. Дальше промовила представниця Централі США п-ні Стефанія Пушкар, підкреслюючи окреме покликання Союзу Українок Америки — такі Зустрічі влаштовувати.

По смачній вечері, яку подали членки нашого Відділу, промовила молодь. Від Укр. Студ. Громади привітав градуантів Юрій Гнатюк, від імені градуанток говорила Ірина Гнатюк, а від градуантів Олег Лисяк. Розпочалась мистецька програма, введена силами градуантів під керівництвом і за співпрацею Оксани й Ярослава Пінот-Рудакевичів.

Це була щаслива думка! Бо ж при виступах на сцені найкраще можна пізнати молодих виконавців. Першою точкою — була збірка деклямацій на тему градуації з п-ні Оксаною Рудакевич, як заспівувачем. Вона ж — автор цієї пісеньки, як і всіх дальших веселих текстів, що з ними виступали градуанти. В програмі виступили — Богдан Волощук, Борис Гайдучок, Данка Казанівська, Таня Кравців, Борис Прокопович, Юрій Рудакевич, Божена Скальчук, Зенон Филипович, Петро Януш.

Цей вступ до мистецької програми відкрив дорогу дальшим її точкам. Градуант Богдан Волощук продеклямував веселий вірш „І день іде...“, розказуючи про свої перед-градуаційні клопоти. Знов Юрко Рудакевич сповідався зі своїх шкільних невдач подібним віршом, що придбав йому рясні оплески. Градуантка Данка Казанівська дуже мило торкнулася тієї ж теми в такому ж вірші „Думи мої“.

Слідувала гутірка Ярослава Пінот-Рудакевича, спеціально призначена для градуантів. У його інтерпретації

„Місько“ розказував про „крайову“ школу, бурсу й професорів, переплітаючи це веселими пригодами юнацького часу. Гутірка знайшла зрозуміння серед градуантів, що живо її оплескували. Які це далекі часи й як добре, що можна безтурботно над ними посміятись!

Градуюнт Зенон Вонторський відіграв на фортепіані прелюд Фоменка й еспанський танок. Усі виступи молоді публіка вітала з радістю.

На кінці ще раз виступив молодечий ансамбль із плясами на майбутнє. Ті ж самі виконавці, що в першій точці розказували веселою ліснею про що мріють, чим бажають стати. Виявилось, що є між ними майбутні інженери, лікарі, дентисти, купці, медсестри, секретарки... Співаючи на нуту „Ой, шов я вулицею“ зібрали бурю оплесків.

На кінці подякувала всім улюблена голова 20-го Відділу п-ні Михайлина Чайковська. У своїй промові вона по-материнськи попрощала молоду громаду градуантів, що йдуть у світ та прохала не забувати всіх добрих прикмет, що ними обділив їх батьківський дім і своє середовище. Одну порадила їм засвоїти собі особливо на життєву дорогу, а саме — точність, що напевне їм придасться в житті.

Так закінчилась чергова зустріч Союзу Українок Америки з молоддю. Треба привітати 20 Відділ із цим починном на терені Філадельфії і подякувати п-ні Ірині Гнатюк, голові Комітету Батьків і п-ні Марії Романенчук, секретарці Відділу, що найбільше вложили праці при здійсненні цієї імпрези.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Уродини членки 23 Відділу США

Дня 5. травня ц. р. зійшлися численно членки й гості до дому п-ні Медвідь. Син її ще зрана забрав маму з дому щоб членки Відділу могли приготувати несподівану гостину. І коли вона прибула о 1-шій год., то столи вже були заставлені, а в хаті повно людей. Голова Відділу п-ні Ясіньська привітала п-ні Медвідь і попрохала до столу, а за нею всі зайняли місця. Дальше пані голова накреслила життєпис її, пригадуючи, що вона повних 30 літ є членкою і віддала Відділові багато своїх сил. Працювала в комітеті підприємств, була й за водія, що завезе й привезе все, що потрібне. Хоч працює заробітково, то все знай-

де час для своєї організації. Сама скромна й не хоче признання за свою працю. За те членки мають для неї велику пошану і хочуть виявити їй свою любов з нагоди уродин. Оця скромна гостина — це власне доказ уваги членок для неї.

По смачному обіді членки ще довго забавлялись. Промовляла п-ні Честух, що висловила привітання й побажання англ. мовою. На кінець п-ні Медвідь зворушено подякувала всім, що причинились до цієї гостини. Приобіцяла, що далі буде працювати на славу Божу й добро свого народу. З цієї нагоди зложила 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Подарунок, що зложили членки, пожертвувала на церкву св. Івана Хрестителя на заході Дітройту й церкву св. Михаїла в Дірборні. Вона сама вдоволилась лиш виявом уваги й приязні з боку наших членок.

Марія Ясінська, голова

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Свято Матері 30 Відділу СУА

Дня 19. травня зійшлися членки і гості у гостинному домі п-ва Муралів. Прибула Управа Окр. Ради та членки з інших Відділів СУА. Коли всі засіли до гарно прибраних столів, голова Відділу п-ні К. Габрівська відкрила свято спільною молитвою. По молитві розпочалась програма. Вступне слово-реферат виголосила п-ні Сідир, слідувала деклямація п-ні Адамович. Зчерги п-ні Ірина Кашубинська відчитала доповідь, яку всі винагородили рясними оплесками. Потім голова Відділу попросила присутніх до обіду, що його приладили членки нашого Відділу. Потім голова Окр. Ради попрохала всіх присутніх заспівати всім матер'ям „многая літа“. На закінчення голова Відділу п-ні Габрівська подякувала виконавцям за точки, членкам за приладження обіду, а гостям за те, що прибули. Дохід із Дня Матері в сумі 25 дол. Відділ пожертвував на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні.

Марія Фецачин, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свячене 43 Відділу СУА

Свячене — це прегарний звичай українського народу, що велить родині, друзям, організаціям засісти за спільним столом і в глибокому розумінні християнської любові, сердечними

словами бажати один одному добра, прощення, наблизитися думками, зрозуміти, якими малими є всі справи щоденного життя, коли „Христос Воскрес!“.

Вшановуючи нашу традицію, 43-ий Відділ СУА влаштував „Свячене-Зустріч“ у дні 5 травня 1963 р. для свого членства і запрошених гостей. При обильно заставлених столах і декоративно прикрашених полумисках (декорації з господарського показу п-ні Кашубинської) засіли численно зібрані гості. Святочну трапезу поблагословив о. парох Василь Головінський і словом започаткував це родинне свято, а голова Відділу п-ні О. Грабовенська привітала гостей, вказуючи на нашу давню традицію, що лягла в основу української культури.

По смачній вечері відбулася програма, що її започаткувала п-ні Л. Чайківська віршом Ю. Шкрумеляка „І нам ще заграють великодні дзвони“. Декляматорка зразу ввела усіх приваних споминами в рідні сторони і скріпила нашу віру в майбутнє.

Невід'ємною частиною Великодніх святкувань — це Гагілки, один із найстарших обрядів українського народу, бо сягає ще поганських часів. Пластунки з 4 і 16 куреня, під проводом своєї виховниці п-ні Яр. Филипович, вивели цілу в'язанку прегарних гагілок, за що одержали рясні і заслужені оплески. Участь брали: І. Саґата, М. Олійник, О. Коженювська, А. Біляїв, Н. Чума, Б. Казанівська, Т. Кравців, М. Бачинська, Дз. Федьків, три сестри Яр., Ір. і О. Росолі, М. Васютин, С. Мицак, І. Терлецька, Л. Капій і М. Коженювська.

Відомий співочий ансамбль 43 Відділу відспівав дві гагілки: „Ой, зацвіли фіялочки“ і „Ягіл-Ягілочка“ в музичній обробці Гнатишина. Музичний керівник і акомпаніаторка невтомна п-ні Ір. Чумова. Наш Ансамбль має вже своє ім'я і кожен його виступ приявні сприймають дуже сердечно.

Та все ж таки гості нетерпляче ждали виступу відомого нашого актора Богдана Паздрія що на терені нашої громади вславився, як неперевершений Гриць Зозуля. Його веселий монолог і великодні „жиченя“ викликали бурю оплесків.

І ще раз наші пластунки, тим разом в оригінальних лемківських чудових строях, вивели лемківські хороводи та відспівали лемківські народні пісні: „Чого ж вода каламутна“, „Як я спала на сені“, „В неділю рано“ і „Ой, ле-

тіла зазуленька“. Оплескам не було кінця. А приявні гості ніяк не хотіли відпустити зі сцени молодих хористок. Бо й справді їхня молодеча, свободна поведінка, шире й безпосереднє виконання пісень, а що найважніше — любов до рідної пісні, здобули їм велике признання громади.

43 Відділ цією дорогою складає нашим дорогим гостям й п. Богданові своє щире Спасибі.

І знову на сцені появилася „старше покоління... Ансамбль 43 Відділу, побачивши „небезпечну конкуренцію“, відспівав дві сентиментальні пісні: „Тихо без слів“, танго Весоловського, і „Київський Вальс“ Майбороди. Співали як справжні солов'ї, а захоплені гості домагалися наддатків. Чи ж може бути краща заплата для диригентки п-ні Чумової і співачкам за їхню працю?

Ведучою вечора була голова Відділу. Традиційне Свячене було справді зустріччю двох поколінь, що приходять одні одним на зміну.

Дитяча Зустріч

Товариське життя греба плекати змалку, тому дитячі забави — це не тільки приємність, але й необхідність для наших малят. Відношення людей у дорослому віці залежить від співжиття з друзями в молодості. Саме тому 43 Відділ СУА кілька разів до року влаштовує кермовані дитячі зустрічі-забави для дітей у дошкільному віці, а травень для цього найкращий місяць. І справді, серце радіє, коли глянути на тих малих учасників (від півроку вгору), як скоро вони знаходять спільну мову в забаві й „збитках“.

Зустріч малят — це рівночасно зустріч батьків, що можуть наглядно переконатись про користь, які дає їх дітям світличка 43 Відділу. Наша неоцінена вчителька світлички, п-ні Марія Синейко, кермує тією забавою. Рівночасно придумує різноманітні гри й забави, що в них беруть участь і шкільні діти. І чого ж там немає! І прегарні гриби-мухомори, що їх прийшло збирати мале дівчатко, але грибочки заховались під деревами й вона сумно повернулася із порожнім кошечком. А грибочки на радощах заспівали! І хворий котик, що до нього лікаря привели, і царівна, і відьма, і подолояночка й багато інших персонажей! Та ось для відпочинку всі діти сідають коло своєї улюбленої вчительки і мов заворожені слухають

гарної казки, а мусить бути цікава, бо всі 40 дітей, немов приковані...

Та несподіванка велика, коли на сцені з'являється хор Світлички. Це 35 дітей із своєю „диригенткою“ Христею Шуст (пять і пів року!) під її „вмілим“ керівництвом виконують пісні. Дисципліна надзвичайна: на команду „три“ всі починають. Одне понад друге голосніше співає, а цілість прекрасна, зворушлива до сліз. А все це жертвенна праця нашої вчительки, що всеціло віддає себе вихованню української дитвори.

Забава добігає до кінця. Тут дівчатка колесо закругили, там хлопчики в поїзд граються, а на кінець затанцювали „козачка“. Пари закрутілись у „глубчику“, хтось когось штовхнув і все перемішалось. Але й так усе кінчається. Щасливі діти, врадувані батьки, втомлена, але вдоволена вчителька, усміхнені виховні референтки пп. Анна Богачевська і Марія Процик, бо всі вони спільно роблять велике діло.

Перкалеві Вечерниці

Коли приходять весна і природа вдягається у пишні шати, тоді й появляються прекрасні перкалі, що в ніч не уступають шовкам. Навпаки, для гарячого літа вони навіть більш відповідні. Перкалі добули собі право навіть на вечірні сукні, а їх різноманітність дає великі можливості для кожного віку й смаку.

До традиції 43 Відділу належать весняні Перкалеві Вечерниці. Це притягає багато молоді та дає нагоду спільної забави в рідному гурті. Цього року відбулись вони 25. травня і були справжньою зустріччю молоді в барвистих перкалях. А коли додати, що аранжером Вечерниць був відомий діяч студентських організацій інж. Ігор Чума, то й не диво, що настроїй був радісний, весняний.

Та цим разом ми теж бажали презентувати наші молоді таланти, що дуже радо співпрацюють із нами. І так п. Володимир Карпинич, син нашої членки, своїм м'яким теплим барітоном відспівав дві настроєві пісні: „Київські вечори“ і „Спомин“, композиції Ігора Чуми. Сердечно привітали привні молодого співака, бо й було за що. Як жаль, що наші молоді таланти не мають змоги, ані видатних „опікунів“, що відкрили б їм двері до мистецького світу!

Дуже милою появою був молодецький квартет (пп. Л. Капій, Н. Чума, Ст. Мицак, А. Біляїв), що склався

з дочок Союзянок. Як радісно глядіти на нову зміну, що й не бачила України, вихована в чужому доккіллі, але в серці плекає велику любов до рідної пісні, краса якої їх захопила. Квартет відспівав „Київський вальс“ Майбороди, пісню „Марічка“ і танго „Сама не знаю“ І. Чумової. Оплески не вгавали, а захоплені привні обдарували їх китицями троянд. Це їм подяка й заохота до дальшої праці. Акомпаніатором співакам був п. Ігор Чума, що в великій мірі причинився до загального успіху.

Були ще різні несподіванки, як виграш фото-апарату і радіо-транзітора, котильйони і червоні троянди, що ними панове обдаровували своїх партнерок, та все ж таки всі нетерпляче чекали на вибір „королеви весни“, що нею стала цим разом п-на Люба Капій.

Далеко поза північ протягнулась забава, а Управа 43 Відділу, хоч як утомлена, з великою насолодою гляділа на нашу молодь, що так численно прийшла до нас і в культурній українській атмосфері провела весело час. Слідуюча наша зустріч — це Вишівані Вечерниці, що ми їх готуємо на осінній сезон.

Наша щира подяка аранжерові п. Ігорові Чумі та виконавцям п. Володимирові Карпиничеві і Квартетові Молодих за їх співпрацю із 43 Відділом.

Осіпа Грабовенська

Товариська зустріч 48 Відділу

Дня 26. травня 1963 перед вакаційним сезоном відбулася в рамках місячних сходів товариська зустріч членок, їх родин і приятелів.

Зустріч відкрила голова п-ні Марія Баб'як, вітаючи присутніх. Ведення програми передала досвідченому в цьому ділі п. Л. Маркову.

Програма була досить різноманітна. Виконавцями були переважно діти наших Союзянок, яких зміло приготувати п-ні Леонтина Петрович.

Кілька народних пісень відспівали пластунки пп. Стефанія Мицак і Алла Біляїв. Вірші декламували учні: Тарас Пенкальський, Любця Васютин, Марійка Петрович, Ірця Посполита, Оля Максимок і Галинка Петрович. Скрипкове сольо відіграв Богдан Максим'юк. Реферат про патронку нашого Відділу Ольгу Кобилянську відчитала п-ні Іванна Пенкальська. Атракцією зустрічі була вигравка торта на лицятації і грошева вигравка книжечок.

Зустріч відбулася в гарно прибраній залі Української Громади, при столах

заставлених перекусками, солодким печивом і кавою.

Господарська референтка п-ні Ольга Дмитрук, при допомозі членок, уміло вив'язалася зі свого завдання.

По закінченні програми, голова Відділу подякувала всім, що доклали старань у приготуванні цієї зустрічі, тим, що виступали, а особливо п. Л. Маркову, що так гарно проводив програмою і веселими дотепами бавив гостей.

Опісля відбулася коротка нарада. П-ні Баб'як відчитала грамоту-подяку, яку Відділ одержав за пожертву 50.00 дол. на будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. 48-ий Відділ пожертвував 20 дол. на пластовий з'їзд (Джемборі) у Греції та ухвалив дати 50 дол. на Дім Української Молоді у Філадельфії.

На цьому товариську зустріч закінчено. На будуче Відділ плянує приготувати обід на День Подяки з обширною програмою.

Олена Господаревська
прес. реф.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Із діяльності 54 Відділу СУА

Минула люта зима яка всім далася взнаки цього року, і ось ми вже помалу, але певно зближаємося до літніх вакацій. Ще закн Союзянки роз'їдуться на морські пляжі чи до гірських пансіонатів, 54 Відділ хоче „зда-ти звіт“ із своєї діяльності.

Отже слухайте, сестрички:

Пригадуєте, як ми в останнім дописі писали, що поїдемо в „турне“? Це не була пуста балаканина, бо вже в січні ц. р., запрошені о. парохом Лебедовичем, ми дали концерт у Чесапек Ситі. Там відбулася досить незвичайна імпреза: злука академій, що так скажу. Не маючи змоги влаштувати багатьох нац. імпрез, тамошні українці відбули одне свято з бенкетом і мистецькою програмою та до участі запросили й нас. Так то ми вибрались перший раз у світ поза Вілмінгтон.

Чесапек Сит — це українське село; що-друга хата українська. Друге й третє покоління ще володіє українською мовою та тримається своєї церкви, що хоч маленька, але чепурна і чомусь мені пахла рідним краєм. Чесапівці привітали нас щиро і гостинно та були захоплені нашим співом. Отець Лебедович у своїй промові порівняв Чесапек до маленького острівця з малою кількістю населення, що без

помочі більших островів напевно винуло б із голоду. Але час-до-часу такий материк, як Філадельфія, вишло свою піддержку, а то і більший сусідній острів Вільмінгтон — і Чесапек „тримається“.

Внедодві по концерті в Чесапек Ситі, дня 10. лютого ц. р., відбулися наші **Загальні Збори**, на які прибули пп. О. Грабовенська і М. Євсевська з Філадельфії. Збори відбулися дуже мирно — члени Управи давалися покірно вибирати і занадто не протестували. Управу вибрали велику, аж 15 членок, вибираючи по дві членки для більшості референтур. Сподіємося, що така численна Управа зуміє успішно повести працю у Відділі до кінця 1963 р.

Дня 24. лютого ц. р. 54 Відділ ушанував святочини сходинами пам'ять **Жінки-Героїні**, а зокрема пам'ять Лесі Українки, бо ж цього року припадає 50-ліття смерті Великої Поетеси. Реферат д-р Наталії Пазунок відчитала п-ні Ірина Щерба, додаючи до нього короткий життєпис Лесі Українки.

Тепер треба вже було готуватися до **Шевченківської академії**. Великі Відділи Союзу Українок по більших укр. осередках не можуть собі навіть уявити, з якими труднощами ми зустрічаємось у влаштуванні імпрез. По-перше, всі імпрези національного характеру, як свято Шевченка, Листопадове і т. д., ми мусимо влаштовувати самі, якщо хочемо, щоб така імпреза взагалі відбулася. Тому нам уже не залишається багато часу на інші почини розвагового і виховного характеру, як веселі вечори, концерт колядок і щедривок, Свят-Андріївський вечір, організування прогулянок, влаштування дитячих зустрічей і т. д., і т. д., якими Відділи СУА по більших укр. осередках звичайно займаються. Тепер прошу взяти до уваги, що нас є всього 35 членок. Деякі з них „зв'язані“ маленькими дітьми, другі — старші, треті — мешкають дуже далеко, четверті — просто трохи байдужі; так, що до актуальної підготовки свята залишається яких 15 членок. І ці 15 членок мусять зробити все самі: співати в хорі, деклямувати, грати в інсценізаціях і сценках, постарати прелегента, акомпаніаторку, замовити залю, позамітати і помітити цю залю, поносити і поуставляти крісла, виписати афіші, намалювати декорації і... постаратися за публіку! Як на 15 жінок, що поза організацією мають ще чоловіків, дітей, хати й, звичайно, ще

працюють зарібково, — то досить, ні? А після імпрези, що ми чуємо навколо?: „...а все те саме й те саме“, „а що я там піду слухати все тих самих...“, „а нашо то кому потрібне!?“...“ і т. п. А звідки ми маємо взяти інших? І коли ми, хоч із спізненням (бо аж 7-го квітня ц. р.), таки дали свято в честь Т. Шевченка і постаралися за публіку (зала була повнісінька), то скільки наших панів-патріотів сиділо в цей час внизу у барі, попиваючи преспокійно пивце, коли ми нагорі співали безсмертний „Заповіт“ і „Ще не вмерла Україна...“! Тож не диво, що такі прояви „патріотизму“ зі сторони наших громадян, така якась тупа байдужість до всіх справ нематеріального характеру, знеохочує до праці і дає відчувати втому. Ех, чи не до нас писав Т. Шевченко, якого пам'ять багатьом не хочеться вшанувати навіть своєю присутністю на академії:

**„Схаменіться! Будьте люди!
Бо лихо вам буде...“**

Програма академії обіймала у I. частині: Заповіт — жін. хор; реферат про Шевченка, як приватну особу — проф. Білинський; Покліня Тарасові — вірш У. Кравченко, збірна деклямація дітей; уривок із вірша Т. Шевченка „До Основ'яненка“ — декл. Г. Цибак; Тарас-пастушок — сценка у виконанні шкільних дітей.

У II. частині: „Зоре моя“, „Тихо, тихо Дунай воду несе“ і „На вулиці скрипка грає“ — пісні, виконані жін. хором під керівництвом п-ні Ірини Щерби; Прелюдія Ревуцького, уривок сонати Бетговена — фортепіанове сольо — д-р Я. Трофименко; Інсценізація „Лебедина“ — у виконанні пп. С. Цибак, Л. Гарванко і І. Щерби. Свято закінчено українським національним гимном.

Програма була виконана добре; реферат проф. Білинського дуже цікавий. Звичайно, ми вже багато чули про Шевченка-Генія, Шевченка-Пророка, Шевченка-малюра і т. д., але ще жаден прелегент не стався показати нам Шевченка як людину — з усіми людськими хибамі і слабостями та позитивними рисами, а також як сучасний чужий світ інтерпретує собі Шевченка та його ідеї.

Діти виконали свої точки дуже добре. Звичайно вони допомагають нам у великій мірі заповнити програму і є головним притягувачем публіки. Бо які ж батьки не підуть подивитися на своїх власних дітей на сцені?!

Сценка „Тарас-пастушок“ була дуже вдала своєю правдивістю; Тарас і діти зодягнені бідно, в полотнянках, босі. Часто-густо ми робимо помилку, представляючи подібні сценки надто театральню, вбираючи повні народні одяги там, де їх зовсім не треба. Заслугує на признання 10-літній хлопець Роман Книгиницький, що прекрасно вив'язався з трудної ролі діда-характерника. Всіх дітей підготувала п-ні Ольга Гарванко.

У другій частині хор відспівав три пісні, що їх виконав „з душею“. Не наша вина, що в нашому невеличкому складі немає солов'їних голосів, бракує сопранів. Одначе все, що можна з нас було видобути — наша диригентка, п-ні І. Щерба, видобула. Над сподівання прийнятний момент насолоди і забуття дав нам д-р Я. Трофименко своєю мистецькою грою. Добре, емоційне закінчення дала академії інсценізація „Лебедина“.

Так виглядало наше Шевченківське Свято.

В днях від 11. до 19. квітня ц. р. наш Відділ улаштував **Великкою виставку** у виставовому вікні „Бенк оф Деляваре“. На першому пляні пишалася круглобока паска і писанки. Базьки у керамічній вазі, „бочечка“ з Полтавщини, керамічна миска та лялі в нар. одягах доповнювали образ, а за тло служила велика картина: дівчата виводять гагілок під церквою. Виставка притягала дуже багато глядачів, бо ж була приміщена при найрухливішій вулиці міста.

В неділю, 26. травня ц. р., Відділ відбув **ширші сходини**, на яких д-р Скрипцев мав незвичайно цікаву доповідь-лекцію про „Алергії“. Д-р Скрипцев повів свою доповідь дуже ясно й упорядковано. Не диво ж, що це живо цікавило всіх присутніх і накінець засипано доповідача додатковими запитаннями. Такі реферати, що мали б на меті поширювати наше знання в різних напрямках, можна б робити частіше, бо бачимо, що зацікавлення серед членів є.

Нашою останньою передвакаційною імпрезою була, довго відкладана, **дитяча зустріч** (9. червня ц. р.). Ми запросили сиротинець із Чесапек Ситі і до нас в гості приїхало 11-ро дітей. Вступ був тільки 25 ц. В тім було включене солодке і „сода“ і маленька забавочка для кожної дитини. Був дитячий фільм про Алядина і другий про чемну свинку, гри і забави, що їх провадила наша виховна референтка

п-ні М. Трофименко. І як ви думаєте, скільки місцевих дітей-українців прийшло на цю зустріч? Аж... 23-є!... За цілий рік це була перша дитяча забава, майже даром, з такими приманчивими додатками, що ми думали нас залле дитяча хвиля. А тут 23-є дітей! А могло б їх бути принайменше вдвое більше, коли б батьки проявили трошки більше зацікавлення своїми власними дітьми. Бо діти люблять ходити на такі зустрічі-забави!

Оттакі то наші досягнення, клопоти й жалі. Та стараємося наперекір труднощам працювати і не тратити віри, що така наша праця приносить певний хосен.

Ще відбудемо одні ширші сходи на червні і розійдемося на вакації, та не всі: хор продовжуватиме свої проби і амагорський гурток, що підготує дві комедії-одноактівки на осінь, також не спочиватиме.

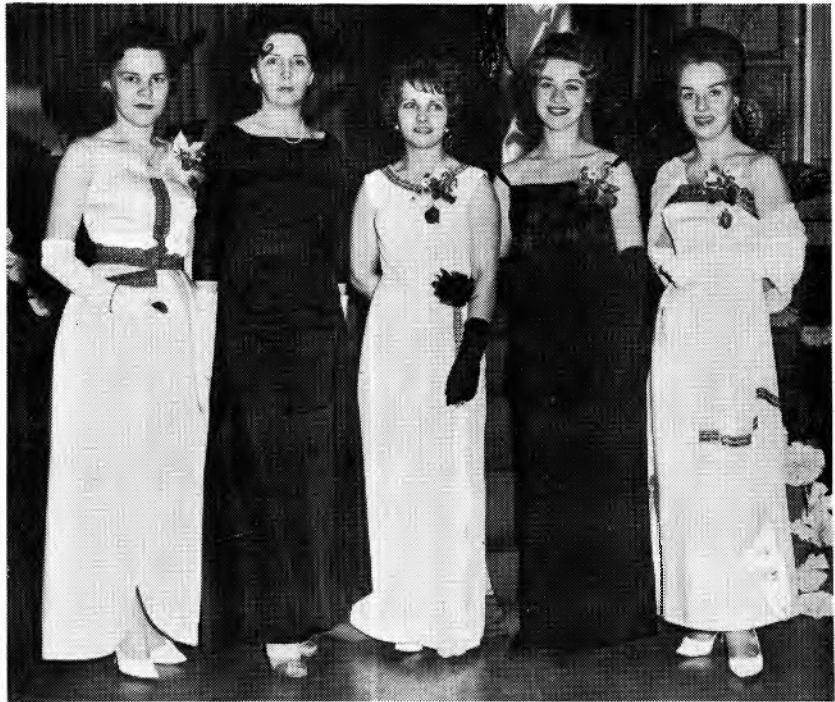
Тож будьте здорові, Союзнянки! 54-ий Відділ бажає Вам усім приємних, соняшних вакацій! А восени — дамо про себе знати!

Л. Гарванко, прес. реф.

ДІТРОИТ, МИШ.

Вишивані Вечерниці 63 Відділу

Традиційні Вишивані Вечерниці СУА відбулися 16. лютого 1963 з великим моральним і матеріальним успіхом. Прекрасно вишивані сукні і велика кількість молоді надалі вечерницям спеціального чару. Жюрі у складі пп. Ірени Іваницької, Олени Климишин та Анастасії Вокер, голови Окр. Ради СУА та мистців Едварда Козака й Івана Денисенка мусіли справді попрацювати, щоб вибрати найкращу сукню. Першу нагороду одержала п-на Маруся Подгурська, що мала довгу вузьку вечірню сукню, з чорного матеріалу, вишиту київським узором. Другу нагороду одержала п-ні Нуся Легета, що вже чотири рази вирізнена на Вишиваних Вечерницях за чудові, стилеві моделі. П-на Христя Макар, що мала білу довгу вечірню сукню, вишиту чорним узором, одержала третю нагороду. П-ні Богданні Федорак припала четверта нагорода за білу вечірню сукню, вишиту буковинським узором. П'яту нагороду одержала п-на Калина Ткачук, що як і щороку була вирізнена за прегарну чорну візитову сукню. Шоста нагорода припала п-ні Любі Климишин, що вже неодноразово була нагороджена на Вишиваних Вечерницях.

Із Вишиваних Вечерниць у Дітроїті:

Зліва до права: пп. Люба Климишин, Нуся Легета, Христя Макар, Маруся Подгурська, Богданна Федорак. П-на Калина Ткачук неprisутня.
“Embroidered” Fashion Show in Detroit, Mich.

Слідуючі пані були вирізнені за дбайливо та зі смаком вишиті сукні: пп. Ярослава Капустій, Дарія Бойчук, Оксана Кавка, Люба Гогра, Христя Юзич, Уля Климишин, Анна Бугай, Оля Денисенко, Оріся Вірстюк, Стефа Рогач, Н. Горак, Н. Івахів.

Аранжеркою забави була молода та вміла п-ні Рома Дигдало. Спеціальною atrakцією вечора був виступ секстету, підготований п-ні Дарією Бойчук, що склався з Нусі Воронович, Наді Лаврини, Христі Макар, Марусі Подгурської, Валі Шашло та молодого Андрійка Лободоцького. Фортепіяновий супровід спочивав у руках п-ні Б. Федорак.

Д-р В. Савчук, прес. референтка

АКЦІЯ ФОНДУ „МАТИ Й ДИТИНА“

В акції Фонду „Мати й Дитина“, що впродовж довгих літ підтримував навчальні станиці в Німеччині, зайшла переміна. Від березня 1963 деяку фінансову підтримку для цих шкіл удалось дістати від місцевого уряду. Та на доживу учнів цього не вистачає. Об'єднання Українських Жінок, що даліше опікується школами, прохає нас продовжувати акцію доживи учнів, що є дуже потрібне.

Віriamo, що Відділи, які мали дотепер патронати над школами в Німеччині, посылатимуть ще цю невелику суму на доживу. Зв'язок Відділів із дітворою залишенців не перерветься!

Щоб використати дотеперішні патронати з таким самим успіхом, звертаємо увагу Відділів на українське шкільництво в Бельгії. Там є около 600 дітей шкільного віку і 14 шкіл українознавства. Їм бракує вчителів та підручників. Як гарно було б, коли б патронати наших Відділів перейшли на ці школи!

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У Н. Ж. ч. 5 зайшла помилка у статті „Об'їздка голови Централі“. Там при згадці про зустріч із 56 Відділом СУА подано помилково, що нею проводила п-ні Антонія Крохмалюк, тоді коли в дійсності керувала зустріччю голова Відділу п-ні Стефанія Дуб. За недогляд перепрошуємо.

У Н. Ж. ч. 6 зайшла помилка у посмертній згадці про бл. п. Анну Кривуцькуне члку 48 Відділу СУА у Філадельфії. У підписі під світлиною її прізвище подано помилково, як Анна Куровицька і за цей недогляд перепрошуємо.

— Я дуже радий, давно вже хотілося працювати, — заявив я.

— Похвально, похвально, товаришу. Ви, кажете, хемік?

— Так, а крім того, ще й фізику добре знаю. Може навіть краще, ніж хемію. Та в наш атомовий час вони нерозлучні!

— Так-с, так-с... — мугикав ласкаво начальник. — Але тут ви ні для хемії, ні для фізики не підходите.

— Як так? Чому?

— У нас інші методи. Ви там все в Богом пов'язуєте, у вас Бог землю рухає і всі реакції благословляє, а у нас ми це самі робимо.

— Ви жаргун! Хемія не змішується з теологією.

— Але ж Бог створив світ, матерію і атоми, правда?

З дитинства мати виховала мене релігійним. Хоч я потім в релігії розчарувався, проте, хоч би вже з пошани до матері, ніколи не відважився б на святотатство.

— Не будемо про це говорити. Я знаю, що у вас тут на релігію інакші погляди, ніж у нас!

— Я все це добре розумію, голубчику, — ласкаво скаазв шеф, — але ми не допускаємо до державних таємниць людей, що з Богом рахуються.

— Що ж я буду робити?

— Ви можете займатися науковою роботою в іншій ділянці, наприклад у ділянці психології. Ви маєте здібності до мов — от уже за три місяці можете вільно говорити по-російськи — і такі люди в нас на вагу золота! Ми мусимо знати, що навколо нас діється, а тепер, коли ми змушені були відкрити ворота, у нас у країні шпіони й агенти, як черва кишать, під виглядом різних туристів, студентів на обмін та... — шеф гостро вколов мене сталевим поглядом — всякого роду перекинчиків...

— Цебто, ви мені пропонуєте стати шпигуном?

— Шпигун шпигунові не рівня, але воно до того зводиться. Чому б вам не бути нашим советським Шерлоком Голмсом?

— А мої атомові секрети? Чи ж я за те не заслужив довір'я?

— Секрети ті вже всім відомі. У нас, в Советським Союзі, ці формули давно вже відкриті. Тепер вони вже непотрібні.

Я не знав, що сказати. Я був певний, що це брехня, що мене ограбували і сказали, що вся праця Ферані не принесла ніякої користі. Я з ним день-у-день прожив кілька років і знав, що це був

геній, рівний може Айнштайнові, і він не міг би тратити своєї сили для дурниць. До того ж, ніде в советських публікаціях навіть близько до наших формул не підходили. Але я нічого не міг зробити. На бенкетах я вже стрічався з чужоземцями, що раніш від мене перейшли до СССР і тепер були розчаровані і зневажені, виконуючи різні немилі обов'язки, включно із шпіонажем.

Я мусів стати на цей шлях. Перш за все, мене „перехрестили“, і тут мене копнув ні за що один мій же земляк. Він мені порадив зберегти корінь мого прізвища, тільки трохи його „обросіянити“, щоб не виглядати на чужинця.

— Ну, Геррі легко перехрестити на „Гриця“, так кажуть на Григорія в Україні, куди тебе послають, а із „Сміта“ зробиш „Смітником“. Знаєш, це так як „спутнік“ або „бітнік“, а ти — „Смітнік“. Дуже гарно звучить: „Смітнік!“

Так я став Смітником. Я тоді не знав української мови, і поки був в Москві, все було гаразд, і я не знав, яку я сам собі заподівав кривду. А коли на Україні люди стали з мене сміятися, я розсердився і хотів змінити прізвище, але мені не дозволили. Пашпорт був виписаний на Смітника, а в советським краю прізвища не можна змінити, аби це було і... — вибачте, спохватися Геррі, — забув, що ви дівчина. — Отже, став я грати різні ролі, часом дуже цікаві. Інколи доводилось грати навіть любовника, хоч, правда, героїня була мені здебільшого не до вподоби... Часом я грав ролю американського туриста і товкся між Американцями, підслуховуючи, що вони говорять. Тут треба було берегтися, щоб не натрапити на близького земляка, і як скоро я чув, що хтось є із сусіднього штату, то покидав сцену. Це мені дозволялося умовинами моєї служби. Часом я виступав у ролі симпатичного екскурсовода, що своєю ширістю провокував туристів на відплатну ширість, а часом грав дурного дядька, що не розуміє не тільки англійської, а й своєї власної мови... Одним словом, якби вернувся я в Америку, добру міг би зробити кар'єру в Голлівуді!

— Ага, — перебила Ненсі, — а як ви мене вилунали? Тіточка казала, що у них в селі є один непевний тип... Він вам доніс?

— Не будьте наївною, дитино, — махнув рукою Геррі. — Не робіть проблем, там де їх нема. Мені просто задзвонили з вашого готелю і сповістили, що ви зникли. А як же ви думаєте: пропав у нас в країні чужоземний турист, і ми не мусіли б цим навіть поцікавитися?! Ану ж, Америка поча-

ла б про вас випитувати і обвинувачувати, що ми вас тут з'їли, або що, та ще стали б ви приводом до третьої світової війни! Я, звичайно, першим ділом запитався, чи у вас тут нема яких родичів. Мені сказали, що ви подавали скрізь петиції на дозвіл відвідати свою тітку в селі, і не важко було догадатись, що авантюрна американка могла б шугнути в село. В кожному разі, можна перевірити. Я прогулявся трохи — і тут ви є. Ще й мусите мені дякувати, що вас додому відпроваджу, а то як би ви без мене добралися?

— Стой! Рукі вгору! — почувалася команда. З куців вискочили четверо озброєних міліціонерів.

— Швидше обнімайте мене, — шепнув Геррі. — Ближче. Удавайте з себе закохану.

Ненсі перелякалась на камінь. Вона не розуміла, що робиться, вирішила, що засідка чатувала на неї, і сподівалася найгіршого. Машиналино підкорилася наказові і обняла Геррі за шию. Він був нижчим від неї, і незручність робила цю змусовану ласку ще більш неприємною. Геррі відхилив її назад і поцілував. Найгірше було, що, не дивлячись на небезпеку, що їм обом загрожувала, він цілував її насправді, та ще й нестримно палко. Ненсі кусала собі уста, щоб не закричати і не кинутися від нього геть.

— А ето што?! — скрикнув один міліціонер. — міліція їдьоть, а оні при місяце всякіє шури-мури розводят. Не могли где спрятатца, дак развели любов на дороге?! Показивай документи!

Геррі пригорнув до себе Ненсі однією рукою, а другою подав свій квиток. Міліціонер, а за ним і решта команди, витягнулась в струнку і „віддали честь“:

— Віноват, товарищ начальник. Думалі, кто другой! Приказ імеєм із Києва на етой дороге проверят подозрітельних! А ета девочка с вами?

— Та вже ж, зі мною, і документів у неї нема, дівчатам їх нема де носити, — засміявся Геррі.

— Тогда не будем мешать. Приятних удовольстий. Пошли, ребята.

І вони рушили далі. Геррі витер піт з чола.

— Але ж ви і вперта! Американки такі: як вона хоче, то сама на шию повіситься, але як не хоче — вбий її, а доторкнутися не дасть. Я вже думав, що ви мене вкусите чи шпилькою вколете!..

— Не говорімо про це. Дякую за порятунок. Розкажіть же краще, як вам далі жилося.

— Вже майже все розказав. Тепер все незмінно, принаймні, назовні. Ще, правда, українці дуже дошкуляють. Поки не знають, хто я, ще не зле, але з акценту чують, що я з інших земель. Думають часом, що я грузин, але ж обличчям не схожий... Ну, і скажеш, що я з Америки... Ну, то страшне: дразнять, як собаку. А найбільше підмовляють дітей, стариків, або всяких придуркуватих, що з ними нічого не зробиш. Я ще так добре по-українськи не розмовляю, але вже на „туриковт“-а, мабуть, всі слова знаю: „перекинчик“, „перевертень“, „перекотиполе“, „перебендя“, „фарбований лис“, „нету-дихата“, „перелесник“, „відьмак“, „ходя“, „вовкулака“... Та ще й Смітник!

— До перекинчиків ускрізь люди недовірливі!

— Так, але мені ще дуже болить! Я не приїхав сюди наживатися! Я приїхав з доброю метою і не з порожніми руками, з ідейних переконань, шукаючи кращої, справедливої долі для всіх людей. Але саме тут тієї справедливості багато менше, ніж в Америці, власне, тут її зовсім немає! В цьому я вже добре переконався! А ці люди, що мене перекинчиком дразнять — вони ж самі багато гірші перекинчики! Вони перекинчики на своїй власній землі, лижуть чоботи людям іншої національності, нижчим від них у культурнім відношенні і сильним тільки через своє нахабство і жорстокість! Нема гіршого, як бути перекинчиком на своїй власній землі! Як то ваш поет Шевченко каже, що вони продають за ковбасу погану...

„За шмат гнилої ковбаси...“ — проречитувала Ненсі.

— Саме так. А добрий же нарід! Добре серце, розумний, талановитий і багатий. Тільки що — перекинчики! А там, в Америці й по всьому світі є ще інші перекинчики — іншого гатунку, що вважають себе героями: вони перекинулися до іншої держави, щоб не бути під Советами. Це політична дія, і їх зрадниками вважати не можна. От таким перекинчиком був я, тільки я дуже-дуже розчарувався. Злу штуку встругнула мені доля. Я все втратив і нічого не знайшов.

— А інші... перекинчики? Що вони роблять?

— Здебільшого пропивають своє життя та підробляють дрібним шпіонажем. Вони живуть у повній ізоляції, нема в них друзів, їм ніхто не вірить, ніхто їх не хоче... Дехто оженився, але то чиста біда, а не життя... Краще вже бути самим.

Підходили до Фастова. Ось в передранковім тумані засірів високий горб — могила князя Переп'ята, як пояснив Геррі. Про цю могилу в старих літописах згадується, і Тарас Шевченко нею цікавився, малюнки з неї робив... Місто спало, як мертве. Без особливих пригод Геррі здобув авто, і Ненсі знеможено відкинулась на спинку м'якого сидіння. Скоро вона задрімала, похилившись Геррі на плече.

* * *

До від'їзду поїзду лишалось півгодини. Ненсі, з допомогою служниці, гарячково пакувала посилки, все, що мала, відсилала до тітки. На пакунках мусіла стояти якась адреса, і заохочена найлоновими панчолами, служниця хемічним олівцем, слинячи його в устах, виписала свою адресу. Ненсі вклала все, не лишивши собі навіть і сукні. Їхала додому така в старій Ярининій сукні, тільки прикрилася легеньким ларусиновим плащиком, щоб не причепилися за „підозрілий вигляд“. Сама власноручно віднесла пакунки на пошту, боячись, щоб служниця не піддалась спокусі і не віднесла всього собі. Геррі чекав в умовленім місці. Він уже полагодив справу з візою і квитком, галантно накупив деякої поживи на дорогу і сумно дивився на Ненсі.

— Мушу справді подякувати вам за врятування мого життя, — промовила Ненсі.

— Нема за що. Може, і ви мені віддячите.

(Докінчення на обгортці)

— Мабуть, що ні. Нема чим, та й не побачимось ми вже більш.

— О, не кажіть. Хто знає? Може якраз побачимось. Ви думаєте, що я тут лишусь?

— Цебто?!

— Вернусь в Америку, але з кращим подарунком, ніж звідти сюди привіз. Я знаю одне діло, що дасть мені добрий козир в руки. Як уже бути перекинчиком, то бути добрим. Отже, сподівайтесь мене в гості. Дайте мені, до речі, вашу адресу.

— 49 Вест Ірвінг, — сказала Ненсі перше, що прийшло в голову.

— Дякую. Я знаю, що коли повернусь, то така буря підніметься, що земля танцюватиме. Але потім все втихомириться. Отже, в цілій Америці, крім, звичайно, мами, у мене буде вже одна особа, що не вижене мене, як прийду під поріг. Чи ж не варт було для цього врятувати життя?! Але це буде потім, а покищо зробіть для мене ще одну маленьку послугу: Ви живете в Меріленд, а моя мама недалеко в Нью Джерзі. Віддайте їй у руки цього листа. Тут написані речі, що їх поштою сповістити не можна. Звичайно, підпису тут нема, адреси теж, і ви мусите з цим листом бути обережною. Візьміть!

Ненсі заховала маленьку кувертку в кишеню.

— А чого ви така сумна? Тітки жаль? Так вона ж в Америці не була, кращого життя не знає, їй тут добре! Чи може що інше? Може якийсь роман?

— Так, — усміхнулася Ненсі. — З великої літери.

Цього Геррі не зрозумів; може і добре, що не зрозумів.

— А мені так хочеться тієї Америки! Хочеться її з усім гарним і поганим, з кока-калею, гат-догами, каруселями, парадами, лікніками, потрійними фільмами, струнками, гарно підмальованими дівчатами неграми і бомами, з рецесіями й сенсаціями, з усім, усім...

Під'їхав старий, замурзаний поїзд. Ненсі ввійшла у пропахлий димом і порохом вагон, затишно вместила біля вікна... Геррі всміхався з перона. Раптом він, розшговхуючи юрбу, вскочив до вагону:

— Ненсі! Я ж вам маминої адреси не дав. Марієнвіл, 7 Гарден евню, прізвище ви знаєте, зовуть її Елліс...

— Геррі, що ви робите, тікайте вже, поїзд рушися!

Геррі незграбно цмокнув Ненсі в щічку і вже на ходу зіскочив з поїзду, налетівши на сердитого сторожа. Ненсі махнула йому рукою. „Може й передам того листа“, — подумала вона.

„Прощай, моя незнана батьківщино, прекрасна, нещаслива земле... Прощайте, кохані мої, тіточко, сестро Ярино, хрищений, і ти, любов моя — Романе... До зустрічі! Зустріч мусить бути!“

Кінець

ЗАХОДАМИ СУА

вийшла відбитка

**Гуцульське
вбрання**

Жіночий одяг

із ілюстраціями і прибіками
матеріалу

Коштує 1 долар

Замовляти у Централі СУА

Із листів до Адміністрації

Забувається сіра буденщина

Дуже подобається мені журнал „Наше Життя“, тільки шкода, що виходить лиш раз на місяць. Читаючи його, забувається сіра буденщина!

Антоніна Надзьо

Гріх — не мати журналу в своїй хаті

Посилаю Вам передплату приєднаної мною передплатниці. Пані Кокоцька полюбила Ваш журнал і вважає гріхом — не мати його у своїй хаті. То ж прошу уважати її постійною пе-

редплатницею та прихильницею Ваших цінних ідей і праці для українського загалу, а українського жіноцтва зокрема розкиненого по всьому світі.

Оксана Копачівська

Дякую за пригадку

Ваша пригадка помагає мені пам'ятати про висилку передплати на час. Час так скоро збігає, що не встигнеш оглянутися, а тут уже знов її треба висилати. Тому щиро дякую за неї!

Катря Довбенко

Журналу собі не відмовлю

Не гнівайтесь, що аж після пригадки висилаю передплату. Мені доводилось багато собі відмовляти в житті, однак не відмовлю собі Вашого цінного журналу. Мене все в ньому цікавить.

В. М.

З різноманітним змістом

Ознайомившись із змістом Вашого журналу в декількох числах, бачу, що журнал надзвичайно цікавий, із багатим і різноманітним змістом, національно-патріотичний. Праця, що її вкладаєте в нього, дуже цінна й потрібна, особливо в теперішні часи!

Евфрозина Рудевська

Чепурний вигляд і цікавий зміст

Журнал читаю залюбки і, здається, не могла б тепер без нього бути. Чепурний вигляд і цікавий зміст, це ті головні прикмети, що ними він пишається. Бажаю дальших успіхів!

Володимира Смик

Перечитую дуже уважно

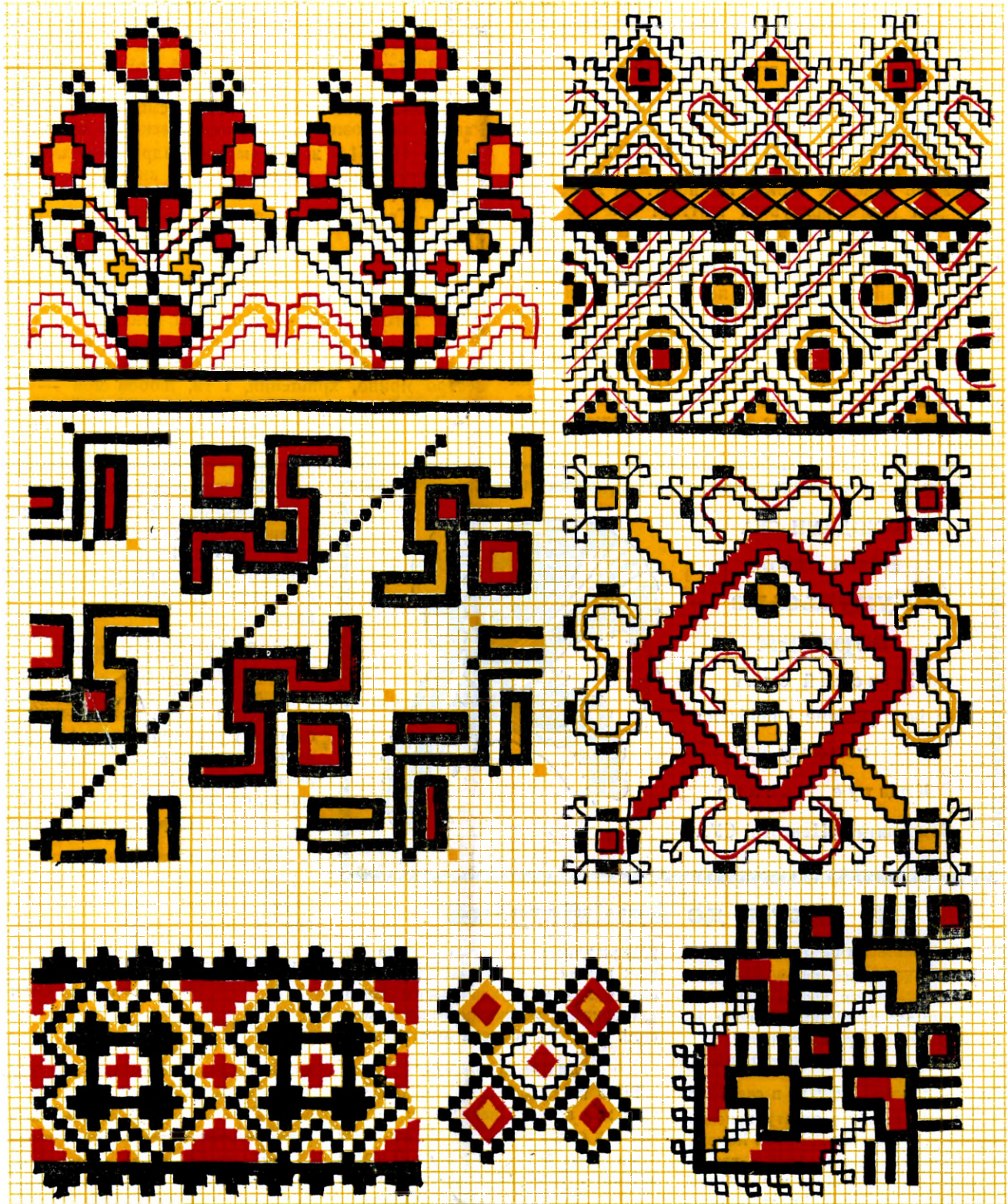
Завжди чекаю з нетерпінням на кожне число, а отримавши його перечитую кожну сторінку дуже уважно.

Н. Ковальчишин

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 4, ст. 4. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок Буковини

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.